

GORENJSKA

Leto: IX - ISSN - 1581-615X

September 2008 • Številka 5

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

TERME 3000 MORAVSKE TOPLICE RAZKOŠJE VODNIH DOŽIVETIJ

KROMPIRJEVE POČITNICE 24. 10. - 2. 11. 2008

Vikend program že od **106 EUR**
Vikend Plus že od **144 EUR**
5 noči že od **228 EUR**
7 noči že od **312 EUR**

Informacije:
02/512 22 00

e-pošta: info@terme3000.si
www.terme3000.si

Otroški klub

EN OTROK DO 12. LETA
IN DRUGI OTROK DO 6. LETA
V SOBI Z DVEMA ODRA SLIMA -
BREZPLAČNO

OpremaCenter

K U H I N J E

SVET JE ŽE IZBRAL...IN VI?

THE WORLD HAS ALREADY CHOSEN...HAVE YOU?

KRANJ, Vodopivčeva 16 (Pod Jelenovim klancem)

Kranj | Domžale | Ljubljana | Koper | Maribor

www.opremacenter.si

LIZ KARANJANIJA - AMBIENT d.o.o. - Trzinška ul. 5, LJUBLJANA

pregledi in kontrola vida

© Johnson & Johnson

Kontaktne leče in tekočine

ponudba očal na recept
brez doplačila

WWW.CO.O.SI

- **Kontaktne leče za enkratno uporabo - najbolj zdrava kontaktna leča:**
Številni očesni zdravniki in uporabniki kontaktnih leč se že zavedajo, da so kontaktne leče za enkratno uporabo najbolj zdrav in najbolj udoben način nošenja kontaktnih leč.
- **Želite nositi kontaktne leče vsak dan, ne glede na to, kako dolg je?**
Veliko ljudi se izogiba kontaktnim lečam, ker so prepričani, da so neudobne. To že dolgo ne drži več. Kontaktne leče so prvič prišle na trg pred mnogimi leti. Zadnja leta pa sledimo izjemnemu napredku pri razvoju novih materialov in tehnologij kontaktnih leč. Oblikovane so tako, da dajejo vašim očem poživljavač občutek svežine in vlažnosti. Zagotavljajo neverjetno udobje za dolge ure dela pred računalnikom, v pisarnah s klimatskimi napravami in drugih okoljih s suhim zrakom.

Svetovanje pri izbiri očal
za vse generacije!

Sončna očala do
-40% ceneje!

Brezplačni pregled vida ob nakupu korekcijskih očal!

Kranjska cesta 24, Naklo,
tel.: 04/595 13 14
040/ 87 37 20
delovni čas:
9.00 - 18.30
sobota 9.00 - 12.00

Obiščite nas ob krožnem krožišču v Naklem

C.O.O. D.O.O., Kranjska cesta 24, NAKLO

DANKÜCHEN

ŠT. 1 V AVSTRIJI

Ne zamudite! Do 29. 9. 2008 Ne zamudite!

**AKCIJSKI
POPUST**

-50%

-100%

+ DARILO*

v vrednosti 443,75 €*

samo v

FLEXMATIC
PE Viktorija Kranj

WMF DIADEM PLUS
6 delni set posode

*DARILLO - 6 delni set posode WMF v vrednosti 443,75 EUR dobite, če skupni znesek enkratnega nakupa kuhinje DANKÜCHEN, električnih aparatov in korita presega 5.000 EUR.

-50%*

- za kotno omarico Le Mans
- za dvizhne omarice 66 cm
- za odprte in rolo omarice
- za delovne pulte
- za police in okrasne stranice
- za lesene stenske obloge
- za steklene vitrine

- za letve pod delovnim pultom (-100 %)
- za vse vrste vidnih stranic (-100 %)
- za talne predale (-100 %)

*ob nakupu kuhinje z najmanj 7 elementi in delovnim pultom

kot "LE MANS"

562,- €*

-50% 281,- €*

talni predali

brezplačno*

DAN - ŠE ENKRAT KORAK NAPREJ!

Novo!

Luksuzna izvedba brez doplačila!

FLEXMATIC d.o.o., STEGNE 13 E, LAUBLJANA

FLEXMATIC

PE Viktorija Kranj

Pot za krajem 38, 4000 Kranj • email: flexmatic@t-2.net

Tel.: 04 2018 333 • Fax: 04 2018 340

• internet: www.dankuchen-kranj.si

pon. - pet.: 8.00 - 19.00 • sobota: 8.00 - 13.00

Na naslovnici: Sončnice
Foto: Tina Dokl

MOJA GORENJSKA JE
PRILOGA ČASOPISA

Gorenjski Glas

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki pokriva širše območje Gorenjske. Je časopis z bogato tradicijo, saj neprekinjeno izhaja že od leta 1947, njegovi zametki pa segajo v daljne leto 1900. Kot poltednik izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Je neodvisen, politično uravnotežen časopis z novicami, predvsem z vseh področij življenja in dela Gorenjcev, pa tudi širše. Pišemo o vsem, kar ljudi zanima, ali kot pravimo: Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. Morda vas kdaj kaj naučimo. In seveda poskrbimo za sprostitvev in zabavo. Samo zaradi vas prederemo misli. Naglas.

Časopis dopolnjujemo z brezplačnimi prilogami, kot so Moja Gorenjska, Kranjčanka in Ločanka, ter ob koncu leta z letopisom GORENJSKA - darilom pred božično-novoletnimi prazniki.

Če vas poleg branja Moje Gorenjske zanimajo tudi novice z vse Gorenjske, vas vabimo k naročilu na časopis Gorenjski glas. Kot novemu naročniku vam bomo prve tri mesece časopis prinašali brezplačno (če boste naš naročnik vsaj eno leto) in vas presenetili z darilom ter z drugimi ugodnostmi.

**Dobrodošli v družbi naročnikov
Gorenjskega glasa.**

MOJA GORENJSKA, ISSN 1581-615X, izhaja kot priloga poltednika Gorenjski glas, v nakladi 100.000 izvodov. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Odgovorna urednica: Marija Volčjak, uredništvo: Gorenjski glas, vodja oglasnega trženja Mateja Žvižaj. Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan, Avstrija. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Bleiweisova cesta 4, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13. E-pošta: info@g-glas.si, mali oglasi: telefon 04/201-42-47 - sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan od 8. do 19. ure. MOJA GORENJSKA, številka 5, september 2008, je priloga 75. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 19. septembra 2008.

Drugi tek Gorenjskega glasa

Zaključek Gorenjskega in Slovenskega
pokala v rekreativnih tekih

**Preddvor, nedelja,
28. septembra 2008, ob 10. uri.**

Otroški teki - 550 m, 1100 m, 1650 m
Članski tek - 11.040 m

Info: Janez Ferlic, 031/561-663,
janez.ferlic@gmail.com, www.klub-trmastih.si

Gorenjski Glas

Enkratna, večno mladostna Avsenikova glasba

Čeprav je od začetka njenega nastajanja minilo že 55 let, še vedno navdušuje stare in mlade. Kdo ne pozna slogana: Ni veselice brez Golice. Avsenikovo glasbo igrajo vaški godci, narodnozabavni ansambli, pihalni in simfonični orkestri, sodobne glasbene skupine. To je uspelo le najboljšim glasbenikom in glasbenim skupinam. Domovinske pravice Avsenikove glasbe nam niso mogli vzeti številnejši narodi, ampak so morali priznati, da je slovenska.

Avsenikovima staršema Mariji in Ivanu se leta 1936 zanesljivo še sanjalo ni, kako pomembno dejanje sta storila za slovensko glasbo, ko sta otrokom Janezu, Majdi, Vilku in Slavku kupila violino, citre in klavirsko ter diatonično harmoniko. Begunjski organist Ciril Zrnc je bil njihov prvi glasbeni učitelj. Mladi družinski ansambel Avsenik je kmalu zaigral na vrtu domače gostilne.

Vilko, rojen 9. novembra 1928, in **Slavko**, rojen 26. novembra leta 1929, sta ostala zvesta glasbi. Vilko in Slavko imata, čeprav sta brata, različni začetnici priimkov. Vilko se piše **Ovsenik**, Slavko pa **Avsenik**. Različnost priimkov je v knjigi Ivana Sivca Brata Avsenik, evropski glasbeni fenomen iz Begunj na Gorenjskem, pojasnil Vilko. "Imeli smo narodno zavednega župnika. Pisal se je Gornik. Ko je prebral v

krstnih knjigah, da so se Avseniki prej pisali Ovsenik, je svetoval očetu, da bi se prekrstili na prvotno ime. Oče je bil navdušen in je dal vse štiri otroke prepisati. Slavko je bil ob tem začuden. Šel je na Jesenice in se sam prepisal nazaj v Avsenik."

Od tria do kvinteta

Slavko in Vilko sta nadaljevala z glasbenim ustvarjanjem: Slavko kot samouk z izjemnim talentom, Vilko pa na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Slavko se je 28. junija leta 1952 poročil z brhko Brigito Dolinšek iz gostilne pri Sveti Neži oziroma na Brezjah nad Trzičem. Na ohceti so igrali brat Vilko in njegov prijatelj Franc Lukič ter Slavkov prijatelj Franc Košir. Jeseni se je zaposlil v ljubljanski tekstilni tovarni Tonosa, vadil na harmoniki in s posebnimi znaki, ki jih je razumel samo on, prenašal na papir melodije, ki so se mu rojevale v glavi, brat Vilko pa jih je spreminjal v notni zapis. Še istega leta sta ga brat Vilko, ki je bil član radijskega orkestra, in glasbeni urednik na Radiu Ljubljana Janez Bitenc zaradi bolezni tedanjega najbolj znanega harmonikarja Avgusta Stanka pregovorila za nastop na radiu. Poslušalci so bili navdušeni. Kmalu je s Slavkom zapel

Slavko in Vilko Avsenik leta 1954 / Foto: arhiv Avsenik

Navdušeno občinstvo na Festivalu Avsenik / Foto: Anka Bulovec

Karl Lanzmayer (drugi z desne) je bil dolgoletni uspešni menedžer ansambla Avsenik.

Franc Koren. Naslednji korak na glasbeni poti Slavka in Vilka je bil trio Avsenik. Slavkovi harmoniki je Vilko dodal kitaro, na katero je igral Leo Ponikvar, in bas, ki ga je izvrstno obvladal Jože Kelbl. Slavko je za trio napisal tudi prvo svojo skladbo. Imenoval jo je V planinski koči. Slavko in Vilko sta pisala nove viže. Trio se je na predlog Vilka razširil v Gorenjski kvartet, v katerem sta bila nova člana Vilko s klarinetom in Franc Ogrizek-Fotr z basom, ki je navduševal z nastopanjem v priljubljeni oddaji Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. Ob tkalskem stroju v Tonosi je Slavko napisal skladbo Na Golici z značilnim zvonjenjem klarineta in trobente, Vilko pa jo je le z malenkostnimi dopolnili spremenil v note. Na radiu so jo takoj posneli in uvrstili v program četrtekovega večera. Uspeh je bil popoln! Gorenjski kvartet, ki je veliko igral po Sloveniji, pogosto pa so ga vabili tudi na Koroško, je širil meje narodnozabavni glasbi. Franca Ogrizka, ki zaradi drugih obveznosti ni zmožal več

Brigita in Slavko Avsenik / Foto: Anka Bulovec

napornega igranja pri Avsenikih, je nadomestil Mik Soss, ki je ostal pri Avsenikih do konca. Ko je s kvartetom zaigral še kitarist Leo Ponikvar, je nehote nastal kvintet z imenom Ansambel bratov Avsenik.

Leto 1954 je bilo odločilno za Avsenikovo umestitev v evropski glasbeni prostor. Poleti leta 1954 je urednik bavarskega radia Fredi Rauch poležaval ob Vrbskem jezeru na Koroškem in poslušal tudi program celovškega ra-

dia. Ko je zaslišal skladbo, ki je bila drugačna od običajnih, poskočna in lepo zveneča, je poklical na celovški radio in vprašal, kdo jo igra. Urednik Ljubo Hartman mu je povedal, da so predvajali skladbo Na Golici, ki jo je izvajal Gorenjski kvartet, ter Bavarcu posredoval njen posnetek. Ko so ga zavrteli na bavarskem radiu, je bilo navdušenje popolno. Gorenjski kvartet so preimenovali v Oberkrainer Quartet. Slavko in Vilko nad imenoma nista

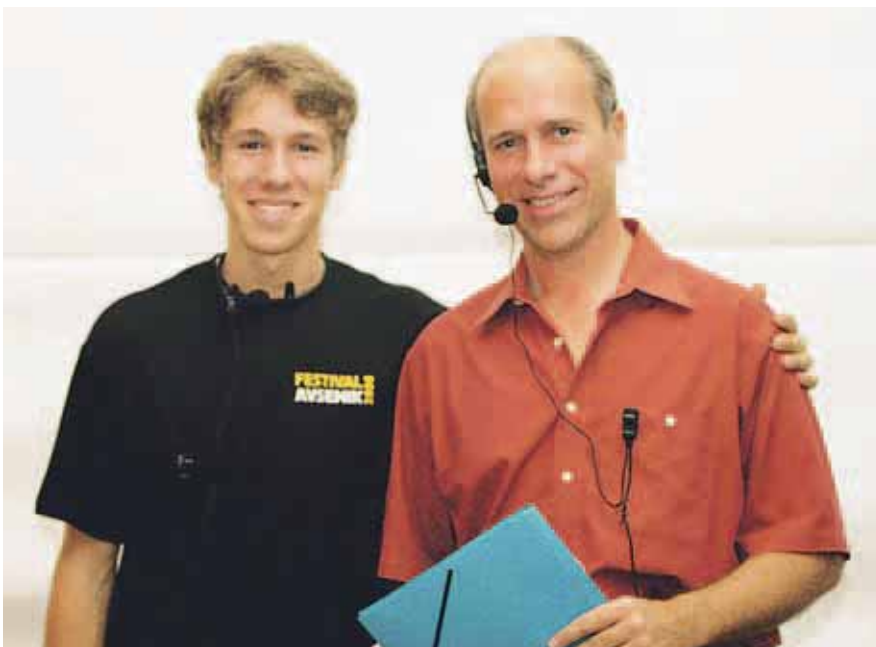
bila navdušena. Zavedala sta se nevarnosti političnih posledic nemškega imena, kar se je kasneje tudi dogajalo. Avseniki so potem nad 30 let navduševali glasbeno občinstvo doma, po Evropi in Ameriki. Njihovo glasbo so predvajali na vseh celinah. Ivan Sivec je napisal, da so spremenili glasbeno podobo sveta. Junija leta 1990 je ansambel predvsem zaradi Slavkovih težav s hrbtenico nehal delovati, čeprav je načrtoval številne nastope in turnejo po Avstraliji.

V Avsenikovem ansamblu so razen Slavka in Vilka igrali prvovrstni glasbeniki, ki so igranje narodnozabavne glasbe postavili na profesionalno, visoko raven. V ansamblu so najdlje igrali in peli trobentač **Franc Košir**, ki je umrl 19. decembra leta 1991, kitarist **Leo Ponikvar**, ki je umrl 17. decembra leta 1993, basist **Mik Soss**, ki je umrl leta 2003, klarinetist **Albin Rudan**, pevka **Danica Filipič** in **Franc Koren**, ki sta umrla leta 1995 in 1982, in pevka **Ema Prodnik**. Pevka **Jožica Svete** je začela z Avseniki nastopati leta 1974, pevec **Alfi Nipič** leta 1973, **Joži Kališnik** pa je začela z Avseniki prepevati leta 1982. Trobentač **Jože Balazič** je leta 1985 pri Avsenikih zaigral namesto Franca Koširja. Kitarist **Renato Verlič** in basist **Igor Podpečan** pa sta leta 1989 nadomestila Lea Ponikvarja in Mika Sossa.

O veličini in razširjenosti Avsenikove glasbe, ki obsega okrog 1000 skladb, veliko povedo podatki, da je bilo izdanih nad 120 plošč z njihovo glasbo, med katerimi je 33 zlatih. Skupno je bilo prodanih nad 31 milijonov plošč in kaset. Med njimi je najbolj znana plošča Zlati zvoki, katere naklada je presegla pet milijonov primerkov. Slavko Avsenik mi je v pogovoru za Gorenjski glas povedal, da so sklepali pogodbe za nastope tudi za deset let naprej in da so imeli letno tudi po 250 nastopov.

Avsenikov festival

Na Avsenikovem domu v Begunjah, ki ga vodi najmlajši Slavkov sin Gregor, starejša sta Martin in Slavko, so letos organizirali pravi praznik ob 55-letnici Avsenikove glasbe. Novembra lani se je začel zlati Avsenikov abonma, ki je obsegal osem koncertov v

Gregor Avsenik in sin Sašo, ki je tudi talentiran glasbenik. / Foto: Anka Bulovec

Avsenikovi prireditveni dvorani v Begunjah. Sedem jih je bilo posvečenih sedmim članom ansambla iz obdobja, ko je bila njihova plošča Zlati zvoki glasbeni hit. Osmi sklepni koncert pa se je imenoval Na Golici, po skladbi, ki jo je Slavko napisal leta 1954 in je bila najpogosteje izvajana skladba v preteklem stoletju, pravi hit Evrope. Avsenikova dvorana je pokala po šivih, saj so na koncertih igrali najboljši slovenski ansambli in peli najboljši pevci, med njimi tudi Jožica Svete, Jožica Kališnik in Alfi Nipič, znameniti Avsenikov pevski tercet, ki je zadnjič pod tem imenom zapel pred 18 leti. Na koncertih so bili z glasbo, besedo in sliko obujeni spomini na edinstveno glasbeno poslanstvo Slavka Avsenika, Franca Koširja, Albina Rudana, Mika Sossa, Lea Ponikvarja, Eme Prodnik in Franca Korena. To so bili odlični poklicni glasbeniki, mojstri svojih glasbil in glasu, za katere je bil Avsenikov ansambel način življenja. Tudi po prenehanju igranja v ansamblu so ostali prijatelji. Skrivnost tega uspeha je razkril v pogovoru za Gorenjski glas Slavko Avsenik sam: Bili so organizirani tako, da je bilo čim manj možnosti za nesporazume. Tudi denarno so bili odnosi čisti, tako da nihče ni imel občutka, da je kdo dobil kaj več, kot bi moral.

Vrhunec praznovanja 55-letnice Avsenikove glasbe pa je bil avgustovski Festival Avsenik. Njegov pobudnik in organizator ter snovalec programa je bil Gregor Avsenik. Zadel je v polno. Pet večerov je bil velik prireditveni prostor nasproti Avsenikovega doma nabito poln z ljubitelji Avsenikove glasbe iz Slovenije in tujine. Med občinstvom, ki je večer za večerom vztrajalo do polnoči in čez, so bili mladi in stari. Avsenikovo glasbo so igrali harmonikarji, najbolj znani slovenski narodnozabavni ansambli, pevci in moderne glasbene skupine, ki znajo na svoj način zaigrati Golico in druge Avsenikove skladbe. Kaže, da bodo festivali odslej vsako leto, saj je glasba bratov iz Begunj nepozabna. Prav ima Slavko Avsenik, ki je v nagovoru občinstvu dejal, da sedaj verjame, da bodo tudi čez petdeset let govorili o njegovi in bratovi glasbi.

Jože Košnjek

Foto: Anka Bulovec

Avsenikov pevski tercet Jožica Kališnik, Alfi Nipič in Jožica Svete je navdušil tudi na festivalu Avsenik.

Voditeljica programa Betka Šuhelj in pevca Gašperjev Danilo Lukan in Vera Šolinc / Foto: Anka Bulovec

Global Kryner izvaja Avsenikovo glasbo na sodoben način. / Foto: Anka Bulovec

Fenomen Avsenik

Zdi se, da ima "oberkrajnska" (beri: gorenjska) glasbena in plesna poskočnost, katere sinonim in vrhunec so bili v drugi polovici prejšnjega stoletja Avseniki in njihova Golica, prav stare korenine. O tem, da so Gorenjci že pred več kot tristo leti prav radi plesali, poroča že Valvasor ...

Miha Naglič

V Slavi vojvodine Kranjske (1689) zapiše: "Zdaj pa moramo poročati tudi kaj o njihovem veselju do plesa. Gorenjci imajo v letu toliko plesov, da jim noge prav malo mirujejo. Ponekod se zbira neporočena mladina obojega spola, fantje in dekleta, na skednju ter pleše; tako na Novega leta dan in potem vsako nedeljo popoldne do posta, včasih celo še na pepelnično sredo, in od sv. Mihaela do adventa. Včasih je v kakem kraju pod tako nabit, da se plesalci komaj gibljejo, ker plešejo vsi hkrati, par za parom, tako da vodi vsakdo svojo za roko. Godci sede v kotu, da ne bi bili napoti v že tako tesnem prostoru, včasih celo zgoraj na skednju. Kdor hoče plesati mora vsako nedeljo, kadar pride na ples, plačati 1 sold, katerih 5 da groš. S tem denarjem plačajo godce in lastnika skednja. Kar ostane, namenijo pivski pobožnosti ter zapijejo." No, vidite, korenine Golice sežejo stoletja nazaj in na marsikateri gorenjski skedenj.

Da je imel Valvasor prav, je v novjšem času potrdil nedavno umrli skladatelj Uroš Krek (1922-2008), akademik, velika avtoriteta v slovenski glasbi; njegov rod je po očetovi strani iz Selške doline, živel pa je v Lescah. Ko ga je dr. France Križnar, muzikolog in gost 90. Glasove preje, vprašal, ali je v njegovem glasbenem opusu kak izrazito gorenjski motiv, je odgovoril, kot sledi. "Kot bivši etnomuzikolog vam lahko odgovorim takole: ko smo pre-

reševali celo Slovenijo z nabiranjem izvornih slovenskih viž, smo ugotovili, da je Gorenjska bogata predvsem z godci in godčevstvom. Tukaj torej nismo našli balad, romanc, ipd., ampak v ples obrnjeno izvorno ljudsko glasbo. Zato fenomen Avsenikov -Joževcev iz Begunj na Gorenjskem v slovenski povojni umetni glasbi ni nič nenavadnega." (Portreti gorenjskih glasbenikov, Maribor 2006.)

Katera glasba pa je gorenjska, če ne Avsenikova! Slovita brata iz Begunj ne skrivata alpskega elementa v njunih valčkih in polkah, hkrati pa presenetita z ugotovitvijo, da je v teh veselih vižah tudi slovenska otožnost. Dr. Križnar je na vprašanja, ki jima jih je postavil, dobil prav zanimive odgovore. Slavko Avsenik (r. 1929): "Če analizirate vse zvrsti slovenske glasbe, je v njej kljub ritmu določena otožnost. Tega ne slišimo takoj, zato je marsikdaj vaša ugotovitev o navidezni veselosti v slovenski glasbi povsem na mestu. Res je nemalokrat po skrbno zakrito, prekrito, vendar je otožnost kot tipičen vsebinski element slovenske mentalitete vsekar prisotna tudi v narodnozabavni glasbi. Tako bi lahko gladko vsako veselo polko ali valček zaključil z uspavanko. To lahko kot skladatelj nešteti Avsenikovih uspešnic z vso avtoriteto potrdim." Vilko Ovsenik (r. 1928): "Tudi v veselih in hitrih Avsenikovih skladbah je slišati milino tona, otožnost, če že hočete, neko neizmerno žalost, ele-

gičnost slovenske pesmi in glasbe nasploh". Presenetljivo, mar ne!

Namesto sklepa javno priznam, da sem v mlajših letih v odnosu do Avsenikov pogosto grešil, v mislih, besedah in dejanjih. Hudega jim pa nisem storil. Pripadal sem generaciji, ki je odraščala v šestdesetih in sedemdesetih in je svoj "upor" (beri: drugačnost, samosvojost) do generacije svojih staršev izražala tudi tako, da je zavračala njihovo glasbeno kulturo. Ta pa je bila vsa v znamenju Avsenikov oziroma "narodnozabavne" glasbe. Slednjo je večina iz moje generacije zavračala in se pred njo zatekla v rock. O glasbi Avsenikov ter njihovih sopotnikov in posnemovalcev smo si mislili svoje, se o njej izrekli odklonilno in jo v dejanjih zavračali tako, da na njihove viže nismo hoteli plesati; raje smo počakali na naslednjo rundo, ki je bila morda bolj rokarska ali vsaj popevkarska. Z leti, ko smo se postarali in unesli, pa smo jo tudi nekdani zoprvalci vzeli za svojo. Čas je opravil selekcijo in Avseniki so jo preživeli. Na glasbenem oltarju rodoljubov doline šentflorjanske so visoko postavljeni in čaščeni skupaj z drugimi "svetniki" popularne glasbe. Med njimi in kakim Bobom Dylanom je velika razlika, a nič večja, kot je med sv. Florijanom in sv. Janezom Evangelistom; oba sodita na oltar in nihče se zaradi tega ne razburja. Nasprotno: vsakega po svoje priznavamo in častimo.

Miha Naglič

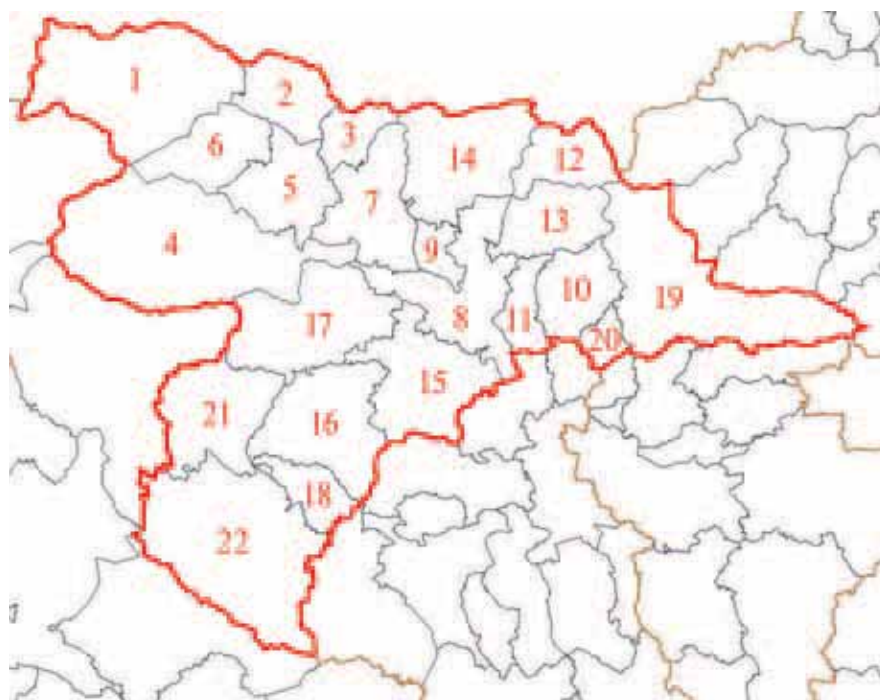
Robi Goter
Foto: Anka Bulovec

Poslance bomo volili že petič

Na predčasnih volitvah in na volilno nedeljo, 21. septembra, bomo izvolili 90 poslancev državnega zbora. V osmih volilnih enotah jih bomo izvolili 88, dva pa bodo volili člani italijanske in madžarske narodnosti v Sloveniji.

Z oblikovanjem državnega zbora kot najvišjega zakonodajnega telesa v državi (pred njim smo imeli republiško skupščino, sestavljeno iz treh zborov) se je tudi v Sloveniji po demokratičnih spremembah začel uveljavljati parlamentarizem, kakršnega je pred tem že poznal demokratični svet. Državni zbor, ki ima poleg zakonodajne tudi nadzorno in volilno funkcijo, smo državljanke in državljani Slovenije doma in na tujem volili že štirikrat: prvič leta 1992, nato pa po vsakem štiriletnem mandatu leta 1996, leta 2000 in zadnjič leta 2004. Tako bomo šli letos 21. septembra volit predstavnike ljudstva že petič v samostojni Sloveniji.

Zemljevid I. Volilne enote - Gorenjska

Pravice, dolžnosti in plače poslancev

Kako mora pri svojem delu ravnati poslanka ali poslanec državnega zbora, je podrobno napisano v Zakonu o poslancih. V njem med drugim preberemo, da so **"poslanci predstavniki vsega ljudstva** in pri izvrševanju poslanskega mandata niso vezani na kakršnakoli navodila. Poslanski mandat izvršujejo v skladu z ustavo, zakonom in poslovnikom državnega zbora". Prav zapoved, da pri izvrševanju poslanskega mandata niso vezani na kakršnakoli navodila, se je v sicer kratki zgodovini slovenskega parlamentarizma večkrat znašla na preizkušnji, ko sta stranka ali okolje v imenu "širših interesov" od poslanca zahtevala odlo-

Gorenjska je prva volilna enota. V prvem volilnem okraju so občine Kranjska Gora (1), Jesenice (2) in Žirovnica (3). V drugem volilnem okraju (Radovljica I) so občine Bohinj (4), Bled (5) in Gorje (6), v tretjem volilnem okraju (Radovljica II) pa Radovljica (7) z Lescami in kraji v Lipniški dolini. Četrti volilni okraj (Kranj I) (8) obsega del mesta Kranja (levi breg Save), Britof, Predoslje in Kokrico, v petem volilnem okraju (Kranj II) (8) so razen zahodnega desnega brega Save še Stražišče, Besnica, Žabnica, Mavčiče in Orehek, v šestem volilnem okraju (Kranj III) je del občine Kranj proti Golniku (8) in občine Naklo (9), Cerklje (10), Šenčur (11), Jezersko (12) in Preddvor (13). Sedmi volilni okraj (14) obsega občino Tržič, osmi volilni okraj (Škofja Loka I) (15) občino Škofja Loka, deveti volilni okraj (Škofja Loka II) pa občine Gorenja vas-Poljane (16), Železniki (17) in Žiri (18). V desetem volilnem okraju sta občini Kamnik (19) in Komenda (20), v enajstem volilnem okraju pa občini Cerkno (21) in Idrija (22).

čitev, ki ni bila skladna z njegovim pričanjem. Običajno se takšna poslanska neposlušnost konča z izključitvijo ali prostovoljnim odhodom iz poslanske skupine, prestopom k drugi poslanski skupini ali s prošnjo za dodelitev statusa samostojnega poslanca. **Po zakonu opravljajo poslanci svojo funkcijo v štiriletnem mandatu poklicno.** V njegovem 15. členu je izrecno zapisano, da se je dolžan udeleževati sej državnega zbora in njegovih delovnih teles. Poslanca varuje **poslanska imuniteta.** Tako ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah državnega zbora ali na njegovih delovnih telesih. Poslanec ne sme biti priprtni se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne sme začeti kazenski postopek brez dovoljenja državnega zbora, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen nad pet let zapor. Državni zbor lahko prizna poslancu imuniteto, čeprav se sam nanjo ni skliceval.

Poslanske plače so stalno v središču zanimanja javnosti. Osnova za izračun plač poslancev je povprečna mesečna plača na zaposlenega v gospodarstvu Republike Slovenije. Ta osnova se glede na proračunske možnosti lahko zmanjša za odstotek, ki ga določi državni zbor, vendar ne več kot za 50 odstotkov. Plača poslanca se izračuna tako, da se osnova pomnoži s pet in poveča za funkcijski dodatek, ki ga dobi poslanec za opravljanje drugih stalnih dolžnosti v državnem zboru in njegovih delovnih telesih, skupni znesek pa se poveča z odstotkom za delovno dobo. Poslancem so zagotovljene tudi pravice po prenehanju mandata. Lahko se vrne na delo, ki ga je opravljal pred izvolitvijo, če pa to iz objektivnih razlogov ni mogoče ali ne dobi druge ustrezne zaposlitve, lahko še največ dve leti (če izpolni pogoje za upokojitve) prejema nadomestilo poslanske plače.

Volilne enote in volilni okraj

Slovenija ima proporcionalni ali sorazmerni volilni sistem, ki je od leta 2000 naprej zapisan tudi v ustavi. Sorazmerni volilni sistem omogoča v primerjavi z večinskim sistemom večje-

mu številu strank sodelovanje pri odločanju v državnem zboru ter prepričuje, da bi si le ena velika stranka sama prilastila absolutno parlamentarno večino in uveljavila tudi samovoljo. Slabost sistema pa je, kot ugotavlja strokovnjak za ustavno pravo **dr. Miro Cerar**, da morajo pri sestavi vlade in odločanju v parlamentu številne politične stranke sklepati koalicije in tudi kompromise, kar upočasnjuje proces odločanja, sili tudi k nenacionalnemu političnemu trgovanju in zamagljuje odgovornost strank, ki so na oblasti. Kljub tej slabosti je po Cerarjevem mnenju za Slovenijo, v kateri demokratska politična in pravna kultura še nista dovolj razviti, proporcionalni volilni sistem najprimernejši, saj sili stranke k sodelovanju in tako ščiti demokracijo.

Volilna enota je temelj volitev v državni zbor. Slovenija je razdeljena na osem volilnih enot. Zaradi upoštevanja načela enakosti volilne pravice se v vsaki volilni enoti, ki je zemljepisno zaokroženo območje s približno enakim številom prebivalcev in skupnimi kulturnimi in drugimi posebnostmi, izvoli po **enajst poslank oziroma poslancev.** Zato je vsaka volilna enota razdeljena na **enajst volilnih okrajev.** Zakon o volitvah v državni zbor je uveljavil načelo, da se v vsakem volilnem okraju glasuje za enega kandidata s posamezne liste.

Prenehanje mandata

Zakon o poslancih našteva razloge za prenehanje mandata. Poslanec izgubi mandat, če izgubi volilno pravico, če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije, če je s pravomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapor, daljšo od šest mesecev, vendar državni zbor v tem primeru lahko sklene drugače, če v treh mesecih po potrditvi poslanskega mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo poslanca, če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo poslanca ali če odstopi.

Kdo bo izvoljen

Postopek ugotavljanja volilnih izidov je zelo zapleten. Tajnik državne volilne komisije **Marko Golobič** pravi, da vsak kandidat tekmuje dvakrat: najprej za stranko in nato v volilnem okraju, v katerem kandidira, tudi zase. Če je uspešen, bo dobila stranka tudi po njegovi zaslugi večji delež glasov, sam pa bo zase povečal možnost izvolitve. Vsaka lista oziroma stranka ima lahko v volilni enoti na kandidatni listi največ 11 kandidatov oziroma kandidatov, torej za vsak okraj enega, najmanj pa šest, saj sme kandidat hkrati kandidirati v dveh okrajih.

Ker je določen 4-odstotni "prag" za vstop v parlament, bo na volilni dan državna volilna komisija najprej ugotovila, katera od 19 list oziroma strank, ki tekmujejo na letošnjih volitvah, je dobila najmanj 4 odstotke oddanih veljavnih glasov. Tista, ki jih ne bo, bo izločena iz delitve mandatov. Nato bodo po volilnih enotah ugotovili, kolikšen delež veljavnih glasov so dobile posamezne liste. Po izkušnjah tajnika državne volilne komisije Marka Golobiča bo dobila mandat lista, ki bo prejela eno dvanajstino ali približno 8,5 odstotka oddanih veljavnih glasov. Ostanke glasov do polnih mandatov bodo po d'Hondtovem sistemu razdelili v volilnih enotah najuspešnejšim listam in zagotovili, da bo v vsaki volilni enoti izvoljenih 11 poslancev. Poslanske sedeže bodo dobili tisti kandidati z liste, ki bodo v volilnih okrajih volilne enote prejeli najvišje odstotke oddanih veljavnih glasov. Če bo denimo v prvi volilni enoti ena od list dobila mandat, ga bo dobil kandidat, ki je med 11 kandidati liste v volilnih okrajih dobil najvišji odstotek glasov. Če bo dobila lista dva mandata, bo ta podeljen drugemu najuspešnejšemu kandidatu v volilni enoti. Lahko se tudi zgodi, da bo kandidat liste dobil v okraju večino glasov, vendar ne bo izvoljen, ker njegova lista v volilni enoti ni dobila dovolj glasov za mandat.

Volilna tekma bo letos razburljiva do konca. Volilni golaž je pregret. Ohlajati se bo začel že v nedeljo, 21. septembra, zvečer, ko bodo zmagovalci že slavili, poraženci pa celili rane.

Jože Košnjek

Kirurg brez čakalne vrste

Število bolnikov s pljučnim rakom narašča, največji razlog za to so še vedno cigarete, a tudi onesnažen zrak. - V Bolnišnici Golnik boste na primer za operacijo ščitnice na vrsti takoj, za ambulantni pregled in operacijo pri kirurgu s koncesijo sta dovolj potrjena zdravstvena izkaznica in napotnica. - Ali dr. Nikolaus Klehr, ki mu je svoje življenje zaupalo kar nekaj za rakom bolnih Slovencev, s svojo metodo zdravljenja zavaja bolnike? - O vsem tem smo se pogovarjali s strokovnim partnerjem Bolnišnice Golnik, as. mag. Markom Bitencem, dr. med., specialistom za torakalno kirurgijo.

[Letošnjo pomlad ste operacijsko dejavnost iz Izole preselili v Bolnišnico Golnik. Kako to?](#)

"Ko sem šel v zasebno prakso kot torakalni kirurg v Izolo, me je že po nekaj mesecih dela v Izoli poklical direktor Bolnišnice Golnik in me vprašal, ali bi se preselil na Golnik v primeru, če bodo naredili operacijsko dvorano. Vzel sem si čas za razmislek in vsi strokovni argumenti so govorili v prid Golniku; bolnišnica ima dolgoletno tradicijo in pridobljen sloves vrhunske slovenske klinike za diagnostiko in zdravljenje bolnikov s pljučnimi in alergijskimi boleznimi. Bolnišnica ima danes tudi najsodobnejšo operacijsko opremo, takih ni v tem delu Evrope; še najbližje so v Španiji in Grčiji in to je bil dodaten razlog, da sem kot torakalni kirurg prišel na Golnik."

[Imate svojo ekipo?](#)

"Za operacije imam svojo ekipo, za bolnike pa po operaciji skrbijo medicinske sestre in drugo bolnišnično osebje. Ena izkušena kirurška sestra je

prišla na Golnik iz torakalne kirurgije Kliničnega centra in "drži roko" nad kirurškimi bolniki. Seveda pa so bolniki pod mojo odgovornostjo od sprejema do odpusta."

[Vendar ambulante na Golniku nimate.](#)

"Ambulanto imam v Ljubljani. K meni prihajajo bolniki iz vse Slovenije in je glede tega to najboljša možna lokacija. Če morda niste vedeli, tudi Bolnišnica Golnik ima močno specialistično ambulanto prav tako v Ljubljani."

[Kako dolgo pri vas čaka bolnik na operacijo ščitnice?](#)

"V moji ambulanti vsak pride na vrsto v enem tednu in čim dobi diagnozo in indikacijo, da je potrebna operacija ščitnice, tudi v enem tednu pride do operacije. Preden sem šel v zasebno prakso, je bila čakalna doba za operacijo ščitnice približno pet let. Odkar sem v zasebnosti, naredim 130 do 140 teh operacij več, kot jih je bilo prej narejenih v Sloveniji. S tem smo praktično v celoti odpravili čakalne dobe."

[Vi ste zdravnik kirurg s koncesijo, to pomeni ...](#)

"Kdorkoli pride k meni na obravnavo, je enako, kot bi šel v javni zdravstveni zavod. Vse, kar potrebuje, je potrjena kartica zdravstvenega zavarovanja in napotnica izbranega zdravnika."

[Pa sprejmete vse bolnike?](#)

"Vse sprejemem, iz vseh socialnih slojev in še nikoli nisem nobenemu nič zaračunal."

[Koliko ur pa potem delate na dan? Več kot prej, ko ste bili še na Kliničnem centru v Ljubljani?](#)

"Delam veliko več kot prej. Lahko vam povem, da sem prav včeraj (op.: desetega septembra) končal ciklus operacij. Od 17. marca letos do včeraj sem na Golniku od sprejema do odpusta obravnaval in operiral 182 bolnikov."

[Ukvarjate se z boleznimi pljuč, ščitnice, refluksnimi boleznimi požiralnika. Kakšna je pojavnost, obravnava teh bolezni?](#)

Marko Bitenc / Foto: Tina Dokl

Zdravniška praksa s koncesijo

[Tri leta že delate na koncesijo. Zakaj ste odšli iz Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana?](#)

”Glavni razlog za odhod je bil ta, da sem želel postati bolj samostojen, ne samo po strokovni, ampak tudi po poslovni plati. Nisem človek, ki bi bil sprijaznjen s tem, da bom od prvega dneva službe do pokoja preživel na enak način, na istem delovnem mestu. Prepričan sem bil vase, da tako dobro poznam zdravstveni sistem in da svoje delo znam opravljati dobro, da mi je bil to velik izziv in velike sanje. Do možnosti za ta korak je prišlo v letu 2005, to je bilo v času, ko se je ministrstvo za zdravje pod vodstvom ministra Bručana prvič resno začelo spopadati s čakalnimi dobami. Za skrajševanje čakalnih dob so na številne operacije zagotovili dodatna sredstva in videl sem možnost, da mi bo ta korak uspel, saj z mojim odhodom v zasebnost v ničemer ”finančno” nisem osiromašil Kliničnega centra. V Kliničnem centru tudi danes delajo približno enak volumen zdravljenj in operacij kot v času, ko sem bil še tam. To se pravi, da smo s tem program dejansko povečali skupni obseg operacij in vsaj iz področja torakalne kirurgije ni več čakalnih dob.”

[Pa ste bili med prvimi, ki so dobili koncesijo?](#)

”V celi Evropi, ne samo v Sloveniji, incidenca pljučnega raka narašča, še vedno je kajenje glavni razlog za to, seveda pa tudi onesnažen zrak. Če je bilo pred desetimi leti bistveno več moških s pljučnim rakom, zdaj bistveno narašča delež žensk. Narašča tudi delež žleznega raka pljuč, tega je bilo včasih manj, več je bilo ploščato celičnega. Še vedno je najučinkovitejše zdravljenje kirurško zdravljenje, ko prizadeti reženj pljuč odstranimo, na žalost pa je še vedno med 80 in 90 odstotkov odkritih bolnikov s pljučnim rakom že v stadiju, ko operacija ni več možna. Rak je zahrbtna bolezen in pogosto se pojavijo prvi jasni znaki

bolezni, ko je ta že zelo razširjena. V Sloveniji naredim največ operacij na ščitnici, prvenstveno operiram bolnike, ki imajo navadno nenevarno golšo. Res pa smo v letošnji seriji operacij na Golniku pri bolnikih, ki sem jim odstranil golšo in jo dal na histološko analizo, pri osmih odstotkih bolnikov našli tudi raka na ščitnici, kar je kar precej veliko število. Če ga najdemo, je to eden redkih rakov, ki je na srečo stodontotno ozdravljiv.

Kirurgija refluksne bolezni požiralnika pa je po domače ”tisto, ko te zgaga peče”. Gre za sodobno minimalno invazivno operacijo brez velikega reza, samo z majhnimi rezi in s kamero.”

”Ko sem šel v zasebno prakso, je bilo v Sloveniji že več kot tisoč zasebnih zdravnikov. Tudi kirurg nisem bil prvi, a so se tedaj nekateri mediji odločili, da sem dovolj prepoznavno ime, da bodo o tem na ta način poročali.”

[Kakšen je nadzor nad koncesijami?](#)

”Moje mnenje je bilo vedno enako, da zasebna zdravniška praksa s koncesijo v nobenem primeru ne more biti podlaga za socialno razslojevanje ali slabšanje dostopnosti zavarovanca do zdravstvenih programov. Praktično izvajaš zdravniški poklic na račun javnih financ v okviru pravic iz obvezne-

Operacijska dvorana v Bolnišnici Golnik / Foto: arhiv M. Bitenc

ga zdravstvenega zavarovanja. Se pravi, da vsak lahko pride do takega zdravnika z napotnico in nič ne plača. Nadzor je najmanj enak, v številnih pogledih pa še ostrejši kot za zaposlenega zdravnika. Kar se tiče financiranja, mora biti delo plačano v odvisnosti od kakovosti in obsega opravljenega dela. Če jaz kot zasebnik en mesec ne bi pregledal niti enega bolnika v ambulanti ali pa niti enega operiral, bi imel prihodkov nič evrov, moj prihodek in zaslužek je torej v neposredni odvisnosti od tega, koliko in na kakšen način delam. Če bi na primer delal na način, da bi imel veliko zapletov in bi bilo zaradi tega drago zdravljenje, bi prav tako najedel lastno substanco. Plačnik (op.: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije) tudi natančno nadzira, koliko in kaj si naredil in kaj si jim zaračunal.

Strokovni nadzor izvaja Zdravniška zbornica Slovenije, pri zaposlenih in zasebnih zdravnikih je ta nadzor enak. Licence se podaljšujejo na sedem let, ob prošnji za podaljšanje moraš imeti dokazila, da si se strokovno izobraževal. Največji ali pa najpomembnejši del teh "nadzorov" pa je zadovoljstvo bolnikov."

Imate zdaj več časa za bolnika?

"Zdaj imam natanko toliko časa, kot ga potrebujem, ker si ga sam določam. Zagotovo se glas o zdravnikih še najbolj širi med bolniki in njihovimi svojci. Če na primer primerjam sebe in mojo zdravniško prakso z velikim in prepoznavnim Kliničnim centrom: če ne bi delal dobro, bolniki ne bi prihajali k meni. To je bila tudi moja največja skrb ob odločitvi za zasebništvu, ali bo sploh še kdo od bolnikov prišel k meni, zdaj ko nisem več v Kliničnem centru. Izkazalo se je, da sem kar dobro zaseden in da bolniki radi pridejo."

In še o pranju "umazanega perila"

Dva mandata ste bili predsednik Zdravniške zbornice Slovenije. Ne morem mimo teme, ki je v zadnjih tednih dvignila veliko prahu. Dr. Nikolaus Klehr, ki po svoji terapiji za rakom zdravi tudi kar nekaj slovenskih pacientov. Kakšen je vaš komentar na to?

"Zame je tak zdravnik kriminallec. Zdravnik, ki je končal medicinsko fa-

kulteto in opravlja zdravniški poklic in je pod Hipokratovo prisego, se mora te prisege držati. Za zdravniški poklic velja, da si dolžan pri svojem delu uporabljati le metode, ki so znanstveno utemeljene in dokazane in tudi v vsakem trenutku preverljive. Če bi kdorkoli kjerkoli na svetu dognal nekaj tako učinkovitega, kot zavaja bolnike dr. Klehr, bi bila to glavna tema v številnih strokovnih revijah in bi vsi to vedeli."

Kaj menite o sodelovanju uradne in alternativne medicine?

"Alternativno medicino razumem samo na način, da si alternativec vzame več časa za bolnika in svoje, potem tudi tisti del alternative, ko bolnika vzpodbujaš, ko si mu na voljo za pogovor, opravi že sam zdravnik. Samo zdravljenje pa se mi zdi zelo nevarno, ker zlasti neozdravljivo bolni iz takšnih ali drugačnih razlogov najdejo pot do takih zdravitelcev, ki delajo podobno kot dr. Klehr; še posebej nekateri, ki take usluge človeku v stiski mastno zaračunajo. Ko je človek manj pravilno sposoben, je pripravljen dati vse in

Marko Bitenc in Gordana Rajič, glavna sestra operacijskega bloka / Foto: Tina Dokl

poznam številne zgodbe, ko so se cele družine zadolževale za zdravilce, na koncu je bil pa izid tak, kot ga je napo-

vedala znanstvena medicina. Pravim, da, kdorkoli se s tem ukvarja, pa bolniku ne škodi in mu za take usluge ne

zaračunava astronomskih zneskov, ni nič narobe. Če pa kdo izkorišča stisko bolnikov, da na nestrokoven način zavraja in škoduje zdravju, potem je ta zame prav tako kriminalc."

Kako je z zdravniškimi napakami in obveščanjem javnosti o tem? Saj zdravnik ni bog ...

"Zdravnik ni bog, da je zdravniški poklic tako izpostavljen, mi je pa logično. Če pogledam zgodovino v Sloveniji, pa tudi po drugih državah, mediji perejo umazano perilo takrat, kadar se zadeva takoj ustrezno ne razčisti, ali pa kadar na ustrezen način bolniku ne pojasnimo osnovnih stvari in to še preden ga prevzamemo v obravnavo; če so na začetku iskreni odnosi, če bolniku natančno razložimo njegovo bolezen, tudi v primeru, ko je verjetnost za kakšne hude zaplete pri zdravljenju minimalna. Povsod prihaja do zapletov in ni ga zdravnika, ki bi delal veliko, pa ne bi imel nič zapletov."

Suzana P. Kovačič

dopolnilno zdravstveno zavarovanje

**NI STATUSA?
NI PANIKE!**

Se zgodi, prej ali slej. Pomisli najprej nase in na svojo zdravstveno varnost. Obvezno zdravstveno zavarovanje ti stroškov zdravstvenih storitev ne krije več v celoti. Vsak obisk pri zdravniku, v bolnišnici ali lekarni, bo zato lahko pomenil visoke dodatne stroške za tvoj žep. Sedaj potrebuješ dopolnilno zdravstveno zavarovanje!

Ravno zate smo pripravili **paket VzajemnaMladi**.

PAKET VzajemnaMladi vsebuje:

- » dopolnilno zdravstveno zavarovanje VzajemnaZdravje,
- » darilni bon v vrednosti 20 EUR za ostala zavarovanja Vzajemne,
- » majico Vzajemne in
- » ugodnosti za zavarovance Vzajemne.

PRIMER

*Mojca se je poškodovala v prometni nesreči. Zaradi zloma ključnice je potrebovala oskrbo v bolnišnici. Po odpustu je obiskala osebnega zdravnika, ki ji je predpisal protibolečinska zdravila za en mesec. Nato je bila napotena v zdravišče na zdraviško zdravljenje. Po končanem zdraviškem zdravljenju je imela kontrolni pregled pri osebnem zdravniku. S sklenjenim **dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem** se je izognila doplačilu zdravstvenih storitev v višini 1.278,67 evrov.**

* Vpogled v podrobne izračune je na voljo na www.vzajemna.si in v poslovalnicah Vzajemne.

MEGA NAGRADNA IGRA

GLAVNA NAGRADA:
6-mesečni najem avtomobila Fiat 500

OSTALE NAGRADE: tečaj potapljanja za dve osebi, dnevna smučarska vozovnica za dve osebi (8x), zavarovanja iz ponudbe Vzajemne in vrsta manjših nagrad.

Kupone in pravila sodelovanja za **MEGA NAGRADNO IGRO** lahko najdete v naših poslovalnicah in na www.vzajemna-mladi.si.

Nagradna igra traja od 10. 09. 2008 do 31. 12. 2008.

Paket VzajemnaMladi lahko sklenete do 31. 12. 2008. V nagradni igri sodelujete, če odgovorite na nagradno vprašanje na kuponu ali preko spletne strani www.vzajemna.si. Več o darilih, zavarovanjih in o sodelovanju v nagradni igri na www.vzajemna-mladi.si ali na brezplačni številki 080 20 60. Zavarovalnica si pridržuje pravico do spremembe premij. Vsa zavarovanja se sklepajo po veljavnih pogojih Vzajemne d.v.z.

NI STATUSA?
NI PANIKE!

Matjaž Fajfar
direktor PE Kranj

Končujeteš šolanje.
Že veš, kaj te čaka?

Kako do paketa VzajemnaMladi?

- preko spletne strani www.vzajemna.si (zavarovanje sklense enostavno in hitro, pa še najvišji zakonsko dovoljeni **popust v višini 3-odstotkov** ti pripada)
- preko klicnega centra na brezplačni številki **080 20 60**
- v **poslovalnicah** Vzajemne PE Kranj.

PE KRANJ

Koroška cesta 1
tel.:04/ 201 03 00

- **Jesenice**
Cesta Cirila Tavčarja 3/b
tel.: 04 / 58 33 830
- **Kranj**
Zlato polje 2
tel.: 04 / 20 10 301

- **Radovljica**
Kranjska cesta 2
tel.: 04 / 53 37 690
- **Škofja Loka**
Kapucinski trg 8
tel.: 04 / 511 25 20

”Rovtarji” s sončne strani Karavank

Nekdaj so prebivalcem Srednjega Vrha pravili ”Rovtarji”. Čeprav se je število prebivalcev vasi v zadnjih sto letih znižalo z 90 na okrog 30 in mlade še naprej srka dolina, upajo, da bo vsaj kdo od mladih ostal doma. Seveda pa le lepota kraja ni dovolj za preživetje.

Na Srednjem Vrhu, v vasi, razpotegnjeni na položni polici nad dobrih 200 metrov visokimi pečinami, ki se na karavanškem, levem bregu Save Dolinke dvigajo nad Gozd Martuljkom v Zgornjesavski dolini, sem bil prvič pred tridesetimi leti. Kasneje pa še enkrat ali dvakrat. Ne znam si razložiti, zakaj je prijazna vas naredila takšen vtis, da se ozrem proti njej vsakič, ko se peljem skozi Gozd Martuljek. Morda zaradi narave, ki s svojo nedolžnostjo očara obiskovalca, ali zaradi mojega spoštovanja do ljudi, ki so tudi v najtežjih razmerah vztrajali na svojih domovih in jih ohranili žive do danes.

Prižnica Zgornjesavske doline

Za 950 metrov visoko ležeči Srednji Vrh pravijo, da je eno najlepših razgledišč v Karavankah, nekakšna prižnica, s katere je izjemen pogled na Zgornjesavsko dolino, ko so Gozd Martuljek, Kranjska Gora in dolina tja do Rateč in Kanalske doline v Italiji kot na dlani, na nasprotni strani doline pa je prelep pogled na vrhove Julijskih Alp z Martuljkovo skupino. Nad vasjo pa se strmo dvigajo Karavanke z Bukovjem in 1836 metrov visokim Srednjim vrhom, po katerem naj bi vas dobila tudi ime. V knjigah, v katerih sem iskal podatke o Srednjem Vrhu, sem prebral, da naj bi srednjevrška ravnica nastala pred 12

tisoč leti, ko se je končala zadnja ledena doba. Vanjo so zarezali svoje struge potoki Smeč, Jerman in Hladnik in med svojim tokom v dolino ustvarili zanimive slapove. Stari prebivalci Srednjega Vrha so bili prisiljeni za preživetje biti trd boj z naravo, obenem pa bivati v sožitju z njo. Dodatno nevarnost za ljudi in njihovo imetje so predstavljali medvedje, risi in volkovi. Zadnjega risa naj bi ustrelili še leta 1900. Zaradi lažjih poti preko Kara-

vank so bili trdno povezani s koroško stranjo, še posebej s kraji ob sotočju Drave in Zilje, s Finkensteinom/Bekštejnom in okolico Baškega jezera. Zgodovinarji domnevajo, da je koroškimi zemljiškimi posestnikom dišala zemlja na južni strani Karavank, zato naj bi bili prvi prebivalci Srednjega Vrha koroški pastirji, ki naj bi že takrat sejali pšenico in rž. Priseljenci so zanesljivo morali biti ljudje, ki niso bili le pastirji, ampak so znali tudi kmeto-

Predor na začetku strme ceste do Srednjega Vrha, ki je bila zgrajena pred štiridesetimi leti.

Pogled na srednjevrško ravnico

vati in graditi hiše, žgati apno in sekati les, saj dovoz materiala iz doline ni bil mogoč. V dolini Save so dostop do Srednjega Vrha preprečevale za tiste čase težko prehodne pečine. Do Srednjega Vrha je bilo mogoče priti peš po kozjih stezah, za prevoz blaga ali ljudi z vprežno živino ali na konjih pa sta bila urejena dva kolovoza, eden na vzhodu do Vavčarjeve domačije, drugi pa do Smoleja na zahodni strani ravnice. Cesta je pred 40 leti Srednji Vrh približala dolini. Žal je na nekaterih delih premalo zavarovana, celo brez odbojnih ograj. Posebej nevarna je pozimi. Domačini so takšne ceste navajeni, prišleku pa voznja po njej vzbuja precej strahu in negotovosti.

Prva omemba leta 1498

Najstarejši pisni dokument o Srednjem Vrhu in njegovih vaščanih sega v leto 1498. V Belopeškem urbarju (Bela peč po slovensko, Fusine po italijansko in Weissenfels po nemško) je italijanski kraj ob cesti med Ratečami in Trbi-

žem), ki je nastal pod vladavino habsburškega cesarja Friderika III., je prvič omenjeno ime Miterberg, kar pomeni v slovenščini Srednji Vrh, naštet pa so tudi imena petih gospodarjev iz Srednjega Vrha ter njihove obveznosti do gosposke na graščini Bela peč. Ti gospodarji so bili Mertl (brez krstnega imena), Kanzian Hlebanja, Jakob Hlebanja, Boltežar Hlebanja ter Jernej in Luka Smolej. Vsak od njih je moral plačevati belopeški graščini 24 šilingov zemljiškega davka in 24 šilingov desetine, Kocjan pa še dodatnih 12 šilingov za neki travnik. Poleg tega so morali hoditi še na tlako. Domači zgodovinar Franc Černe sklepa, da so bila takrat današnja Merkelnova, Smolejeva, Hlebanjeva, Kocjanova in Vavčarjeva kmetija že samostojna gospodarstva. Prav zanimivo je, da se pri številu kmetij do danes ni veliko spremenilo. Od Merkelnove kmetije se je odcepila nova Jureževa kmetija, od Kocjanove pa Vahova. Sedem domačij tudi danes sestavlja jedro Srednjega vrha, od katerih le Jureževa hiša ni naseljena.

Hlebanjevi in Kocjanovi

Zadnjo avgustovsko soboto sem zaradi pisanja te reportaže obiskal Srednji Vrh. Mir je vladal nad vasjo. Nobenega hrupa, nobenega prometa. Domačini so bili večinoma po opravkih. Srečal sem le redke planince, ki so za svoje cilje izbrali strmine Karavank.

Hlebanjevi so na njivi pod vasjo pobirali krompir. Njihova domačija je med najbolj znanimi v Srednjem Vrhu. Letnica 1506, vrezana na nosilni tram v hiši, priča o njeni starosti. Prvi uradno zapisani gospodar je bil Jakob Hlebanja, ki je imel sinova Nikolaja in Matevža. Leta 2006 so proslavili petstoletnico hiše in ob tej priložnosti izdali tudi knjigo Hlebanjev rod skozi stoletja. V njej sem našel tudi pomembne podatke o Srednjem Vrhu. Pri Hlebanjevih sedaj gospodarji 54-letni **Izidor**, ki je vzel za ženo **Mojco Košir**, Govedarjevo iz Podkorena. Imata pet otrok: sinove Martina, Klemena in Pavla ter hčerki Katarino in Barbaro. Katarina ali Katja je pri

Izidor Hlebanja, gospodar na Hlebanjevem domu

Franc Robič z vnukoma Petrom in Juretom

Hlebanjevih nekaj posebnega. Med letoma 1900 in 1982 so se rojevali samo fantje. Katja je bila po dvainosemdesetih letih prvo dekle! Izidor je prevzel kmetijo po očetu Francu, ki je umrl leta 1990. Mama Marica je še živa. Ponosen je na svoje strice, očetove brate, ki so slavni doma in na tujem. Jože je

doktor tehničnih znanosti in zaslužni profesor ljubljanske Univerze. Janez je bil znan podjetnik v Braziliji. Umrl je leta 2003. Rudi je bil gradbenik na Jesenicah. Umrl je leta 1994. Andrej je umrl leta 1991, Friderik ali Fric in Alojz pa sta še živa. Friderik je podjetnik v Braziliji in je nad 30 let sodeloval z

bratom Janezom, Alojz pa živi v Gozd Martuljku.

"V Srednjem Vrhu nimamo lahkega življenja. Vztrajamo, kar smo se tukaj rodili in odraščali. Vsak se trudi po svoje in upa, da bo vsaj kdo od mladih ostal v vasi in nadaljeval naše delo," mi je pripovedoval med krajšim počitkom gospodar Izidor. "Preživljamo se z rejo govedu, ovc in koz ter z izdelovanjem domačega sira. Kmečki kruh je tukaj trši in težje prigan kot v dolini." Hlebanjevi se radi vračajo domov. Zadnjič so bili vsi skupaj leta 2006, ko so praznovali 500-letnico domače hiše. In odkod priimek Hlebanja. Razlage so različne. Ena od njih pravi, da naj bi se beseda razvila iz praslovanske besede "hleb", ki pomeni hudournik, slap, brzico. Prav mogoče je, da so se Hlebanjevi predniki najprej naselili ob potoku Jerman in nato izkrčili zemljo za prvo bivališče.

Blizu obnovljene Bukovjeve hiše je **Kocjanova domačija**. Pred njo je na prijetnem opoldanskem soncu sedel 82-letni Kocjanov oče **Franc Robič**. Domačini, ki sem jih ogovoril na cesti in spraševal po zanimivostih in življenju v Srednjem Vrhu, so mi svetovali, naj ga obiščem, saj je zanimiv sogovornik, ki marsikaj ve.

"Navsezadnje je še dobro, da vse domačije še niso propadle in se vsi niso

Gasilski dom

izselili, saj samo lepa narava ni dovolj za spodobno življenje," je odgovoril Franc Robič na vprašanje o življenju v Srednjem Vrhu. "Manj zahtevni smo, v težkih trenutkih znamo pomagati drug drugemu in navajeni smo skromnega življenja in trdega dela. To nas gor drži." Povedal je, da je pred drugo svetovno vojno iz Srednjega Vrha nad 30 otrok hodilo v šolo v Kranjsko Goro. Na njegovem domu je bilo 9 otrok, pri Vavčarju 6, pri Hlebanji 7, pri Smoleju 8. Do šole so hodili eno uro, nazaj pa dve ali več. Danes je vseh prebivalcev Srednjega Vrha komaj 30. Drugi so odšli v dolino, kjer so se šolali, dobili službe, si zgradili domove in zagotovili boljše življenje, kot bi ga jim lahko dala domača vas.

Hlebanjeva domačija je stara nad 500 let. O tem priča napis na tramu v hiši.

"Sem pa lahko vesel, da sem sploh še živ," je Franc Robič začel pripovedovati razburljivo zgodbo iz svojega življenja. "Ker je bila nad vasjo zaradi bližine državne meje obmejna stražnica, so vojniki graničarji večkrat prišli v vas. Tako je bilo tudi 23. februarja leta 1946. Ko so se bližali naši hiši, sem jaz za šalo začel oponašati sovo, eden od vojakov pa je ustrelil proti meni in me hudo ranil v trebuh. Brez velikega upanja na preživetje so me vseeno peljali v Kranjsko Goro in v Ljubljano. Preživel sem. Takratni kranjskogorski zdravnik mi je dejal, da samo zato, ker sem iz Srednjega Vrha, kjer živimo trdni in zdravi ljudje. Je že moralo biti res!"

Jože Košnjek

Ponudba za samostojne podjetnike, majhna in srednje velika podjetja

NA(d)GRADIMO SODELOVANJE S PAKETI UGODNOSTI

PAKET ZVESTOBE

Gre za ugodnosti, ki jih pridobite komitenti, ki z banko že poslujete. Nagrajeni boste:

- z brezplačnim izvajanjem elektronskih eksternih nalogov. Število brezplačnih elektronskih eksternih nalogov je odvisno od obsega poslovanja v preteklem letu,
- če imate najmanj 3 leta odprt transakcijski račun le v Gorenjski banki, vam vodenja transakcijskega računa en mesec ne bomo zaračunali.

Ponudba velja za obstoječe komitente.

POSLOVNI PAKET I

Je namenjen novoustanovljenim podjetjem in komitentom, ki boste odprli transakcijski račun v Gorenjski banki. Prinaša vam:

- brezplačno vodenje transakcijskega računa za šest mesecev,
- brezplačno pristopnino za elektronsko banko LINK+ LINKc,
- brezplačni plačilni promet v državi preko elektronske banke za tri mesece,
- brezplačno enoletno članarino za poslovno kartico Mastercard in
- 25 odstotni popust pri stroških odobritve prvega kratkoročnega oz. dolgoročnega kredita.

Ponudba velja za nove komitente, ki boste račun odprli do 31. 12. 2008.

POSLOVNI PAKET II

Vseh ugodnosti boste deležni, če ste v letu 2007 imeli več kot 250.000 EUR prihodkov od prodaje in v celoti prenesete poslovanje na Gorenjsko banko.

Koristite lahko:

- brezplačno vodenje transakcijskega računa za eno leto,
- brezplačno pristopnino za elektronsko banko LINK+ in LINKc,
- brezplačni plačilni promet v državi preko elektronske banke za tri mesece,
- brezplačno enoletno članarino za poslovno kartico Mastercard,
- polovične stroške prve odobritve limita na TRR,
- polovične stroške odobritve prvega posojila,
- brezplačno uporabo POS terminala za eno leto in
- brezplačne vrečke za pologe gotovine v DNT za eno leto.

POSLOVNI PAKET III

Če ste imeli v letu 2007 več kot 250.000 EUR prihodkov od prodaje in boste na banko prenesli 50 odstotkov plačilnega prometa, vam pripadajo vse ugodnosti iz »Poslovnega paketa I« in še:

- polovični stroški prve odobritve limita na TRR,
- brezplačna uporaba POS terminala za 6 mesecev in
- brezplačne vrečke za pologe gotovine v DNT za 6 mesecev.

Gorenjska Banka

Banka s poslubom

www.gbkr.si

Buenos Aires - srečanje dveh svetov

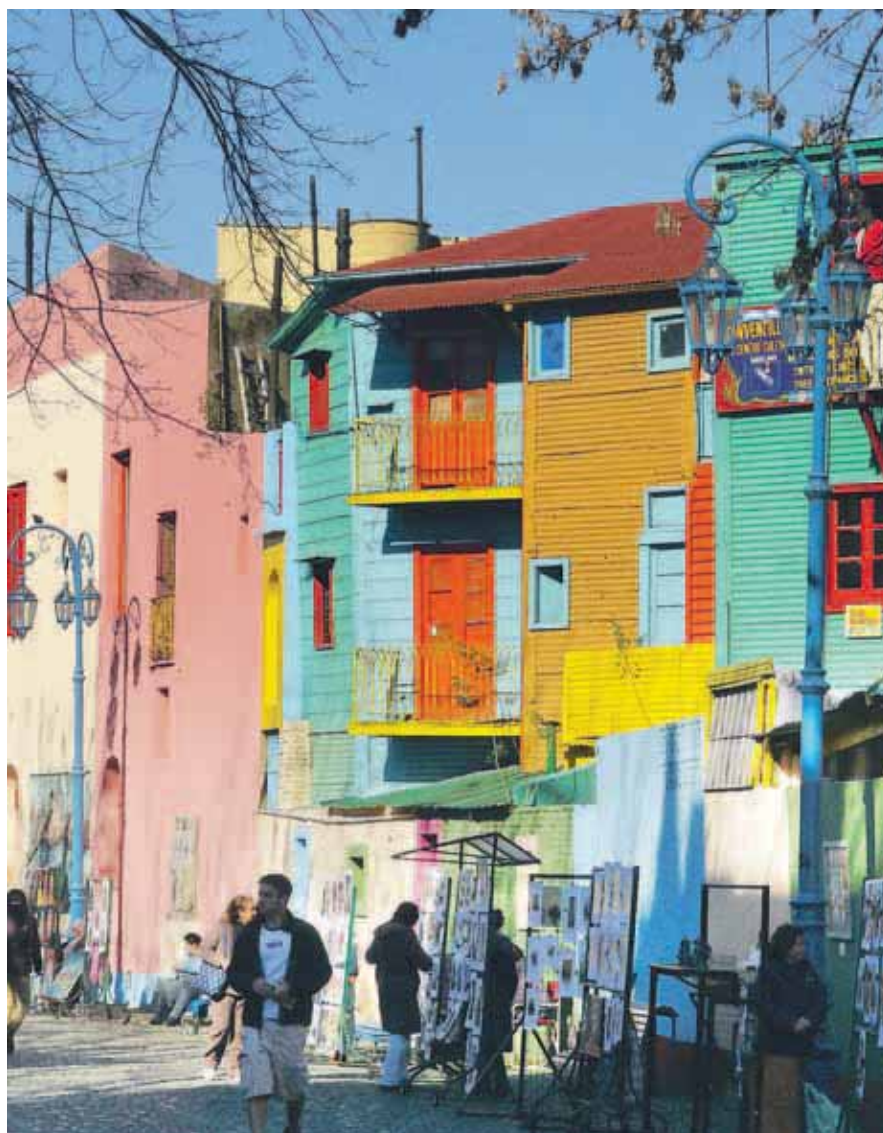
Buenos Aires je z izjemo brazilskih mest najbolj evropsko mesto južnoameriškega kontinenta. Leži ob rečnem ustju, imenovanem Rio de la Plata (Srebrna reka), ki ga ob izlivu v Atlantski ocean tvorita delti rek Parana in Uruguay.

Leta 1536 je bila tam osnovana prva evropska kolonija Ciudad de Nuestra Señora Santa María de Buen Ayre. Naselje je bilo zaradi napadov avtohtonega prebivalstva kmalu opuščeno, leta 1580 pa znova vzpostavljeno pod imenom Holy Trinity. Ime Buenos Aires, ki se je dve stoletji uporabljalo le za mestno пристanišče, je sčasoma prevladalo. Španci so mesto zgradili po vzoru vseh kolonialističnih južnoameriških mest, zato ima Buenos Aires značilno mrežno strukturo, ulice in hiše so razporejene v kvadre oz. kocke, imenovane manzane. Vsak kvader meri približno 100 metrov in zaradi te preproste logične strukture je orientacija v mestu povsem enostavna; tujca, ki išče določeno destinacijo, bodo domačini usmerili v matematičnem jeziku - npr. dva kvadra naravnost in tri levo, kar hkrati pomeni tudi 200 metrov naravnost in 300 levo, tako da vedno vemo, kako daleč smo od svojega cilja.

Potomci avtohtonih Indijancev na obrobju

Od samega nastanka razvoj Buenos Airesa temelji na trgovini, ki poteka med Evropo in Južno Ameriko preko mestnega pristanišča. Prebivalci mesta so po pristanišču dobili tudi svoje ime - portenjosi. Ti so večinoma potomci Evropejcev, predvsem Špancev in Italijanov, kar njihov videz tudi izdaja na prvi pogled. Portenjosi veljajo

Vsega dve turistični ulici večmilijonskega mesta

V Buenos Airesu živi tretjina vsega argentinskega prebivalstva; ožje mesto ima 4 milijone prebivalcev, širše pa 12 milijonov, kar ga postavlja na 17. mesto na lestvici najbolj naseljenih mest na svetu. Mesto je razdeljeno na 48 mestnih četrti in pripadnost prebivalcev družbenemu razredu je povsem očitna tudi v posamičnih mestnih četrtih. Bogastvo narašča progresivno od južnih delov mesta proti severu. Najjužnejša in najrevnejša mestna četrt je La Boca, znana po svojih pisanih pločevinastih hišicah. A vsega dve turistični ulici, kjer se pred dragimi restavracijami vrtijo plesalci tanga in kjer nam številni ulični prodajalci skušajo vsiliti svoje izdelke, sta le kulisa, Potemkinova vas, ki leži v središču najnevarnejše mestne ville miserie. Ulični ropi so v La Boci vsakdan, ulice so pod strogim policijskim nadzorom in turistom se močno odsvetuje, da se nahajajo na tem območju v večernih in še manj nočnih urah.

Za spoznanje severno od La Boce leži San Telmo, historična četrt, kjer je bilo leta 1536 osnovano prvo kolonialistično naselje. Zaradi zgodovinskega pomena in značilne arhitekture je San Telmo prav tako kot La Boca ena najbolj priljubljenih turističnih destinacij, kjer pa živijo predvsem pripadniki nižjega družbenega razreda. Zaradi revščine je tudi San Telmo ena nevarnejših mestnih četrti, kjer se nepredvidnemu turistu kaj hitro zgodi, da ga oropajo. Kljub temu pa ima San Telmo poseben čar, saj je zbirališče uličnih umetnikov iz vseh delov Južne Amerike, ki na osrednji tržnici Dorrego in na ulicah Defensa in Peru množično ponujajo svoje umetelne izdelke in se na ta način preživljajo iz dneva v dan. Vzhodno od San Telma se ob reki začneja Porto Madero, elegantno betonsko obrečno sprehajališče, ob katerem se gnetejo dragi lokali in moderni, svetleči se nebotičniki. V Porto Maderu leži tudi vhod v ekološki rezervat, edino oazo prave narave v Buenos Airesu. Ta je sicer le prostrano območje, poraščeno s trsem, a ima nekaj jezer, dostop do rečne obale in je dovolj od-

za premožne in lepe ljudi, a tudi za ošabne, vzvišene in arogantne, zato so v drugih delih Argentine ter drugih državah Južne Amerike precej neprikljubljani.

Mesto je tudi destinacija priseljencev iz drugih argentinskih provinc in sosednjih dežel. Ti so zvečine revni ljudje, kmetje in podeželski delavci, ki so prišli v mesto v iskanju zaslužka in se naseljevali v obrobni, revnih predelih okrog mestnega središča. Tako so na obrobju mesta zrasle številne ville miserie (vasi bede), argentinske favele oz. shanty towni. Mestno prebivalstvo je tako očitno razdeljeno na dva sloja - premožni portenosti živijo v bogataških četrtih, vilah z vratarji in bazeni, sledijo evropskim modnim smernicam in poslušajo tango ali evropsko elektronsko glasbo.

Revni prebivalci, potomci avtohtonega indijanskega prebivalstva in priseljenci, živijo v revnih barakarskih naseljih, razpadajočih stavbah ali umazanih hotelih in zavetiščih, poslušajo cumbio, glasbo revnih Južnoameričanov, in se oblačijo v športna oblačila, ponaredke znamk Nike ali Reebok. Očitno proces družbene delitve po vsem svetu poteka na podoben način, saj revni sloj v Buenos Airesu po svojem položaju in načinu življenja močno spominja na populacijo priseljencev iz držav nekdanje Jugoslavije v Sloveniji. Paradokсно pa je v Buenos Airesu, kot tudi drugod po Južni Ameriki, le dejstvo, da imajo status marginaliziranega in manjvrednega prebivalstva tudi, ali celo predvsem, potomci avtohtonih kultur, ki so naseljevala območje pred prihodom Evropejcev.

daljeno od cest, da v njem ni čutiti mestnega utripa. Tako je ekološki rezervat edini predel Buenos Airesa, kamor se lahko zatečemo pred neznosnim hrupom in izpušnimi plini prometa, si spočijemo ušesa in se nadihamo zraka, čeprav je kopanje, kot povsod v Buenos Airesu, zaradi velike onesnaženosti vode prepovedano.

Ljudje nagnjeni k demonstracijam

Vzporedno s Porto Maderom, a za spoznanje bolj v mestni notranjosti, leži mestno središče. Tu se nahaja predsedniška palača Casa Rosada (rožnata hiša), mestna hiša Cabildo in Plaza de Mayo. Te obdaja naselje kakih 50 ogromnih bank. Na Plazi de Mayo se v samem jedru finančnega raja dnevno vršijo demonstracije delavcev in podeželskega in avtohtonega prebivalstva. Argentinsko ljudstvo je nasploh zelo nagnjeno k demonstracijam in posebna izkušnja je doživeti obliko protesta, ki običajno spremlja podražitve hrane. V takšnih primerih ljudje tolčejo po kovinskih krožnikih, ne le na ulicah, amapak tudi v svojih domovih; hrup, ki se razlega iz ulic in hiš, tako prežame celotno mesto in opozarja na lakoto manj srečnega, a večinskega dela mestnega prebivalstva. Od Plaze de Mayo navzgor po ulici Corrientes prispemo do najožjega

mestnega središča. Tu leži znana ulica Florida, nahajališče številnih dragih evropskih trgovin, le malo višje od nje pa znameniti Obelisk, ogromna piramidasta struktura, ki nam zaradi svoje vidnosti in središčnega položaja vedno lahko služi za orientacijo.

Manj nakupovalnih središč kot v Ljubljani

Še višje navzgor po aveniji Corrientes prispemo do četrti, imenovane Abasto; ta je dobila ime po modernem nakupovalnem centru, ki pa je eden redkih v Buenos Airesu. Trgovina je tu namreč močno razdrobljena in specializirana, velikih nakupovalnih središč po evropskem zgledu je le nekaj, vsekakor bistveno manj, kot na primer v Ljubljani. Zelo razširjene so manjše družinske trgovine s hrano in osnovnimi potrebščinami, imenovane Supermercado, ki so v rokah priseljencev iz Kitajske in Koreje.

Če nadaljujemo pot po mestu v smeri severa, prispemo do Retira. Tu sta glavna avtobusna in železniška postaja ter glavna moderna stavba, ki pripadajo multinacionalkam in svetovnim hotelskim verigam. Na drugi strani bleščečih nebotičnikov leži še ena villa miseria, ki spet dela območje nevarno in neprimerno za osamljeno ali nočno sprehajanje.

Še malo bolj proti severu pridemo do Recolete, kjer se nahaja znano pokopališče slavnih in bogatih rodbin in prebivalcev Buenos Airesa, naselje umetelnih kamnitih grobnic. Tik ob pokopališču leži ogromen kulturni center, sicer le eden od številnih kulturnih centrov v Buenos Airesu, pred njim pa ogromen park, kjer se ob vikendih postavi največja in najboljša umetniška tržnica v Buenos Airesu. Zaradi številnih rokodelcev, umetnikov, žonglerjev, vrvohodcev, glasbenikov in gledališnikov je nedeljski obisk Recolete ena najprijetnejših izkušenj, ki jih ponuja Buenos Aires.

Od Recolete prispemo v Palermo, najprestižnejšo mestno četrt, ki velja za snobovsko, in to dejansko tudi je. Tu ležijo številni modni butiki in trgovine z dekorativnimi izdelki, ki ponujajo sicer silno lepe in zanimive, a tudi na moč drage stvari. V Palermu se nahajajo tudi živalski in botanični vrt ter ogromne zelene površine (a žal prepredene s cestami), parki, imenovani Bosques de Palermo (gozdovi Palerma).

Poleti ljudje v mestu kar v kopalkah

V teh in drugih mestnih parkih se ob nedeljskih popoldnevih množično zbirajo družine in prijatelji, posedajo po travi in pijejo mate, čaj, ki velja za ar-

gentinsko nacionalno pijačo. Parki so v neprijetni vlažni poletni vročini tudi edina izbira za tiste, ki nimajo možnosti zapustiti pregretega in prehrupnega mesta ter se odpraviti v kakega od južnejših obmorskih ali severnejših obrečnih mest, ali, še bolje, na peščene plaže v sosednji Urugvaj. Tako se prebivalci, ki poleti ostajajo v mestu, v kolkah nastavljajo soncu in radovednim pogledom kar v samem urbanem središču.

Prebivalci so nasploh zelo sproščeni in to je opazno tako v njihovem obnašanju kot oblačenju. Ne dajejo občutka, da bi jih kaj pretirano skrbelo, tudi najbolj urejeni posedajo po tleh in pločnikih. Čeprav se izredno radi pogovarjajo in se neredko zgodi, da nas kdo kar na ulici ali avtobusu zaplete v daljši pogovor (če seveda govorimo špansko), niso vsiljivi. Vsiljivi niso niti prodajalci, prej nasprotno, saj ni nič nenavadnega, če prodajalka med računanjem nasloni glavo na roke in skorajda zaspi. Kljub nevarnosti ropov v nekaterih predelih mesto načeloma ni nevarno in težavam se s previdnostjo da izogniti; budno je pač treba paziti na svoje stvari in se v območjih, ki veljajo za nevarna, izogibati stikom z neznanci. Za varnejše četrti pa to ne velja; izogibanje stikom z ljudmi tu velja za čudaško in nevljudno. Ljudje so v Beunos Airesu, kot povsod po Južni Ameriki, izredno družabni, radi se pogovarjajo, radi pomagajo, predvsem pa se radi zbirajo ob razkošnih mesnih pojedinah, imenovanih asado.

Slastna argentinska govedina

Argentina je za mesojedce pravi raj. Neredko se na žaru pripravlja izključno meso, brez dodatka kruha ali zelenjave. Vonjave slavne argentinske govedine se širijo po vsem mestu in včasih zasrbijo celo nos zapriseženega vegetarijanca. Za slednjega pa argentinsko okolje ni najbolj primerno; če se na začetku še navdušuje nad popularnimi empanadami (testenimi žepki, napolnjenimi z različnimi mesnimi ali zelenjavnimi nadevi) in zelenjavnimi pitami, se jih po nekaj tednih naveleča in začne spoznavati, da so pritožbe prebivalcev drugih južnoameriških

dežel nad argentinsko kuhinjo utemeljene. Vsa hrana je namreč kemično obdelana in močno sladkana. Najbolj običajna prehrana so kruh, drobna peciva, testenine in pizze. Prevladujejo torej izdelki iz moke in sladkorja in to se v veliki meri pozna tudi na zaobljenih ženskih trebuščkih.

Ljubezen je zelo popularna

Če odmislimo nepravilnosti na postavah, pa so argentinske ženske izjemno lepe, in prav tako moški. Oba spola krasijo čudoviti črni lasje, ki neredko segajo do pasu, velike temne oči, izraziti nosovi in polne ustnice, polne belih zob. Ljudje se radi spogledujejo in si kar na ulicah poklanjajo občudujoče poglede, nasmeha in komplimente. Ljubezen je v Beunos Airesu popularna, ljudje se radi dotikajo in poljublajo in hitro menjajo partnerje; bistveno je le, da nihče ni sam. Posledično je tudi otrok v mestu ogromno in Evropejca presenetijo število najstniških parov z otroki in mladoletnih nosečnic.

Slednje je verjetno posledica omenjene argentinske brezskrbnosti, zaradi katere pa v mestu prihaja tudi do velikih ekoloških problemov. Argentinci so potratni z vsem, najbolj pa z embalažo. Gore smeti se vsak večer grmadijo v vrečah ob cestah, te pa pregledujejo kantonjerosti, revni ljudje, ki služijo de-

nar s tem, da dan za dnem iz kupov smeti izberejo karton, plastiko in drug material za reciklažo. Kartonjerosti niso brezdomci, a tudi teh je v Beunos Airesu v času po zadnji ekonomski krizi ogromno. Družine z malimi otroki, urejene gospe v čednih oblekah, ki so se med ekonomskim zlomom znašli brez domovanja, spijo in živijo na ulicah in pločnikih pred vladnimi poslopji in bančnimi palačami, ter tako ustvarjajo ostro kontrastno podobo revščine in bogastva.

Trgovine ponoči za rešetkami

Zaradi številnih brezdomcev in revežev, ki so pogosto prisiljeni krasti, da preživijo sebe in svojo družino, se mesto ponoči pretvori v utrdbo. Trgovine in stanovanja so zaščitene z železnimi pregradami, prodajalci nam v nočnih urah prodajajo izdelke izza rešetk. Tisti revni ljudje, ki ne želijo krasti, pa so iznašli stotine različnih načinov za preživetje. Na avtobusih in podzemni železnici se vrstijo prodajalci svinčnikov, sponk za lase, kartic z ljubezenskimi sporočili ali otroških nalepk. Drugi v košarah nosijo različna peciva, dekleta nam ponujajo šopke rož, otroci na križiščih žonglirajo pred vrstami stoječih avtomobilov ali jim čistijo stekla. Skupaj z množicami raz-

noraznih uličnih umetnikov, klovnov, glasbenikov, pevcev in plesalcev vsi ti ljudje dajejo mestu posebno pestrost in živahnost.

Za Buenos Aires bi se nasploh lahko reklo, da je svetovna prestolnica kulture in ustvarjalnosti. Umetnost in domišljija dihata iz umetniških tržnic, mestnih ulic, stavb, porisanih z barvitimi grafiti, številnih gledališč, opernih hiš in kulturnih centrov. Estetika Buenos Airesa je zelo specifična, norčava, gre za nekakšno obliko klovnovstva, estetiko absurda. Prebivalci se označujejo z izrazom 'loco', norec, in so zelo privrženi svoji tako imenovani 'locuri' - norosti oz. norčavosti. To predvsem pomeni, da se upirajo redu in ne spoštujejo pravil.

Nespoštovanje pravil je najbolj očitno v prometu. Ta je za neprevidnega pešca ali tudi voznika precej nevaren, saj dejansko prometnih predpisov nihče ne spoštuje, velja le pravilo, da mora vsakdo skrbeti za svojo varnost. Promet pa je kaotičen tudi zaradi enosmerne ureditve cest, ki tujcu dela

prometni sistem povsem nerazumljiv. Tudi avtobusni sistem, ki vključuje 170 avtobusnih prog, je zelo zapleten in za turista, posebno, če ne govori špansko, je večinoma najlažje potovati s podzemno železnico ali s taksijem, ki je dovolj poceni, da si ga brez večjih težav privoščimo.

Argentina cenejša od drugih južnoameriških držav

V Argentini pa trenutno ni poceni le taksi. Dežela, ki sicer velja za najbogatejšo deželo špansko govoreče Južne Amerike, si še ni opomogla po nedavni ekonomski krizi in življenje je tu trenutno cenejše kot v večini ostalih južnoameriških držav.

Prebivalci v povprečju zaslužijo okrog 200 evrov na mesec. Ljudi je ogromno, delovnih mest pa malo, a te se skuša nekako razporediti. Tako v trgovinah presenečeno opazamo, da je zaposlenih veliko več ljudi, kot je dejansko potrebnih; nekdo nam bo blago dal s police, drug ga bo zavil, tretji računal ...

Večinoma so vsi ti delavci brez pravega dela, kljub temu pa čakamo na postrežbo, saj so zelo brezbrizni. A čakanje je del argentinskega vsakdana in ljudstvo ga je vajeno.

Evropejca preseneti red in natančnost, s katerima ljudje v Buenos Airesu stojijo v vrstah, posebej pred avtobusi. Povsem v nasprotju z vsesplošnim nepoštevanjem reda in pravil se v vrsti nihče ne bo skušal preriniti naprej. Izredno očarljiva pa je tudi doslednost, s katero mlajši starejšim in moški ženskam odstopajo sedeže na javnih prevoznih sredstvih.

Buenos Aires je tako red v neredu, mesto nasprotij; sivina betona se prepleta z zelenjem parkov, logika z navdihom, omamne dišave kadil in praženih karameliziranih arašidov z neprijetnimi vonji izpušnih plinov, kemikalij in pasjih iztrebkov, revščina z bogastvom, modernost s tradicijo in, nenazadnje, evropska kultura z elementi in motivi avtohtonih indijanskih kultur.

Vesna Ocepek

FORMULA
NAJBOLJE
OBVEŠČENIH
GORENJCEV

=

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

Varnost je zelo pomemben dejavnik v življenju vsakega posameznika in ima močan vpliv tudi na družbeno skupnost kot celoto, varnost je **dobrina** na trgu storitev. Za občane je pomembno, koliko varnosti posamezniku **zagotavlja država** preko svojih mehanizmov in instrumentov in kakšna je dejanska varnost posameznika oz. kakšno varnost si lahko vsakdo **zagotovi sam** oziroma kakšno **zagotavlja podjetniško zasebno varstvo** na drugi strani.

Za posameznike pomembna vrednota, kjer lahko zasebno varnostno podjetje Rival-VTS odločilno prispeva k zagotavljanju mirnega in varnega življenja ter dela, je

VAROVANJE STANOVANJ IN STANOVANJSKIH HIŠ TER VIKENDOV.

Projektiramo, dobavljamo, vgrajujemo, servisiramo in vzdržujemo protivlomne alarmne sisteme, proti požarno javljanje in video nadzorne sisteme varnostno-alarmne sisteme. Imamo več tehničnih ekip varnostnih tehnikov, ki so stalno razpoložljivi, in lahko opravimo montaže proti vlomnih, proti-požarnih in video nadzornih sistemov ali drugih tehničnih sistemov v funkciji varovanja in kasneje nepretrgoma skrbimo za njihovo vzdrževanje in brezhibno delovanje. Nadzor in razvoj tehničnega dela podjetja deluje z obsežnim teoretičnim in praktičnim znanjem tako, da obvladujemo tudi najbolj zahtevna tehnično-varnostna vprašanja.

V uporabi je razširjeno in preverjeno učinkovito:

- Intervencijsko varovanje
- vgrajen sistem tehničnega varovanja (mehanska in elektronska zaščita),
- povezava na varnostno nadzorni center varnostne službe,

- ukrepanje intervencijske ekipe v primeru sprožitve alarma,
- 2. Obhodna služba
- občasna prisotnost varnostnika, ki opravi varnostni obhod objekta.

Na območju Gorenjskem imamo naslednjo pokritost z intervencijskimi vozili:

- 2 vozili z varnostnikoma: Kranj z okolico, 24/7,
- 1 vozilo z varnostnikom: Škofja Loka z okolico, 12/7,
- 1 vozilo z varnostnikom: Bled, Lesce, Radovljica, 24/7,
- 1 vozilo z varnostnikom: Jesenice z okolico, 12/7.

in za cenjene stranke zagotavljamo hiter odzivni čas oz. hitro intervencijo na objektu.

Intervencijsko varovanje:

1. Sprejem signalov varnostnih alarmnih naprav na Varnostno nadzornem centru Rival-VTS, d. o. o., ter njihova obdelava;
2. Obveščanje interventne službe v primeru sprejetega alarmnega signala;
3. Posredovanje interventne službe v primeru alarma v najkrajšem možnem času;
4. Obveščanje servisne službe v primeru sprejema avtomatsko javljenih napak na sistemu;
5. Obveščanje odgovornih kontaktnih oseb naročnika o posebnostih, povzročeni škodi, ...;
6. Izdelava poročil o izrednih, varnostno pomembnih dogodkih; računalniška obdelava signalov in priprava ter pošiljanje mesečnih izpiskov o alarmnih dogodkih.

Obhodna služba:

Gre za fizično obhodno varovanje lokacije pred poškodovanjem, uničenjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega delovanja, kjer varnostnik ugotavlja predvsem:

- prisotnost sumljivih oseb ali zapuščenih predmetov na varovanem območju;
- stanje na varnostno pomembnih točkah (vhodi, dostopi, vozila, ...);

- stanje ograje in vseh možnih dostopov v objekte;
- stanje zunanje razsvetljave, zunaj parkiranih vozil;
- druge okoliščine, iz katerih je mogoče sklepati, da je objekt ali varnostna situacija ogrožena ali da bo ogrožena;

Za boljšo varnost stanovanjskih objektov upoštevajte naslednja priporočila:

- Opremite se z mehanskimi varnostnimi napravami, kot so **varnostna vrata, kakovostna ključavnica** in rešetke na kletnih oknih. Te vlomilcem onemogočijo enostaven in neslišen vstop, tudi v času, ko sami mirno spite.
- **Vgradite kakovostno alarmno napravo.** Centralo namestite v varovan prostor, senzorje gibanja pa tudi v vse ostale prostore. Vidno nameščena sirena lahko odvrne vlomilca, pomoči pa ne bo priklicala pravočasno.
- Alarmna naprava naj bo **povezana z našim varnostno-nadzornim centrom, ki v primeru alarma na objekt takoj napoti najbližjega intervencijskega varnostnika.**

- Za dobro **osvetljenost okolice** poskrbite s senzorskimi ali drugimi svetilkami. Grmičevje ali drevje na vrtu naj vlomilcem ne nudi skrivališča pred pogledi sosedov.
 - Pogosto vlomilca preusmeri že nalepka, da objekt varuje **varnostna služba RIVAL.**
- Osebi za stik in informacije sta: Zoran Lakičević**, pomočnik direktorja za komercialo in nabavo, tel.: 040/55 00 55 zoran.lakicevic@rival-vts.si
Branko Malešič, pomočnik direktorja za operativo in kakovost, tel.: 040/26 60 11 branko.malesic@rival-vts.si

Branko Malešič

ZAČETNIŠKI TEČAJ OSEBNE VARNOSTI, SAMOOBRAMBE IN REKREACIJE V KARATE KLUBU KRANJ

Osebna varnost je postala pomembno vprašanje, zlasti za ženske, zato vam bomo na tem tečaju posredovali znanje in priporočila, ki vam bodo pomagala odpraviti strah in nelagodje, ki se pojavita ob nadlegovanju in v situacijah ogroženosti ter vam dali napotke za praktično samoobrambo.

Inštruktor Branko Malešič, polnih 20 let praktičnih izkušenj pri zagotavljanju, organiziranju, vodenju varovanja in preučevanju varnostne problematike. Nosilec črnega pasu 4. DAN, Uechi-ryu karate-do, polnih 22 let aktivne vadbe v Karate klubu Kranj, opravljen izpit za inštruktorja karateja na Fakulteti za šport v Ljubljani, diploma na International Security Academy, Israel (VIP protection operative, VIP protection Team leader, član IPT - International protection teams). <http://www.securityacademy.org.il/mirza/1/>

Vsebina tečaja:

- praktična vadba samoobrambe in rekreacija: http://www.karate-klub-kranj.si/index.php?menu_item=beginners
- teoretične vsebine: zavedanje, pravica do obrambe, beg, obrambno razpršilo, nasveti za osebno varnost, vdor v hišo ali stanovanje, zalezovanje, nadlegovanje, zmenki
- samoodgovornost, varnostni nasveti, najbolj pogoste napake pri zagotavljanju osebne varnosti.

Turčija - kjer vzhod sreča zahod

Odmaknjena od množičnega turizma naju je z dih zastajajočo lepoto pričakala jugovzhodna Turčija. Dobro uro in pol trajajoča vožnja z letalom iz Istanbula je bila potrebna, da smo pristali na letališču, ki leži na obrežju jezera Van, največjega jezera v Turčiji.

Pristanek na letališču Van je bil za naju uresničitev sanj in hladen tuš obenem, saj sva vedela, da se avantura, ki s seboj prinaša tudi obilo odgovornosti, začena. V 12 dneh, kolikor je trajal najin najem avtomobila, sva imela načrt obiskati večino glavnih turističnih atrakcij v jugovzhodni Turčiji. Z rahlo nervozno sem z avtom napravil prvih nekaj kilometrov, saj sem že pred odhodom od doma v vodniku prebral opozorila, da je vožnja z avtom v Turčiji le za največje hazarderje. In res - Turki so na cesti zelo neučakani. Na semaforju enostavno ne zmorejo moči, da bi počakali na zeleno luč, temveč obstaja najverjetneje nenapisano pravilo, da je potrebno speljati še preden se prižge oranžna. Prav tako se tukaj tudi veliko pritiska na trobljo, zgolj kot opozorilo na primer pešču, naj ostane na pločniku.

Kljub kaotičnemu prometu v večini jugovzhodnih turških mest pa zunaj njih prometa skorajda ni. Razen tovornjakov, redkih avtobusov ter še redkejših avtomobilov drugih prevoznih sredstev ni bilo zaslediti. No, morda le še mule in osle.

Prazna cesta je bila povsem po mojem okusu. Mirne volje sem lahko opazoval okolico, se navduševal nad stvaritvami matere narave, pomahal prebivalcem občestne vasice, a vendar sem moral občasno pritisniti tudi na zavoro, da ne bi imel bližnjega srečanja s kakšno ovco ali kozo, ki je mimogrede zbežala pastirju iz črede naravnost na cesto. Seveda je bila slaba volja odveč - pastirji so običajno le otroci, ki že samostojno pasejo po okoliških hribih. Večina teh otrok niti ne hodi v šolo, saj morajo že od ranega otroštva poprijeti za delo, da lahko dru-

žina preživi. Brezskrbno otroštvo je torej nekaj, kar ti otroci niso in verjetno tudi ne bodo okusili, zato so v mojih očeh mali - veliki junaki.

Dogubayazit - mesto z najlepšim ozadjem v Turčiji

Po treh urah vožnje od mesta Van proti severu sva prispela v mesto Dogubayazit. Podobno kot v mestu Van sva tudi tukaj našla mesto v izgradnji, kar pomeni delno izgrajeno cestno infrastrukturo, objekte in kanalizacijo v nastajanju. Mesto je delovalo pusto, saj zgradbam primanjkuje barv; vse je sivo, rjavo. Manjka pa ne le barv, tudi manjko turistov v teh krajih je očiten, saj domačini vsakega prišleka v mestu pošteno premerijo od glave do pet. A da ne bo pomote - ljudje niso nadležni, zgolj radovedni.

Dogubayazit je mesto, ki ne bi bilo nič posebnega, če ne bi bilo blagoslovljeno z enim najlepših ozadij, ki jih Turčija premore - z veličastnim Araratom, najvišjo goro Turčije, ki se dviga 5.165 metrov visoko v nebo. Gora ima obliko popolnega vulkana, ki ga na vrhu krasijo v oblake ujeta zasnežena skorja snega. Zadnja leta je gora postala priljubljen cilj alpinistov, vendar pa država z zapletenimi birokratskimi postopki skuša vstop turistov in alpinistov na samo goro omejiti.

Okolica Ararata je podobno kot gora sama izjemna - suha pokrajina z nizkim travnatim rastjem, kjer pastirji ženejo svoje črede koz, ovac ali krav na pašo, majhne vasice v daljavi, kjer se je čas ustavil. V mestu sva se oborožila s sladkarijami in kuliji, ki sva jih nato

podarjala mimoidočim pastirjem. Med drugim sva med svojim navduševanjem nad Araratom srečala tudi starejšega pastirja, ki sva ga prosila za portret. Po končanem fotografiranju smo še malo postali ob cesti in skupaj zrlili proti Araratu, ga občudovali ter se nasmihali drug drugemu. Ob slovesu smo si segli v roko in še dolgo potem sem razmišljal

o pastirjih, njihovem trdem vsakdanu ter ljubezni do narave, ki si je ne skušajo podrediti, temveč spoštovati in živeti v skladu z njenimi zakonitostmi.

Okolica jezera Van

Po prečkanju več vojaških kontrolnih točk sva se vrnila v okolico jezera Van. Najin cilj je bil obisk cerkvice sv. Križa na otoku Akdamar, ki predstavlja čudovit primer armenske arhitekture. Ker je bila cena prevoza fiksna, midva pa edina kandidata, sva na žalost morala odložiti obisk cerkve na drug dan, ko je na najino veselje prikapljal še več kandidatov. Obisk otoka je bila izredno prijetna izkušnja, pa čeprav je večji del otoka ograjen in si ga ni mogoče ogledati. Cerkev Sv. Križa je odlično ohranjena, v njeno fasado so izklesane zgodbe iz Svetega pisma.

Pot sva nadaljevala proti mestu Tatvan, ki leži na zahodnem bregu jezera Van

in nama je predstavljal idealno odskočno desko za ogled vulkanskih jezer na gori Nemrut. V tem mestu sva najprej v hotelu naletela na Mohameda, lokalnega vodiča, ki se je pohvalil, da je na goro Nemrut vodil že tudi Slovence. Kot že mnogim drugim je tudi nama ponudil prenočišče v svojem še neizgrajenem motelu, vendar ker sva pričakovala hladno noč, sva povabilo prijazno zavrnila in se raje odločila za hotel. Odločen, da nama na vsak način pomaga, je pripeljal svojega prijatelja, da naju pelje na tipično kurdsko večerjo. No, in tega povabila seveda nisva zavrnila.

Obedi v Turčiji se morda začnejo na različne načine, zagotovo pa se vsi končajo na enak način - s pitjem čaja. Ne glede na to, ali nasproti vas sedi Turk, Kurd ali Arabec - pitje čaja je v Turčiji ritual, za katerega si je potrebno vzeti čas in uživati - miselnost, ki nam jo je vedno drvečim in časovno natempiranim zahodnjakom težko razumeti. Čaj se

pije povsod in skozi ves dan. Pravi čaj je kostonjevo rjave barve, pije se iz steklenih, v obliki peščene ure oblikovanih kozarcev, ki so brez ročaja. Zraven se ponudita dve kocki belega sladkorja.

Vulkan Nemrut - čudovita jezera v kraterju

Naslednje jutro je prineslo jasen dan in ob deveti uri sva se z avtom že vzpenjala na goro Nemrut. Resnici na ljubo je to bilo že drugič, prejšnji dan sva se zaradi slabega vremena žal morala obrniti, ko sva bila že ravno na vrhu vulkana. No, drugič sva imela več sreče in v slabi uri sva se povzpela na 2.700 metrov, od koder so naju pričakali čudoviti pogledi na jezero Van na eni strani ter krater vulkana na drugi. V kraterju vulkana Nemrut je pet jezer, pri čemer je največje temno modre barve in je zelo hladno, drugo največje jezero je zelene barve in ima v

nasprotju s sosedo izvire vroče vode, kar ugodno vpliva na ljudi z revmatizmom. Obstaja še rjavo jezero, črno jezero, ki naj bi bilo 1.000 metrov globoko in še eno manjše jezero. V samem kraterju živijo med drugim tudi želve, ki so očitno tukaj našle oazo miru pred naravnimi sovražniki, zato sva jih srečala na vsakem koraku. Vrnitev iz kraterja je postregla še z enim presenečenjem - nasproti nama je pripeljal Mohamed, ki je ravno vodil turiste v krater in nama povedal, da naju je iskal v hotelu, da naju pelje na zajtrk k sebi domov. Obžaloval je tudi, da morava tako hitro naprej, in naju povabil, naj nekoč ponovno obiševa Tatvan - takrat bo on najin vodič.

Hasankeyf - "švicarski sir" ob reki Tigris

Hasankeyf je majhno mestece ob reki Tigris, kamor sva prispela v upanju, da dobiva sobo v edinem motelu v mestu. Sreča je bila na najini strani in takoj po končanih formalnostih glede prenoče-

vanja sva se odpravila v stari del mesta, ki je danes urejen kot muzej na prostem. Obiskovalci se tukaj lahko seznanijo, kakšno je bilo mesto pred 600 leti ter pokukajo v vsako luknjo oz. špranjo. Gradnja na tem področju v preteklosti je bila namreč takšna, da ljudje pravzaprav sploh niso gradili, temveč so si bivališča izdoblili. Material, v katerega so morali izdolbsti svoje bivališče, je namreč zgolj krhek sediment, ki se ga da odtrgati že s prsti. Hribi, ki obkrožajo mesto Hasankeyf, so tako videti kot švicarski sir, saj so polni lukenj, ki predstavljajo vrata in okna bivališč. Ta način "negradnje" je v bistvu logičen, saj je sedimentne kamnine v tem delu pokrajine na pretek, prav tako pa je v jamah v času poletne vročine prijetnejše kot v zidani hiši. Lukenj oziroma jam je res veliko, zato je potrebna velika mera zbranosti, da je zaradi navduševanja nad mestom ne skupite zaradi padca v prostor za shranjevanje živil ali kar v stanovanje. Ker nič ni zavarovano, je potrebno z enim očesom vsekoli paziti na svoje korake, pomanj-

kanje nadzora nad muzejem pa omogoča nevestnim obiskovalcem tudi onesnaževanje muzeja v smislu odlaganja smeti v jame ali morebitno uporabo le-teh kot priročna stranišča. Vzpon se je sprva zdel enostaven, saj sva napak domnevala, da se mesto konča z utrdbo, ki bedi nad ostanki starega mostu čez reko, vendar pa se z njo šele začne. Ko sva začela hoditi vse više in više po hribu, so se pred nama odpirala nova in nova bivališča. Šele na vrhu hriba sva lahko v celoti dojela velikost starega mesta, odprl se nama je tudi neverjeten pogled na reko Tigris. Najverjetneje tudi prebivalci svojim umrlim svojcem niso želeli odvzeti tega čudovitega pogleda, zato so le-ti pokopani na vrhu hriba. Zvečer, ko je sonce zašlo in je pripeka počasi začela popuščati, sva se spustila na obrežje Tigrisa, kjer sva se podobno kot prebivalci mesta prepustila šumu reke in skodelici turškega čaja. Zjutraj sva pot nadaljevala proti mestu Mardin, ki leži v bližini turške meje s Sirijo. Sušna pokrajina in visoke temperature

Na fotografijah:

1. Čudovito mesto ob reki Tigris, Hasankeyf
2. Priprava pravega turškega čaja, Savur
3. Na nedeljskem kosilu pri gostoljubnih Arabcih, Savur

so naju spremljale na poti, zgolj namakalnimi sistemom pa gre zahvala, da sva sredi junija lahko občudovala tudi neskončna polja povsem dozorele pšenice.

Mardin - živahno mesto z burno zgodovino

Mardin je mesto, ki leži vzdolž hriba in ima burno zgodovino. Sirijski kristjani so prvi naselili to področje v 5. stoletju našega štetja, vendar so bili kmalu okupirani s strani Arabcev. Petstoletni okupaciji Arabcev so sledili turški, kurdski, mongolski in perzijski vladarji, dokler ni mesto leta 1517 osvojil otomanski sultan Selim. Mozaik različnih kultur, ki so oblikovale zgodovino mesta, je za seboj pustil veliko ostankov, vendar pa se je mesto odprlo turizmu šele v zadnjih letih, saj je bilo eno izmed žarišč problemov med Kurdsko nacionalno stranko (PKK) ter turško vojsko v 80-tih in 90-tih letih prejšnjega stoletja. Grad na vrhu hriba turška vojska še danes uporablja kot opazovalno točko.

V mestu se nisva zadrževala dolgo, naredila sva kratek sprehod, nekaj več najine pozornosti je pritegnila le tržnica. Promet skozi mesto je pravi kaos, parkiranje v njem pa še večji. Prvič sem doživel, da sem po parkiranju avta oddal svoje ključke možaku na parkirišču, čigar delo je bilo, omogočiti vsem tistim, ki sem jih zaparkiral, možnost izvoza iz parkirišča. Seveda je to pomenilo, da je možakar imel ključke kar od vseh avtomobilov in jih je prekladal sem in tja, dokler se ciljni avto ni uspel prebiti nazaj na cesto.

Sva pa zato obiskala samostan Deyrul Zafaran, ki leži 6 kilometrov proč od mesta. Samostan je bil nekoč sedež sirijskih ortodoksov, danes pa v glavnem služi kot turistična znamenitost, čeprav predstavlja tudi dom maloštevilnim ortodoksnim menihom, ki živijo v samostanu in vodijo cerkvene

Viza za slovenske državljane je potrebna. Pridobite jo ob vstopu v državo in stane 15 evrov.

Za transport je najbolje uporabiti avtobusni prevoz, saj so le-ti na zelo visokem nivoju. Avto najemite zgolj, če imate malo časa ali si želite ogledati kraje, kamor avtobusi ne vozijo, saj je najem avtomobila drag, prav tako je zelo drago tudi gorivo.

V jugovzhodni Turčiji turistkam ni potrebno zakrivati las ali obraza, tudi same domačinke se zelo različno opredeljujejo do zakrivanja.

obrede v aramejščini, originalnem Kristusovem jeziku.

Metropoličnost Mardina še najbolj spretno izkoriščajo ponudniki prenočišč, ki imajo ene najbolj zasoljenih cen prenočevanja v JV Turčiji. Seveda tudi nama ni dišalo dejstvo, da bova morala seči globlje v denarnico kot sicer, zato sva se odločila, da bova poiskala nastanitev v okolici Mardina. Že doma sem ob prebiranju vodnika Lonely Planet našel odlično priporočilo za nastanitev v Savurju, mestecu, ki je 40 km oddaljeno od mesta Mardin, in odpravila sva se na pot. Pot naju je vodila po turškem podeželju in bilo je nemalo idiličnih prizorov ljudi, ki še vedno opravljajo kmečka opravila ročno - žanjejo pšenico, okopavajo zemljo.

Savur - v družbi prijaznih ljudi

Savur je majhno, zaspano mesto, kjer vsak pozna vsakega in kjer lahko resnično stopite v stik z domačini. Nama se je prilika ponudila že ob iskanju prenočišča, saj zaradi pomanjkanja označb le-tega nisva mogla najti. Domačini, ki so ravno sedeli na ulici ter pili čaj, so nama najprej ponudili čaj, nato pa med čajanko poklicali v najino prenočišče, naj naju nekdo od domačih pride iskat. Po prihodu v prenočišče naju je nato sprejela še nasmejana turška družina in mesto se nama je v trenutku prikupilo. Naslednji dan sva imela namen povzpeti se na bližnjo goro in narediti nekaj panoramskih posnetkov mesta. Pot naju je vodila mimo vrtov in najinemu pozdravu vrtičkarjev je sledilo povabilo na čaj. Seveda ga nisva zavrnila. Enourno kramljanje v senci je bilo za nami, a čaja od nikoder. No, kmalu pa so razgrnili odejo, prinesli žlice, razdelili kruh in zelenjavo in postavili na sredo veliko skledo kuhanega riža z mesom. Kakšno presenečenje - želeli so z nama deliti nedeljsko kosilo! Izkušnja je bila izredno prijetna in potrdila se je stara resnica, da manj kot ljudje imajo, več bi delili s tabo.

Gora Nemrut - sončni vzhod, ki ga pomnite za vedno

Težko se je bilo posloviti od prijaznih prebivalcev Savurja, a na potovalnem zemljevidu naju je čakal še simbol JV Turčije - ogromni kamniti kipi na vrhu 2.150 metrov visoke gore Nemrut (to ni

vulkan Nemrut, v kraterju katerega najdemo jezera). Kipe na vrhu gore je dal postaviti Antiochus I in predstavlja njega samega v družbi največjih bogov z Zeusom na čelu. Identična vzhodna in zahodna stran, ki ju je Antiochus I postavil na gori, predstavlja njegovo vizijo o združenem kraljestvu, na sredi med obema stranema pa je ukazal narediti umeten 50 metrov visok hrib iz sekanega kamena, pod katerimi bi se naj nahajala tudi njegova grobnica, a raziskovalcem zaenkrat še ni uspelo najti vhoda vanjo.

Niso pa spektakularni zgolj kipi, tudi sama gora in okolica sta neverjetni. Vzpon nanjo je prava pustolovščina, saj na gori izredno močno piha. Najprimernejši trenutek za doživeti goro Nemrut in zapuščino kralja Antiochusa na njej je sončni vzhod, pa čeprav to pomeni, da je potrebno iz postelje ob pol štirih zjutraj. Za omenjen podvig sva se odločila tudi sama. Z vrha gore so se odprli spektakularni pogledi na okoliške hribe, obzorje je zaradi dvigajočega sonca bilo oranžno in končno je tudi sonce pogledalo izza hribov in vrglo prve žarke na kipe ter množico blaznežev, ki smo čakali na ta trenutek v jutranjem mrazu. Neponovljivo!

Jugovzhodna Turčija ima svoj specifičen obraz, saj se na tem območju meša turška, kurdska in arabska kultura. Kljub svojim različnostim pa so si kulture skupne v gostoljubnosti, ki je tako značilna za muslimanski svet. Pred odhodom na potovanje sem menil, da bo morda težko navezati stik z ljudmi, saj sem "zahodnjak" in je to že zadostna etiketa, da me ljudje ne bodo sprejeli medse. Tako pa sem doživel ravno nasprotno - prijazne, odprte ljudi. Kar nehal sem šteti, koliko ponudb za čaj sem dobil in koliko prijaznih besed so mi ponudili. Na žalost nam mediji servirajo večinoma negativne novice, zaradi česar so naše predstave o ljudeh v tem delu sveta popolnoma napačne. Resnica je na srečo povsem drugačna, a v to se mora prepričati vsak sam - najlažje tako, da obišče te kraje in se odpre ljudem, ki v sebi skrivajo še vedno nekaj pristnega, česar v našem razvitem svetu že krepko primanjkuje. Pustite se presenetiti.

Mitja Krempl

Res najugodnejše financiranje nakupa?

Seveda, če se odločite za sodobno hišo JELOVICA v naslednjih tednih.*

*Akcija traja le do konca novembra 2008.

**ŽE OD 6M Euribor
+1% DALJE!**

Za **nakup svojega novega doma**, energetske varčne hiše Jelovica, vam Jelovica in Gorenjska banka skupaj ponujata **enkratne kreditne pogoje po ugodni obrestni meri**.

Več informaciji in konkretnih izračunov dobite po telefonu 04/512-40-46 in 04/275-03-42. Pogoji akcije so objavljeni na spletnih straneh **www.jelovica.si** in **www.gbkr.si**.

JELOVICA

Gorenjska Banka
Banka s poslubom

Jelovica, d. d. Kidričeva 56, 4220 Škofja Loka

Čisto ogrevanje z malenkostnimi obratovalnimi stroški

Večina ogrevalnih sistemov na Gorenjskem temelji na uporabi fosilnih goriv (kurilno olje in zemeljski plin), znaten del uporablja tudi lesno biomaso, le kak odstotek pa za ogrevanje uporablja alternative, kot je uporaba toplotnih črpalk.

Vendar se delež le-teh iz meseca v mesec povečuje. V zadnjem letu se je ogrevanje na fosilna goriva izredno podražilo. Nič čudnega ob patriotskih igrah držav, ki načrpajo največje količine nafte ali je največ porabijo, in zaradi vse pogostejših vremenskih nevspečnosti, katerih posledica je tudi zaprtje naftnih ploščadi. Zagotovo so se v zadnjem letu lastniki zasebnih hiš (uporabniki daljinskega ogrevanja in mestnega plina imajo tako ali tako zelo malo vpliva na izbiro) spraševali,

kako bi znižali stroške za ogrevanje. Načinov je seveda več. Kdor ima vsaj nekaj gozda, se bo morda odločil za postavitev kaminske peči ali nabavo novega kotla na lesno biomaso, morda se še najde kdo, ki ogreva na električno energijo in bo preklopil na kurilno olje, kdor ogreva na kurilno olje, pa bo sistem morda prilagodil zemeljskemu plinu.

Pa vendar. Vsak lastnik, ki se želi dolgoročno znebiti visokih stroškov za ogrevanje in mu je nekoliko tudi

mar za okolje, bo sprejel drugačen izziv. Takšen, ki bo več desetletij vplival na nizke stroške ogrevanja. V preteklih letih so se zahteve, ki jih mora izpolnjevati sistem za ogrevanje, bistveno spremenile.

Zaradi vse višjih cen energije in vse večjega zavedanja o pomenu ohranjanja okolja, je danes v ospredju gospodarnost (varčnost sistema) brez izgube udobja in z optimalnim varovanjem narave. Prav to nudijo toplotne črpalke.

Ovsenik inženiring, d. o. o.,
Jezerska c. 108/c, 4000 Kranj
Tel.: 04/281-66-00, fax: 04/281-66-08

e-pošta: mizarstvo.ovsenik@siol.net
www.ovsenik.si

V podjetju Mizarstvo Ovsenik na Jezerski cesti 108/c v Kranju se že četrto desetletje ukvarjajo z izdelki iz masivnega lesa. Vse izdelujejo po naročilu in željah strank.

Njihova naloga je Ekologija z veliko začetnico. To pomeni, da vlagajo v izboljšave za ekološko čisto proizvodnjo, v ventilacijske naprave in izboljšave, v zmanjševanju hrupa, v zmanjševanju prahu ... Največji dosežek je njihova kotlovnica, ki omogoča ogrevanje, segrevanje vode in sušenje lesa z biomaso, na kar dajo največji pomen.

Tako kot ogrevanje je pomemben tudi kvaliteten izdelek, kot so vhodna in notranja vrata, pa tudi pohištvo, ki ga naredijo izključno po željah strank. Vljudno vabljeni v njihov razstaveni prostor na Jezerski cesti 108/c, v Kranju.

Ovsenik
V srcu lesa.

Država subvencionira uporabo toplotnih črpalk

Tehnika za ohranitev narave in zmanjšanje stroškov ogrevanja, hkrati pa tudi neodvisen sistem od dobaviteljev fosilnih goriv, je že pripravljena. Toplotne črpalke je potrebno le še uporabiti. "Kogar narava ne zanima, ga bodo prepričali nižji stroški ogrevanja, saj se ti ob uporabi toplotne črpalke najmanj razpolovijo," pojasnjuje **Drago Puzin** iz podjetja ZeusSolar, ki zastopa, montira in servisira toplotne

Drago Puzin

**SENČILA
ASTERIKS**

**Peter Rozman s.p.,
Senično 7, Križe
tel.: 04/59 55 170,
GSM: 041/733 709**

e-mail: sencila-asteriks@siol.net

tende-markize: na voljo so standardne, polkasetne in kasetne tende, platno vam lahko potiskamo z napisom ali logotipom, odpiranje ročno ali na električni pogon

**lamelne zavese, plise zavese
in žaluzije:** velika izbira barv

rolete: nadokenske, podometne rolete, PVC ali ALU, okrogle ali polokrogle, z integriranimi rolo komarniki

roloji plise zavese

žaluzije komarniki rolo garažna vrata

www.asteriks.net

ARMEX ARMATURE, d. o. o. Ljubljanska cesta 2A, 1295 Ivančna Gorica

Odstranjevanje odpadnih vod na podeželju se zdi zaradi številnih uredb, zakonov in predpisov, ki se jih mora upoštevati, na prvi pogled zapleteno. S pravim partnerjem in pravilno izbranim sistemom boste trajno pridobili, saj **odpade draga kanalščina**, kot tudi **visoki stroški čiščenja** odpadnih voda (odvoz iz greznic). Iz našega širokega programa izdelkov za odpadne vode vam nudimo več vrst popolnoma bioloških malih **čistilnih naprav** od 2 do 155 PE, greznice in ostali pribor. V naši ponudbi se ravno tako nahaja širok izbor izdelkov za **izkoriščanje deževnice** (rezervoarji, črpališča, filtri za deževnico, odjemna mesta, digitalni pokazatelji nivoja, ponikalnice ...). Z izkoriščanjem deževnice **prihranite do 50 odstotkov pitne vode** (uporaba za **pralni stroj, WC kotliček, pranje avtomobila, zalivanje vrta** ...). Opise naprav in bolj natančne informacije najdete na spodnjem naslovu ali nas kontaktirajte.

www.armex-armature.si ali www.cistilnenaprave-dezevnica.si, tel. 01/78 69 270 ali 051/652-192, e-pošta: info.armex@siol.net

**Popolnoma biološke SBR čistilne naprave
v povoznih rezervoarjih, greznice, dodatna
oprema...**

Sistemi za uporabo deževnice

Želite svojo staro obstoječo greznico spremeniti v čistilno napravo?

Mi imamo rešitev za vas.

Pokličite !

051 / 652 - 192

01 / 78 - 69 - 270

- rezervoarji
- filtri za deževnico
- hišna črpališča

ARMEX ARMATURE D.O.O.
Ivančna Gorica, Ljubljanska c. 2A

Info.armex@siol.net

www.cistilnenaprave-dezevnica.si

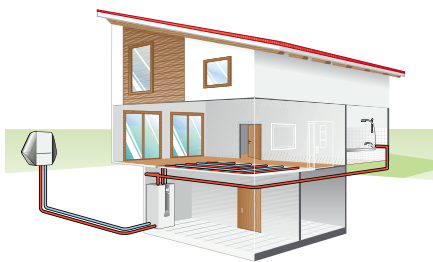

**3 / 15 let
garancije**

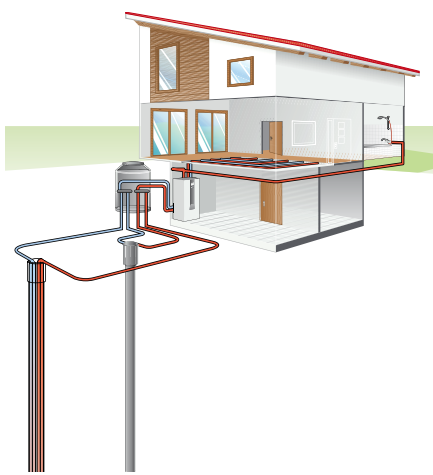
Podzemni rezervoarji za deževnico
in pitno vodo v povozni izvedbi

VGRADNJA BREZ
BETONIRANJA IN
POLNJENJA Z VODO

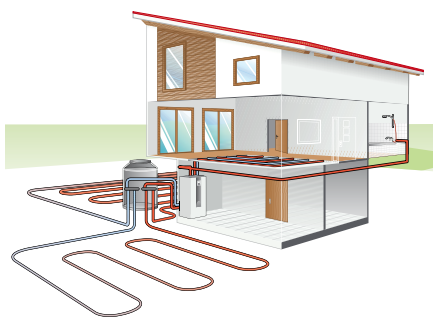

Toplotna črpalka zrak-voda

Zemeljske sonde uporabljamo pri toplotnih črpalkah voda-voda in zemlja-voda.

Toplotna črpalka zemlja-voda s kolektorji za zemeljsko toploto

črpalke. S sistemom ogrevanja, ki vključuje toplotno črpalko, investitor pridobi nizke stroške ogrevanja in obratovanja ter zelo nizke emisije škodljivih snovi. Slednje je skoraj enako nič na mestu obratovanja in je v smislu varovanja okolja zagotovo odlična naložba.

Z modernimi toplotnimi črpalkami je mogoče učinkovito ogrevati, pripravljati toplo vodo, prezračevati in hladiti, zato te nudijo optimalno udobje bivanja in vnaprej znanih stroškov ogrevanja. "Svetovna rast potreb po energiji in trgovanje z energijo na borzah dražijo cene zemeljskega plina, premoga, nafte in električne energije. Slednje sicer potrebujemo za delovanje toplotne črpalko, vendar je njen vpliv na stroške zelo majhen, saj le-ta ogreva s pomočjo brezplačne sončne energije, ki je zbrana v zraku, zemlji in podtalnici," pojasnjuje direktor Drago Puzin. Več kot tri desetletja je bila cena električne energije skoraj enaka, zagotovo pa cena narašča počasneje kot cene drugih energentov. Neprijetna prese-

nečenja, kot jih lahko doživimo pri plinu ali kurilnem olju, v tem primeru odpadejo. Sodobne toplotne črpalko so zasnovane tako, da ogrevajo z optimalnim razmerjem med potrebno pogonsko energijo in brezplačno toploto okolice.

Ali je račun za ogrevanje v časih vse-splošne druginje res lahko nizek? "Naj podam izračun ogrevanja s toplotno črpalko tipa zrak-voda. Za ogrevanje v novogradnji 160 kvadratnih metrov stanovanjskih površin pri ceni električne energije, ki je veljala maja letos, znašajo stroški ogrevanja 324 evrov na leto!" odgovarja sogovornik. Vse seveda ni tako rožnato, saj bi sicer že vsi uporabljali novo tehnologijo, ki niti ni več tako nova. To je cena investicije v toplotno črpalko. Puzin iz podjetja ZeusSolar sicer trdi, da je investicija v toplotno črpalko le na prvi pogled višja od cene oljnega ali plinskega kotla za ogrevanje: "Pri natančnejšem pregledu stroškov lahko vsak ugotovi, da so nabavni stroški sicer višji, vendar pri novogradnjah odpadejo stroški za

**KLJUČAVNIČARSTVO
JANEZ VREČEK s.p.**

ZG. BRNIK 143, 4207 CERKLJE,
tel.: 04/25-26-650, GSM: 041/734-018,
www.vreckek-peci.com

NA PEČI PET LET GARANCIJE

PEČ NA TRDA GORIVA

**PEČ NA OLJE
IN PLIN**

BOJLERJI

**PEČI
NA
LESNO
BIOMASO**

kombinacija drva - peleti

BOJLERJI IZ NERJAVEČE PLOČEVINE

STROJNI
TLAKI - ESTRIHI

hitro, kvalitetno in ugodno

031/689 832

Boštjan

okna • vrata • senčila

kakovost, udobje in zadovoljstvo...

DURAL d.o.o.
Celjska cesta 39, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 02/881-2240, fax: 02/881-2252

www.dural.si

PE LJUBLJANA
Tel.: 01/566-1138

PE MARIBOR
Tel.: 02/331-7445

PE BREŽICE
Tel.: 07/499-2225

PE KRANJ
Tel.: 04/231-5995

izdelavo prostora za skladiščenje energentov, za izvedbo dimnika, plinskega priključka, stroški zavarovanja in vzdrževanja, ki ga opravi dimnikar." Tudi pri kasnejši vpeljavi sistema toplotne črpalke za ogrevanje bo lastnik hiše pridobil dodaten prostor, hkrati pa velja, da je življenjska doba toplotne črpalke vsaj dvakrat daljša od peči na fosilna goriva in lesno biomaso. Pomena vgrajevanja okolju prijaznih tehnologij za ogrevanje se zaveda tudi država. Eko sklad Republike Slovenije je konec maja objavil razpis za subvencioniranje tovrstnih projektov (www.ekosklad.si). Razpis pa je na žalost v primerjavi s prejšnjimi leti rigorozen in birokratsko omejevalen, da omogoča pridobitev sredstev samo ozkemu krogu investitorjev. Pri tem ne gre spregledati, da pri sistemu ogrevanja s toplotno črpalko sonce podaja 75 in več odstotkov energije za ogrevanje in pripravo tople sanitarne vode. Sončna toplota je akumulirana neposredno pred vrati - v zraku, zemlji in podtalnici in je na razpolago v

praktično neomejenih količinah. Z uporabo toplote sonca in samo 25 odstotkov (ali manj) pogonske energije pa s pomočjo toplotne črpalke proizvajamo 100 odstotkov energije za ogrevanje. Ta energija je čista, tiha in udobna.

Delovanje toplotnih črpal

Sistem ogrevanja s toplotno črpalko je sestavljen iz treh komponent: vira toplote (na primer zemlja), generatorja toplote (toplotna črpalka) in porazdelitve toplote (radiatorji). Toplotne črpalke delujejo najbolj ekonomično, kadar je razlika med vstopno temperaturo vira toplote in temperaturo ogrevalnega tokokroga čim manjša. Zato sta talno ali stensko ogrevanje in tudi radiatorji z nizkimi temperaturami idealni partnerji toplotnih črpal.

"Toplotna črpalka v principu deluje kot hladilnik. Uporablja enako, preizkušeno in zanesljivo tehniko, le da je obrnjena," pojasnjuje Drago Puzin in nadaljuje: "Hladilnik živilom odvzema

toploto, toplotna črpalka pa toploto odvzema topli okolici." Ali je takšen sistem primeren za Gorenjsko, kjer poznamo tudi ostre zime z več kot 10 stopinjami Celzija pod ničlo? Puzin odgovarja pozitivno, saj se tudi pod lediščem še vedno nahaja veliko toplote v okolici. Povprečna temperatura okolice v Sloveniji v ogrevalni sezoni je približno šest stopinj Celzija. Toplotna črpalka toploto nizke temperature (na primer pet stopinj Celzija) dviguje na višji, udoben temperaturni nivo (35 stopinj Celzija), kar deluje tudi pri negativnih temperaturah.

Delovanje toplotne črpalke je preprosto. V zaprtem tokokrogu se konstantno uparja, stiska in utekočinja okolju prijazno hladilno sredstvo, delovanje pojasnjuje sogovornik. Proces omogoča produkcijo visoke temperature, ki se razpečuje v ogrevalni sistem. Poznamo tri načine za oskrbovanje toplotnih črpal s toplotno energijo - s sončno toploto, ki je akumulirana v zraku, v zemlji ali v podtalnici. Pove-

ŽUMER

Štefetaova ulica 16,
4208 Šenčur
www.zumer.si

NOVO!
AVTOMATSKI ODZRAČNIK

Vsi poznate problem, ko pri radiatorju preverite, kako greje, ugotovite, da je spodaj lepo topel, ko se z roko pomikate vse višje po radiatorju, je le-ta vse bolj proti vrhu hladnejši. To je problem odzračevanja, saj za ogrevanje tega zraka v radiatorjih porabite veliko več energije kot za segrevanje vode v njem.

Z AVTOMATSKIM ODZRAČNIKOM PRIHRANITE ENERGIJO ZA OGREVANJE

Avtomatsko odzračevanje skozi celoten čas.

PREDNOSTI:

- Zanesljivost in dolga življenjska doba-brez vzdrževanja
- Vsestransko uporaben pri vodnih sistemih.
- Enostavna montaža
- Popolnoma avtomatsko odzračevanje radiatorjev oz. sistemov.
- Ni potrebno izprazniti tekočine celotnega sistema, samo zaprete dotočni in odtočni ventil radiatorja
- Ni več ropota vode po ceveh.

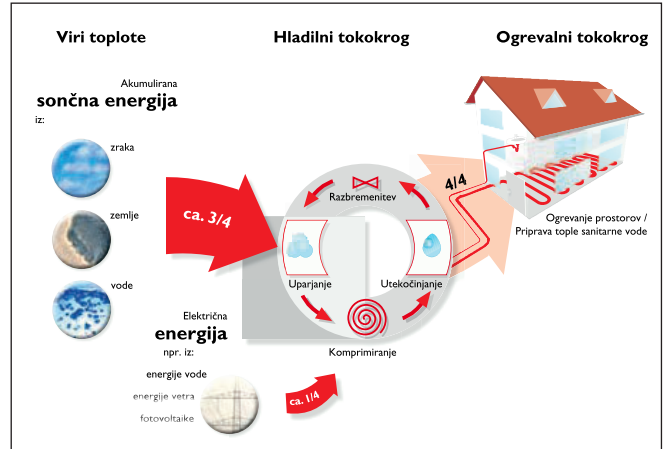

Cena: 20,00 EUR/5kom ali 40,00 EUR/10 kom

Naročila sprejemamo po tel: 040/75-34-75, pošljemo po povzetju!

Povprašajte po izdelkih pri vašem prodajalcu ali pokličite tel.: 04/25-11-128, faks: 04/25-17-180, gsm: 040/753-475

Z veseljem vam bodo posredovali zelene informacije o izdelkih.

Matjaž Hartman s.p.,
Hafnerjevo nas. 91, 4220 Škofja Loka
tel.: 04 513 88 30 ali 031 775 401

30 let garancije

PRODAJA, MONTAŽA IN VZDRŽEVANJE:

- GARAŽNIH

- vhodnih
- stranskih
- protipožarnih
- kletnih vrat

POOBlašČeni PRODAJALEC

AKCIJA

GARAŽNA VRATA

na daljinsko upravljanje z montažo in DDV

že od 898 EUR dalje

dano drugače, proizvedena toplota se iz zraka, zemlje (preko slanice) ali vode preko toplotne črpalke in izmenjevalca toplote prenaša na ogrevalni sistem (kot smo prej omenili talno ali stensko gretje, radiatorji). Ogrevalni medij je ponavadi voda, zato govorimo o toplotnih črpalkah zrak-voda, zemlja-voda ali voda-voda. Vsak od njih vsebuje dovolj toplote za krožni proces ogrevanja.

Pozimi ogrevanje, poleti hlajenje

Prednosti toplotnih črpalk je mogoče izrabiti tako pri novogradnjah kot starejših objektih. Pri novogradnjah je velikokrat lažje, saj bo investitor lažje upošteval nasvet strokovnjaka in namesto radiatorjev namestil kombinacijo stenskega in talnega ogrevanja, za starejše objekte, kjer je bilo ogrevanje urejeno drugače, pa so na voljo tudi nekoliko modificirane toplotne črpalke. Te zagotavljajo visoke temperature ogrevalne vode. Povedano drugače,

z zamenjavo ogrevalnega sistema ni potrebno menjati celotnega centralnega ogrevanja, radiatorji lahko ostanejo ali se povečajo.

Toplotna črpalka bo zadovoljila vse potrebe po udobni toploti v prostoru in topli vodi, zato lastnik ne potrebuje nobenega dodatnega vira ali kotla za ogrevanje. Proizvajalci celo trdijo, da po namestitvi črpalke lastniku ni treba skrbeti za nič. Stroškov vzdrževanja ni, ni potrebno naročiti energije ali jo dopolnjevati v rezervoarju, električno energijo lastnik plačuje po dejanski porabi. Objekt ne potrebuje ne rezervoarja ne dimnika ne prostora za skladiščenje energentov. Toplotna črpalka poleg ogrevanja zmore tudi hlajenje v vročih dneh. Tudi to je enostavno in stroškovno ugodno. S toplotno črpalko zemlja-voda je to izvedljivo z dodatnim modulom za hlajenje. Nizke temperature v zemlji se uporabljajo za hlajenje prostorov poleti, toplotna črpalka pa ostane pri tem celo izklopljena! Obratujejo le obtočne črpalke za

ogrevanje in obtočne črpalke za pretakanje medija (slanice), vse skupaj pa porabi zelo malo elektrike. Preko površinskega ogrevanja (stenski registri ali konvekcijski radiatorji) je mogoče temperaturo v prostoru znižati (na primer) s 26 na 23 stopinj Celzija.

In upravljanje črpalke? "Priprava tople sanitarne in ogrevalne vode je avtomatizirana. Ob zagonu toplotne črpalke se v dogovoru s lastnikom nastavi jo parametri v sistemu. Toplotna črpalka ve, kdaj mora biti toplota na razpolago, saj ji to sporočijo senzorji, nameščeni v ogrevalnem in sanitarnem sistemu. Po domače, bolj kot je zunaj hladno, višjo temperaturo pripravlja za ogrevalni sistem in obratno," pojasnjuje Drago Puzin. Sobno temperaturo, tako kot tudi pri številnih drugih sistemih, nastavljamo s pomočjo sobnega termostata, ki je neodvisen od toplotne črpalke. Upravljanje z regulacijo toplotne črpalke je enostavno in individualno in jo lastnik lahko nastavi tudi vnaprej. Razen tega so toplotne

"Verjetno najboljša okna in vrata na svetu"

Podjetje Simer, d. o. o., Celje sodi med največje proizvajalce PVC, ALU-PVC in ALU stavbnega pohištva v Sloveniji.

Stavbno pohištvo proizvajamo pod sloganom **"Verjetno najboljša okna in vrata na svetu"** in prepričani smo, da Vam lahko ponudimo vrhunske izdelke z odličnim razmerjem **med ceno in kvaliteto**.

Zavedamo se, da je celovita storitev zelo pomembna, zato Vam ponudimo celotni spekter izdelkov in storitev: okna, vhodna vrata, notranja steklena vrata, protivlomna, protipožarna vrata, zimske vrtove, zunanja in notranja senčila, polkna, okenske police, nadstreške, garažna vrata, varnostne rešetkaste roloje.

Velika ponudba našega podjetja je vaš prihranek časa, saj vam nudimo vse na enem mestu - ni vam potrebno iskati različnih izvajalcev.

Naše stavbno pohištvo je izdelano iz vrhunskih PVC oz. ALU profilov, ki imajo zelo dolgo življenjsko dobo, izjemno dobro toplotno in zvočno izolativnost, so neobčutljivi na vremenske vplive, elementi pa so dobavljivi v različnih barvah.

Obiščite naše prodajne salone v **Celju, Ljubljani in Kopru**. Kjer vam bo naše prodajno osebje z veseljem svetovalo.

Prepričani smo, da lahko skupaj z vami najdemo odlično rešitev za vaš dom!

SIMER
okna in vrata

SIMER d.o.o., Celje, info@simer.si
PE Ljubljana, simer.lj@simer.si
PE Koper, simer.kp@simer.si

Verjetno najboljša okna in vrata na svetu!

PVC
ALU-LES
ALU

MODRA ŠTEVILKA
080 10 27
www.simer.si

črpalko tihe, zato jih je mogoče namestiti tudi v gospodinjskih prostorih. Kompaktne naprave namreč potrebujejo zelo malo prostora, v primeru, da je zrak vir toplote, pa je lahko kar na prostem, kjer ni nikomur na poti in ne krade prostora v notranjosti - kot na primer v kurilnici. Ko omenjamo kurilnico - toplotne črpalke ne ogrevajo s plamenom, zato tudi ni vonjav.

Katero toplotno črpalko izbrati

"Sistem ogrevanja s toplotno črpalko in kvalitetna lupina stavbe se v seštevku izplačata tako za varovanje okolja kot tudi za denarnico," je prepričan Puzin. Svetovna (zasebna) organizacija za zaščito narave in okolje (World Wide Fund for Nature) je raziskala in primerjala pet ogrevalnih sistemov: toplotno črpalko zemlja-voda in zrak-voda, kotle za ogrevanje s peleti (lesna biomasa), kurilnim oljem in plinom. Dodatno so upoštevali še tri sisteme ogrevanja, kjer se toplo sanitarno vodo ogreva preko sončnih kolektorjev. Sisteme so primer-

jali glede na ekonomske in ekološke kriterije. Razen učinkovitih stroškov so bili upoštevani tudi drugi stroški, kot na primer stroški zdravstvene oskrbe zaradi onesnaženja zraka in vode, obremenitev okolja zaradi pridobivanja nafte in proizvodnje peletov. Upoštevali so tudi dodatne stroške pri ceni kurilnega olja v višini 53 in 58 evrov na liter. Raziskava je pokazala, da se pri toplotnih črpalkah pojavljajo najnižji obratovalni stroški in stroški ogrevanja (v to so všteti tudi investicijski stroški). Nekoliko dražje je ogrevanje s plinom, cena ogrevanja s kurilnim oljem in peleti ter tudi z alternativnim solarnim ogrevanjem tople sanitarne vode pa je še vedno 20 do 40 odstotkov dražje od ogrevanja s toplotno črpalko. Pri vprašanju varstva okolja so toplotne črpalke občutno pred ogrevalnimi sistemi na fosilna goriva (več informacij:

www.wwf.ch/heizen,
www.klima-sucht-schutz.de,
www.alpha-innotec.com).

Kot smo že omenili, poznamo tri vrste toplotnih črpalk: zemlja-voda, zrak-voda in voda-voda. Katera je najboljša

za posamezen objekt, bo najbolje odgovoril strokovnjak, za občutek pa ponujamo zgolj orientacijsko pomoč. Pri novogradnjah, kjer je razpoložljivo osnovno zemljišče (z ustrezno zemljinjo) veliko vsaj 1,5- do dvakratnik stanovanjske površine, je primerna toplotna črpalka zemlja voda z zemeljskimi kolektorji. Rešitev z geosondo se finančno gledano v primerjavi s toplotno črpalko zrak-voda ne izplača. Investicija je previsoka. Ob tem je treba povedati, da se globina geosonde določa šele ob vrtnju glede na geološko sestavo, od katere je odvisna globina. Če se med vrtnjem izkaže, da je slabša od pričakovane, se mora investitor sprijazniti v večjo globino in posledično višjimi stroški za geosondo. Če torej ni možnosti za podtalnico ali zemeljski kolektor, je princip zrak-voda prava (in najbolj pogosta) izbira. Obratovalni stroški so sicer tudi za tretjino višji kot pri ostalih dveh principih, vendar lastniku še vedno prihranijo vsaj 66 odstotkov denarja v primerjavi z uporabo fosilnih goriv.

Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič in arhiv ZeusSolar

Bajta Nova

Tel.: 051/64 00 99

VSE NA ENEM MESTU:

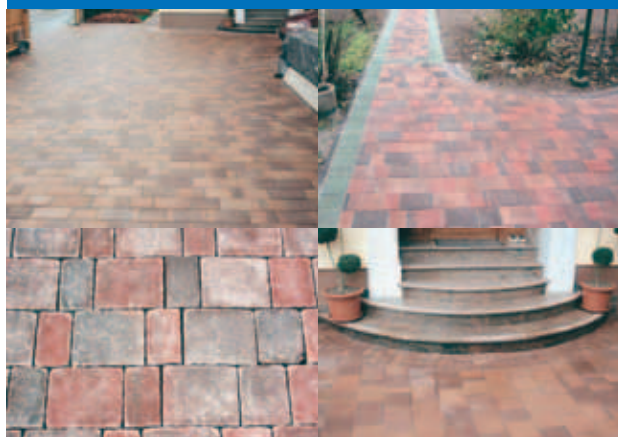
- GRADBENI SERVIS V CELOTI
- vsa dela na objektih
izvajajo izkušeni mojstri svoje obrti
- od izkopa do ključa
- brezplačna e-pošta za vas:
bajta.nova@yahoo.com

**NAJCENEJŠE
OGREVANJE,
DOBAVA, MONTAŽA
ELEKTRIČNIH RADIATORJEV**

CEMENTNI IZDELKI

CI Juhant d.o.o., Moste 93, 1218 Komenda
tel.: 01/834 30 85, 834 10 82, fax: 01/834 30 80
e-mail: info@juhant.com, <http://www.juhant.com>

- KAKOVOST • TRDNOST
- ODPORNOST • ESTETSKA OBLIKA

- vse vrste tlakovcev • stebri za oporni zid • koritnice za obrežino • vodnjaki • vrtni kamini • ograje, cevi, robniki • travne in prane plošče • korita za rože...

Okolju prijazni premazi Biotan - z vami že 15 let

Biotan - zaščitni premaz za les

- je tankoslojna lazura, namenjena je za dekoracijo in zaščito lesa v bivalnih prostorih in na prostem, za manj izpostavljene lesene elemente.

Biotan - akrilna lak lazura z UV-zaščito

- je debeloslojna lazura in je odlična zaščita pred soncem in vremenskimi vplivi. Primerna je za končno, dolgotrajnejšo zaščito.
- UV filtri in UV absorberji: zunaj, na prostem ščitijo premaz pred delovanjem UV žarkov, v notranjih prostorih pa preprečujejo temnenje lesa. Vsebuje voske, ki preprečujejo prodiranje vode v les.

Les, ki se nahaja na prostem, je izpostavljen zunanjim vremenskimi vplivom: dežju, soncu, vetru, ... in potrebuje ustrezno zaščito. S konstrukcijsko zaščito preprečimo zastajanje vode tako, da z ustrezno nagnjenostjo površin in primerno oblikovanimi spoji poskrbimo, da voda z lesenih elementov neovirano odteka. Pred nanosom premaza mora biti les fino mehansko obdelan, suh, čist in očiščen prahu.

Za vse zunanje površine priporočamo predhodno zaščito s Protektanom, ki zaščiti les pred biološkimi škodljivci, glivami, plesnimi in insekti. Potem ko se Protektan posuši, naneseemo Biotan zaščitni premaz za les ali Biotan akrilno lak lazuro z UV zaščito, ki les površinsko zaščiti pred vlago in soncem. Priporočamo 1 do 3 nanose Biotan zaščitnega premaza za les ali Biotan akrilne lak lazure z UV zaščito v izbranem odtenku odvisno od izpostavljenosti ter želenega videza.

Posamezni nanosi naj si sledijo po treh ali več urah. Izogibamo se barvanja na močnem soncu ali megli. Pri višji vlažnosti se čas sušenja podaljša. Barvanja pod 15 stopinjami Celzija ne priporočamo.

Stare lazurne premaze (na organski ali vodni osnovi) pred nanosom obnovitvenega premaza obrusimo in odstranimo s površine neoprijete delce. Obrišemo prah in naneseemo Biotan zaščitni premaz ali Biotan lak lazuro z UV zaščito v 1 ali 2 slojih.

Biotan[®]
z UV zaščito

Okolju prijazni Biotan premazi na vodni osnovi les dekorativno obarvajo in ga zaščitijo pred vplivi okolja:

- poudarjajo naravno strukturo lesa,
- so primerni za uporabo v bivalnih prostorih in na prostem,
- les zaščitijo v vseh pogojih, pred dežjem in soncem,
- so skoraj brez vonja,
- se hitro sušijo.

Tanin
SEVNICA

Tanin Sevnica d.d.
Hermanova cesta 1
SI-8290 Sevnica
tel.: 07 816 44 01
fax: 07 816 44 45
www.tanin.si

Na vodni osnovi

Za dolgo življenje lesa.

Izredni 12 % popust za naročilo pvc oken in vrat samo do 15 .11. 2008.

Hitra dobava in vrhunška montaža vseh vrst pvc oken, vrat in senčil.

**www.pvcokna.si
e-mail: info@pvcokna.si**

**Poslovna enota Kranj
Telefon: 04-231-59-95
GSM: 040-522-241
Fax: 04-231-59-94**

--- velja kot kupon ---

žimnice, o katerih

sanjate podnevi

SLOVENSKA POSTELJA®

*Kako izbrati pravo ležišče, posteljo, vzglavnik?
Kakšna naj bo odeja? Zakaj so nadstřeški?
Strokovni odgovori na najčrejša vprašanja so na voljo za zabavno spanje!
Spoznajte našo ponudbo, vse materiale in njihovo lastnost!
S pomočjo naših svetovalcev izberite ležišče * VAM PISANO NA ROŽO?*

**In kako
spite vi?!**

**V septembru
sejemske ugodnosti!**

- Zapuže 10b, 4275 Begunje na Gorenjskem (bivša tovarna SUKNO), Tel.: 04 532 57 75
- Cesta talcev 67 (Poslovni center LISJAK, I. nadstropje), 4000 Kranj, Tel.: 04 231 67 61
- Peričeva 21 – Bežigraski dvor, 1000 Ljubljana, Tel.: 01 280 67 90

- POSTAVA NA DOM
- STROKOVNO SVETOVANJE
- MODRO ŠTEVILKO
- MODRO ŠTEVILKO
- MODRO ŠTEVILKO
- MODRO ŠTEVILKO
- MODRO ŠTEVILKO

www.postelja.com

MODRO ŠTEVILKO
080 14 99

FINSTRAL

Zasteklitve in drsne stene

FINSTRAL-ovi elementi so izdelani po naročilu: dimenzije, uporabnost ter funkcionalnost, kar lahko zadovolji vse zahteve in želje posameznega kupca. Vsaka posamezna želja je pregledana v skladu s posameznim projektom. Okna morajo zagotoviti določene zahteve, kot so visoka vrednost zvočne izolacije pri objektih ob močno prometnih cestah ali visoka vrednost toplotne izolacije pri objektih, obrnjenih na sever, in podobno. Pritlična stanovanja in lokali morajo imeti boljše protivlomno zaščito ali pa se pojavi potreba po vgradnji komarnika v kuhinji. Vse to so zahteve in značilnosti, ki ločijo okna Finstral od drugih. Med njih spadajo tudi visokokakovostni materiali, površine, barve in izredno natančno izdelani detajli.

prahu in poškodovanje vgrajenih zatemnilnih sistemov. Obloga iz aluminija iz zunanji strani dopušča igrive barvne kombinacije, ki jih je možno prilagoditi vsakemu posameznemu stilu objekta.

Ponudba Finstrala obsega tudi zimske vrtove in nadstreške: lahko gre za zamenjavo starega zimskega vrta, postavitev novega, pokrite bazena, zimski vrt ustvari posebno vzdušje ter obogati kakovost življenja. Zimski vrt se lahko prilagodi vsakemu stilu objekta in obstoječe konstrukcije in tako omogoči, da svetloba in narava postaneta del vsakdanjika, še posebej, če so vanj vključene drsne stene širokih dimenzij. Nadstreški lahko služijo za pokritja teras in vhodov v objekte ter prav tako samemu objektu

Finstral ponuja široko ponudbo konstrukcijskih izvedb za velike zasteklitve in steklene konstrukcije oziroma fasade in sicer iz PVC-ja in kombinacije PVC/aluminij. Vgrajene jeklene ojačitve, nosilne prečke in spojni elementi zagotavljajo visoko stabilnost elementov. PVC profili z oblogo iz aluminija in žaluzije, vgrajene med stekla, zagotavljajo zaščito pred soncem, neželenimi pogledi in preprečujejo nabiranje

dodajo poseben videz in tako predstavljajo dodatek k arhitekturni zasnovi objekta. Inovativna tehnologija in s tem zadovoljni kupci po celotni Evropi so naše največje reference. Za več pojasnil o proizvodih podjetja Finstral vam je na voljo njihov predstavnik - partner na vašem območju, ki vam bo z veseljem izdelal ponudbo in prikazal tudi vse še neomejene prednosti Finstralovih proizvodov.

NOV PROSTOR ZA VAŠE IDEJE.

ZIMSKI VRT ZA BOLJŠO KAKOVOST BIVANJA.

- sistemi prilagodljivi obstoječi izvedbi objekta
- odpiranja širokih dimenzij
- visoka vrednost toplotne izolacije
- preprosto vzdrževanje

Okna, vrata in zimski vrtovi

IZKORISTITE SEJEMSKI POPUST DO KONCA SEPTEMBRA

Pooblaščen prodajalec FINSTRAL

WWW.FINSTRAL.COM

PA & CO d.o.o.

Spodnji Plavž 14 H, 4270 Jesenice, Tel. 04 586 1680
Fax: 04 583 5720, pa-co@s5.net

heartmcreativity

VAŠA NOVA HIŠNA ŠTEVILKA

2

Energetska
varčnost

- 1 Kakovost in tradicija
- 2 **Energetska varčnost**
- 3 Hitra vseljivost
- 4 Potresna varnost
- 5 Individualnost
- 6 Izbrani gradbeni materiali
- 7 Cenovno ugodna ponudba

Naš napredni sistem Marles MEGA plus s troslojno zasteklitvijo oken ($u_{okna} = 0,99 \text{ W/m}^2\text{K}$) je izjemno energetska varčen in ustreza pogojem za pridobitev subvencije EKO sklada.

Hiša Orange v sistemu MEGA
v velikosti 149 m² na ključ že
za 114.990 EUR

Fotografije so simbolične. Cena vsebuje 8,5% DDV in velja za hišo v sistemu MEGA nad betonsko ploščo, vse v skladu z opisom Marles za navedeno hišo.

*“To je ponudba, ki je
enostavno ne smem zamuditi!”*

Najprej si bomo po res ugodni ceni izbrali hišo, o kakršni sanjamo, potem nam bodo ponudili pomoč pri postopku za pridobitev nepovratnih sredstev EKO sklada za gradnjo nizkoenergijske hiše in nazadnje si bomo v salonu Razgoršek izbrali še udobno sedežno garnituro – točno takšno, kot si jo naša družina že dolgo želi!

MARLES HIŠE MARIBOR, d.o.o., Limbuška cesta 2, Limbuš

Marles hiša - moja hiša!

Sedežna garnitura gratis!

Ob podpisu pogodbe **od 1. 9. do 15. 12. 2008** izročimo vsem kupcem Marles hiše bon v vrednosti 1.700 € za nakup sedežne garniture visoke kakovosti in priznanega dizajna proizvajalca Razgoršek.

Izkoristite!

Strokovna pomoč pri postopku za pridobitev nepovratnih sredstev EKO sklada:
1.) Pomoč pri izpolnjevanju vloge
2.) Brezplačna meritev zrakotesnosti
3.) Podarimo izračun energijske bilance (po metodologiji, ki jo zahteva EKO sklad)

KAMENA VOLNA TERVOL V KONTAKTNIH FASADAH SODOBNEGA ČASA

Pomen fasadne izolacije:

Zavedanje o pomembnosti fasadnih izolacij v zadnjih letih krepko narašča. Vzpodbudno. Če smo še pred petimi leti ljudi prepričevali, da 6 centimetrov izolacije na zunanem zidu ne zagotavlja ustrezne zaščite, danes skoraj nihče več ne razmišlja o debelini manjši od 10 centimetrov. Pogosto se vgrajujejo izolacije debeline 12, 14 in 16 centimetrov. Vsak investitor z nekaj znanja in vesti bo namreč v današnjih časih težil k energijsko varčni hiši.

Smisel ni samo varčevanje energije z vidika lastnih stroškov, temveč je širše gledano nujno potrebno ohranjanje okolja in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Sodobni konstrukcijski sistemi brez problemov dopuščajo vgradnjo velikih debelin toplotnih izolacij. V fasado lahko vgradimo 20 centimetrov ali več toplotne izolacije, brez posebnosti in izdatnih stroškov. Najpogosteje se danes pojavlja **kontaktni tankoslojni fasadni sistem**, praktično na vseh objektih (ali vsaj v kombinaciji), od največjih pa do najmanjših.

Izolacija:

Za kontaktne tankoslojne fasade ponujamo dva tipa Tervola: fasadne lamele Tervol FP-PL in fasadne plošče Tervol FP-PT. Gre za dva precej različna izdelka iz kamene volne, ki pa imata praktično enake gradbeno fizikalne lastnosti. Razlika je v sekundarnem tehnološkem postopku, rezultat pa izdelka različnih dimenzij, volumnske teže in mehanskih lastnosti. Bistvo je orientacija vlaken kamene volne. Iz tega sledi zgolj drugačna tehnologija vgradnje izolacije, končni rezultat oz. efekt izolacije pa je popolnoma enak. Objekt bo požarno in zvočno zaščiten, hkrati pa bo zaradi paropropustnosti materiala Tervol tudi "dihal".

Fasadne lamele Tervol FP-PL v prvi vrsti uporabljamo pri novogradnjah. Nujno je upoštevati celo površinsko lepljenje in seveda ustrezno trdnost podlage, na katero lamele lepimo. Ta pri novih zidovih običajno ni problem, je pa nadalje razlog, da za sanacije starih objektov, z obstoječimi fasadnimi sloji, kjer v kvaliteto podlage nismo prepričani oz. jo je težko z gotovostjo določiti, predlagamo fasadne plošče

Tervol FP-PT. Plošče se na podlago lepijo pasovno in vedno še dodatno sidrajo v osnovni zid. Pri kvalitetno slabših podlagah nam edino sidranje zagotovi končno kvaliteto vgradnje.

Seveda se, kot pri vseh tehničnih rešitvah, tudi pri fasadah in njihovi izvedbi pojavljajo nekatere omejitve. Natančna navodila za izvedbo enega in drugega sistema je zato nujno poznati iz strani izvajalcev - fasaderjev. Za debeline izolacij večje od 16 centimetrov in pri sanacijah starih fasad pa se je že pred izvedbo priporočljivo posvetovati s strokovnimi službami.

Ne glede na uporabljen tip izolacije, lamele ali plošče, je končni rezultat izvedene fasade praktično popolnoma enak.

Fasada, izolirana s Tervol lamelami ali ploščami, nam zagotavlja:

- toplotno zaščito
- požarno varnost
- zvočno zaščito
- paropropustnost
- vodoodbojnost
- trajnost
- odpornost na mikroorganizme
- zdravstveno neoporečnost

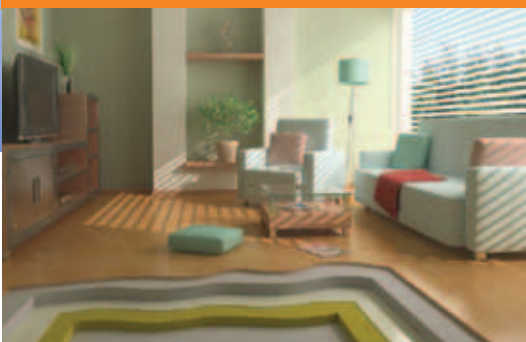
Zaključek:

Pri izbiri fasade in izolacije fasade si vzemimo čas. Ne odločamo se vsako leto ali dve, kakšna bo naša fasada. Poglejmo okrog sebe. Mnogo je vidnih poškodb in posledic slabo izvedenih fasad, s slabimi ali zgolj neustreznimi materiali, stare pa so šele nekaj let. Važna je bila samo cena. Kakšna bo cena čez 10 let!?

V naši tehnični službi vam lahko svetujemo za konkreten primer. Pokličete nas lahko na tel. 04/51 14 105, ali na pišete na e-naslov: svetovanje@knaufinsulation.si. Informacije lahko najdete tudi na spletnem naslovu www.knaufinsulation.si.

Primož Bernard, dipl. inž. str.

PRIHRANEK ENERGIJE JE DARILLO NARAVI

CELOVITE IZOLACIJSKE REŠITVE

Kamena volna
TERVOL®
za izolacijo:

- fasad
- ravnih streh
- podov
- poševnih streh
- predelnih sten
- stropov
- tehnične izolacije

Največji slovenski proizvajalec izolacijskega materiala Termo iz Škofje Loke je zdaj postal član multinacionalke Knauf Insulation, ki je v Slovenijo prinesla razširitev ponudbe, saj zdaj trgu ponujamo poleg že dobro poznane kamene volne Tervol® tudi stekleno volno Knauf Insulation.

Toplotna, zvočna in požarna izolativnost so glavne prednosti mineralnih izolacij, če pa jim dodamo še **prihranke energije**, ki nastanejo zaradi izoliranja objektov, je jasno, zakaj IZOLACIJA postaja neobhodna faza gradbenega procesa.

Steklena volna
KNAUF INSULATION
za izolacijo:

- poševnih streh
- predelnih sten
- stropov

CELOVITE IZOLACIJSKE REŠITVE
ZA ENOSTAVNE
KONSTRUKCIJE

CELOVITE IZOLACIJSKE REŠITVE
ZA KVALITETNE
KONSTRUKCIJE

TERVOL®

Tehnično svetovanje: **04 5114 105**
ali: svetovanje@knaufinsulation.si
www.knaufinsulation.si

KNAUF INSULATION
varčujemo z energijo, zdaj!

Knauf Insulation, d.d. Škofja Loka, Trata 32, 4220 Škofja Loka

**PRAVI NASLOV
ZA NAKUP
GOSPODINJSKIH APARATOV**

**NAJBOLJŠA
PONUDBA
V MESTU!**

Obiščite ETIS prodajne centre in si tako zagotovite 6 brezskrbnih let za Vas in vaše gospodinjne aparate!

PRODAJNI CENTRI ETIS:

LJUBLJANA - VIČ, Tržaška 333; Tel.: (01) 200 70 10
KRANJ - LABORE, Ljubljanska 30; Tel.: (04) 235 50 50
KOPER, Staničev trg 1; Tel.: (05) 627 63 79
DOMŽALE - VELE, Mestni trg 1; Tel.: (01) 721 99 11

**BOSCH
WAE 24340**

499,00
~~559,00~~

**COOLSTAR
CS-I45ZA**

269,90
~~299,90~~

**HOTTOP
sušilec sadja
KN-I28**

29,90
~~36,46~~

**KREDIT TAKOJ
do 1.250 EUR
6-24 mesecev**

ETIS, d.o.o., Ljubljana, Tržaška cesta 3133, Ljubljana

www.leskal.si

LESKAL

TRGOVINA S STAVBNIM POHIŠTVOM, d. o. o.

- VRATNA KRILA
(furnirana, CPL in folizirana)
- VARNOSTNA VHODNA VRATA
- DRSNJA IN PREKLOPNA VRATA
- PODBOJI (furnirani, folizirani)
- VHODNA MASIVNA VRATA
- MASIVNI PROGRAM
VRATNIH KRIL IN PODBOJEV
- PVC OKNA IN SENČILA
- OKENSKÉ POLICE "HELOPAL"
- KLJUKE "HOPPE"

lipbled **lesna**

Prodajno-razstavní salon:

TC Potratnik, Kidričeva c. 75, Škofja Loka, tel.: 04/515 47 77

BTC, hala A, Šmartinska 152, Ljubljana, tel.: 01/585 26 23

BREZPLAČNA IZMERA IN SVETOVANJE

Dostava blaga in strokovna montaža

Izvajamo tudi suhomontažno zamenjavo oken in vrat

LESKAL, d.o.o., Potr Potratnik, Škofja Loka

Zaščitite lesene površine svojega doma s pravimi premazi!

Kako se lotiti biološke zaščite nove strešne konstrukcije, opažev, pergol in ograj?

Preprosto! Z uporabo premazov iz družine **Borosol** in **Kuprofluorin** impregnacij **podjetja Regeneracija iz Lesc**.

Impregnacija **Borosol** je osnovna preventivna zaščita novega lesa, izdelana iz borovih spojin, ki ne vsebuje biocidov in organskih topil. Priporočamo jo kot osnovno zaščito lesa, ki ni v stiku z živilskimi izdelki. Ta oblika zaščite lesa je na voljo v rumenkastem odtenku. **Borosol** se za razliko od **Borosola 9**, ki je koncentrat, ne redči, saj jo odlikujeta optimalna viskoznost in koncentracija. Pri uporabi vodotopnega koncentrata **Borosol 9** pa moramo poskrbeti za ustrezno redčenje preparata, pri čemer priporočamo pripravo najmanj 15-odstotne raztopine. Koncentrat je na voljo v štirih standardnih odtenkih (rumenkast, rumen, zelen in rjav).

Kuprofluorin impregnacija je ravno tako preventivna zaščita lesa kot **Borosol**, izdelan na osnovi borovih spojin le da vsebuje še bakrove spojine in dodatek kateri omogoča odlično vezavo na les. Premaz ne vsebuje kromatov, biocidov in organskih topil ter globinsko ščiti les pred insekti, oziroma njihovimi ličinkami in glivami. **Kuprofluorin** odlično prodre v les ter ga obarva v rjavo ali zeleno.

Vse tri impregnacije so brez vonja in enostavne za uporabo. Premazi se nanašajo s potapljanjem, brizganjem, oblivanjem ali čopičem. Po nanosu so na otip suhi po 4 urah, naslednji nanos pa priporočamo čez 24 ur. Zaščitite svoj dom in uživajte v pogledu na zdrav les v odtenkih po vašem okusu!

Naslove prodajaln z našimi premazi najdete na naši spletni strani, prav tako pa vam bomo z veseljem svetovali na **brezplačni številki**.

Izdelke, ki vsebujejo biocide uporabljajte varno. Pred uporabo vedno preberite etiketo in podatke o proizvodu.

080 80 99
www.regeneracija.si

 regeneracija

**Zastopnik za Fröling
Prodaja kotlov na lesno BIOMASO
Izdelava in prodaja lesnih
SEKANCEV**

fröling
TOPLOTA IZ LESA

**Kotli na polena,
sekance in pelete.**

BIOMASA

ROK SUHODOLNIK

gsm: +386 (0)41 383 383

www.biomasa.si

Mesečno plačilo izključno po dejanski porabi

Za pogovore po telefonu plačamo le dejanski znesek porabe minut, za krompir le dejansko količino, za uporabo avtocest naj bi v prihodnje plačali le dejansko število prevoženih kilometrov ... Za številne storitve pa plačujemo pavšale. Ne moremo si predstavljati, da bi plačali le toliko RTV prispevka, kot gledamo ali poslušamo tv program. Nekateri Kranjčani pa se danes že lahko pohvalijo, da prek digitalnega odčitavanja števcov za elektriko, vodo in toploto plačajo le njihovo dejansko porabo.

Elektro Gorenjska je pred kratkim predstavila projekt daljinskega nadzora porabe energentov in vode, ki ga stanovalci Domplanovega večstanovanjskega objekta v Struževem že uporabljajo. "Pilotni razvojni projekt je slovenska in mednarodna posebnost, saj ne vključuje le daljinskega odčitavanja števcov porabe elektrike, ampak tudi drugih energentov," pojasnjuje **mag. Bojan Luskovec**, vodja projekta iz Elektra Gorenjska. "Elektro Gorenjska želi v slovenskem prostoru postati napredni distributer, ki vse večji del svojih prihodkov ustvarja s tržnimi storitvami. Delujemo v konkurenčnem okolju, zato je razvoj novih tehnologij, poslovnih modelov in storitev za nas ključnega pomena. Trende iz tujine skušamo kar najhitreje ponuditi tudi slovenskim odjemalcem," je projekt označil **mag. Jože Knavs**, predsednik uprave Elektro Gorenjska.

Mag. Jože Knavs, mag. Bojan Luskovec in Vera Zevnik so predstavili veliko novost - digitalno odčitavanje porabe elektrike, vode in toplotne energije, ki uporabnikom omogoča plačevanje stroškov glede na dejansko porabo.

Razlogi za digitalno odčitavanje

Ročno popisovanje števcov ne ustreza sodobnim zahtevam, saj je sistem počasen in drag, zaradi človeškega faktorja lahko prihaja do napak, ne omogoča rednih zajemanj podatkov (vsak mesec) in ne omogoča zajema podatkov o številu in trajanju prekinitve oskrbe. Iz teh razlogov je posodobitev obstoječega sistema za merjenje, zajem, obdelavo in posredovanje obračunskih podatkov prioritarna naloga vseh distributerjev električne energije.

Okoljske smernice Evropske unije zahtevajo racionalnejšo porabo energije, med njimi tudi električno energijo, ki bo s tem enakomernejša. To je možno doseči z natančnejšim spremljanjem porabe energije v realnem času, ki omogoča natančnejše načrtovanje distribucije elektrike z manj presežkov in racionalnejšim izkoriščanjem proizvodnje energije; s fleksibilnim določanjem tarif, prek katerih bodo

odjemalci stimulirani k porabi energije v času manjših obremenitev sistema; z ozaveščanjem odjemalcev o porabi, ko se ta dvigne čez določeni prag. Nekatere evropske države so že sprejele zahtevo, da morajo elektrodistributerji iz pavšalnega obračunavanja elektrike preiti na obračunavanje po dejanski porabi, ki je do potrošnikov bolj pravično.

Razlogi za uvedbo nove tehnologije so v Evropi različni. V Italiji se je prevladujoči dobavitelj električne energije odločil zaradi zmanjševanja stroškov odčitavanja števcov in neplačanega odjema. Na Švedskem, Nizozemskem, v Španiji in na Irskem je to posledica odločitve zakonodajalca, v državah jugovzhodne Evrope gre za zmanjšanje komercialnih izgub, medtem ko je v Nemčiji, Franciji, Avstriji in na Danskem v ospredju predvsem znižanje celotnih stroškov obračuna električne energije.

V Domplanovem večstanovanjskem objektu v Struževem v Kranju je nameščenih skupno kar 245 števecov za daljinsko odčitavanje porabe elektrike, vode in toplotne energije za ogrevanje stanovanj ter odčitavanje porabe zemeljskega plina v skupni kotlovnici. Števce za električno energijo je razvilo podjetje Iskraemeco, ki je s svojimi razvojnimi strokovnjaki vneto sodelovalo tudi pri projektu na terenu. Preostale števce - vodomere za hladno in toplo vodo ter kalorimetre za merjenje toplotne energije za ogrevanje stanovanj je razvilo multinacionalno podjetje Actaris, ki ga na slovenskem trgu zastopa in vgrajuje podjetje ENERKON iz Kamnika. Sistem daljinskega odčitavanja deluje od vselitve prvih stanovalcev aprila letos. Stanovalci porabo plačujejo glede na dejansko porabo, ne da bi morali posebej sporočati kakršnekoli podatke dobaviteljem. Elektro Gorenjska vse podatke spremlja v svojem nadzornem centru in jih obdeluje za potrebe obračunavanja porabe električne energije, predvsem pa zaradi lažjega načrtovanja distribucije električne energije. Podatke o uporabi drugih energentov posreduje upravniku objekta Domplan Kranj. Za upravljanje s števci distributer in upravnik potrebujeata bistveno manj človeških virov kot v primeru navadnih (klasičnih) števecov, kar se lahko ob množičnejši uporabi odrazi tudi na ceni storitve. "Našim uporabnikom želimo ponuditi vrhunске storitve, števci za daljinsko odčitavanje pa pomenijo velik korak naprej v smislu spreminjanja poslovnih modelov obračunavanja energentov po dejanski porabi. Upamo, da bomo iz pilotnega projekta hitro prišli do splošne uporabe daljinskega odčitavanja

V Domplanovem večstanovanjskem objektu v Struževem je vgrajenih kar 245 števecov, ki stanovalcem omogočajo sprotno merjenje porabe energentov in posledično njihovo smotno porabo.

števecov porabe energentov in vode," odločitev za pristop k projektu pojasnjuje **Vera Zevnik**, direktorica Domplana, ki upravlja skoraj 10 tisoč stanovanj. "Števce za daljinsko odčitavanje v Struževem smo namestili v sklopu pilotnega razvojnega projekta, trenutno pa analiziramo tudi njegove ekonomske vidike, saj investicija, če bi jo implementirali za vse gospodinjске odjemalce Elektro Gorenjska, ni majhna. Ne glede na to pa moramo tehnologijo preizkusiti v dejanskem obratovanju," dodaja mag. Bojan Luskovec. Elektro Gorenjska se o sodelovanju na področju infrastrukture za daljinsko odčitavanje števecov pogovarja tudi z drugimi slovenskimi podjetji, med njimi Adria Plin, Petrol plin, Jeko-In in Loška komunala.

elektro
gorenjska

Elektro Gorenjska d.d.
Ulica Mirka Vadnova 3a
4000 Kranj

telefon: 04/2083 000
faks: 04/2083 600
e-pošta: info@elektro-gorenjska.si
www.elektro-gorenjska.si

Delovanje infrastrukture za daljinski nadzor

Tehnologija merjenja porabe električne energije pri končnih odjemalcih v svetu in pri nas doživlja korenit tehnološki preskok. Že od začetka devetdesetih let prejšnjega stoletja ročno odčitavanje obračunskih števecov električne energije nadomeščajo sistemi za daljinsko odčitavanje števecov AMR (Automated Meter Reading). Ti omogočajo periodično ali sprotno, na zahtevo izvedeno avtomatizirano daljinsko odčitavanje števnih podatkov ter zbiranje, varno shranjevanje in obdelavo teh podatkov v oddaljenem računalniškem centru. S tem omogočajo obračun električne energije po dejanski porabi.

Z dodajanjem naprednih funkcij sistemi za daljinsko odčitavanje števecov preraščajo v napredne oziroma funkcionalno nadgrajene sisteme za daljinsko upravljanje števecov AMM

(Advanced Metering Management). Ti poleg standardnih funkcij omogočajo še vrsto drugih. Zadnja generacija sistemskih števecov je funkcionalno nadgrajena tako, da omogoča dodatno še daljinsko odčitavanje števecov drugih podjetij (plin, voda, toplota, ...), zato je sistem dobil kratico AMI (Advanced Meter Infrastructure). Takšno infrastrukturo vzpostavlja tudi Elektro Gorenjska.

V Sloveniji trenutno še vedno večino števecov odčitavajo ročno, čeprav je večina podjetij že opremljena s števci za daljinsko odčitavanje. Elektro Gorenjska daljinsko odčitava manj kot tri odstotke poslovnih uporabnikov, ki imajo ustrezne elektronske števce, ki pa omogočajo zgolj daljinsko odčitavanje električne energije. Gospodinjstva so večinoma opremljena z indukcijskimi števci, ki so stari več kot 12 let.

Ugodna cena in veliko prednosti

V večstanovanjskem objektu Struževo je na voljo le še šest stanovanj.

Nakup novega stanovanja po sprejemljivih cenah je želja številnih mladih parov, družin in starejših, ki želijo uživati v novem domu. Če je novi objekt pripravljen tako, da lahko skupaj z uporabnikom "varčuje", pa je zadovoljstvo toliko večje.

Kranjski Domplan je sredi leta dokončal gradnjo večstanovanjskega objekta v Struževem pri Kranju. Lahko bi rekli, da vključuje oba prej navedena ključna elementa: sprejemljivo ceno in optimalno toplotno izolacijo objekta s še eno pomembno novostjo. A o tem v nadaljevanju. Delniška družba Domplan je z novo-

gradnjo v Struževem ponudila 58 stanovanj in manjši poslovni prostor. Stanovalcem je na voljo podzemna garaža z 49 parkirnimi prostori in parkirišče z 48 parkirnimi mesti.

Stanovanja so različnih velikosti, od enosobnih in dvosobnih stanovanj do trisobnih dvonivojskih (dupleks) stanovanj v mansardah. Stanovanja so povezana z vertikalnimi komunikacijami preko stopnišč in dvigal, neposredno so povezana s podzemnimi parkirnimi prostori in shrambami. Nova stanovanja so kakovostno grajena in optimalno toplotno izolirana, opremljena s priključki na vsa razpoložljiva omrežja, med njimi je tako kabelsko kot optično omrežje.

Cena stanovanj je odvisna od njihove velikosti in lege. Na voljo je le še šest stanovanj (štiri trisobna dupleks stanovanja v mansardi in dve dvosobni stanovanji v pritličju objekta), nekatera med njimi so s pogledom obrnjena na širšo okolico Kranja in Šmarjetno goro. Cena je, glede na napovedane cene novogradenj, izredno ugodna - od 1.550 do 1.700 evrov za kvadratni meter. Več informacij posredu-

jejo na sedežu delniške družbe Domplan, po predhodni najavi so možni tudi ogledi stanovanj.

Objekt je ogrevan centralno preko plinske kotlovnice v kleti objekta. Za vsako stanovanje so nameščeni števcji za merjenje porabe elektrike, toplote, tople in hladne vode. V sodelovanju z Elektro Gorenjske je izvedeno daljinsko odčitavanje števcjev preko elektro in internetnega omrežja. Na ta način je stanovalcem zagotovljen obračun porabljene energije ter tople in mrzle vode po dejanski porabi, kar pomeni, da lahko stanovalci z racionalno porabo vplivajo (in prihranijo) pri vse višjih stroških ogrevanja. Poenostavljeno to pomeni, da prek rednega merjenja in odčitavanja na daljavo vsak plača le toliko, kot je dejansko porabil, in ne po sicer uveljavljenem načinu razdelitve stroškov ogrevanja po kvadratnem metru stanovanja.

Domplanova novogradnja v Struževem, kjer je na voljo le še šest stanovanj, stanovalcem ponuja veliko prednosti: ugodno ceno stanovanj, kvalitetno gradnjo, optimalno toplotno izolacijo objekta, obračun ogrevanja po dejanski porabi toplote, ... Slednje stanovalcem omogoča, da z racionalno rabo prihranijo pri porabi energije in s tem pri vse višjih stroških!

domplan
družba za inženiring, nepremičnine,
urbanizem in energetiko, d.d.
kranj, bleiweisova 14

Več toplote za enako ceno.

OMV futurPlus
kurilno olje

- IZBOLJŠANA KAKOVOST.
- VEČJA ZANESLJIVOST.
- IN OPTIMALNI IZKORISTEK.

 080 2332

Naj k boljši kakovosti življenja prispeva tudi izboljšano kurilno olje. Aditivirano kurilno olje OMV futurPlus stane prav toliko kot običajno ekstra lahko kurilno olje, vendar zagotavlja več toplote. Inovativne rešitve skupine OMV odslej tudi v vašem domu. **Za naročilo pri OMV Slovenija in pooblaščenih prodajalcih pokličite na brezplačno telefonsko številko 080 2332.** Več informacij na www.omv.si.

Več kot gibanje.
OMV

Dom trade d.o.o., Žabnica
Žabnica 68, 4209 Žabnica

Za male in velike mojstre.

Opremite si kopalnico po lastnih željah...

PRODAJNA MESTA:

PC Žabnica:

trgovina: 04 2319 200,
keramika: 04 2319 208,
fax: 04 2319 206,
e-mail: info@domtrade.si

PC Lesce:

trgovina: 04 5302 230,
keramika: 04 5302 238,
fax: 04 5302 231,
e-mail: info.lesce@domtrade.si

www.domtrade.si

Urhunska storitev, ki zadovolji še tako raznovrstne življenjske stile in potrebe kupcev

**Izsuševanje
novogradenj,
izsuševanje
prostorov
in tlakov po
vodnih škodah**

**PARKETARSTVO
ROBY**
GSM: 041 51 41 39

- dobava vseh vrst parketa
- polaganje, brušenje, lakiranje parketa
- polaganje PVC in tekstilnih talnih oblog
- izsuševanje novogradenj
- izsuševanje prostorov in tlakov po vodnih škodah
- meritve vlažnosti gradbenih substanc
- svetovanje

Robert Kuzma s.p., Fužinska ulica 23, 4220 Škofja Loka

PE: Trboje 16a, 4000 Kranj

Tel./Fax: 04/259-50-39, GSM: 041/51-41-39

e-pošta: parketarstvoroby@siol.net

www.parketarstvo-roby.com

Varna, zanesljiva in trajna kritina METRAPAN!

Podjetje **Meltal, d. o. o.**, ponuja v okviru prodajnega programa **METRAPAN** strešne kritine, stenske plošče in predelne stene iz jeklene pocinkane barvane pločevine z izolacijo ali brez, ki uresničujejo rešitve večine sodobnih arhitekturnih zasnov.

Plošče Metrapan odlikuje:

- **Dolga življenjska doba** - življenjska doba je ključnega pomena pri odločitvi o nakupu. Dolgo življenjsko dobo ploščam Metrapan daje minimalno 150 g/m² nanosa cinka ter 25 mikronov nanosa barve po postopku Coil Coating.
- **Izvrstna toplotna in dobra zvočna izolacija** - Različne vrste izolacij, kot so poliuretani, stiropor ali mineralna volna zagotavljajo objektu protikondenzno zaščito, toplotno stabilnost, majhne toplotne izgube v zimskem času in preprečevanje pregrevanja v poletnem času. Prav tako pa nudijo zvočno izolativnost objekta in požarno varnost (mineralna volna).
- **Protipotresna varnost** - plošče so lahke in samonosilne, zato bistveno manj obremenjujejo ostrešje in celoten objekt.
- **Hitra in enostavna montaža** - plošče potekajo od slemena do žleba v enem kosu. Ob zamenjavi strehe ni potrebno posegati v obstoječo ostrešje, saj strešna podkonstrukcija lahko ostane enaka kot pri prvotni kritini. Gradnja bo tako potekala hitro, kakovostno in po sprejemljivih cenah.
- **Dobra odpornost proti vremenskim vplivom** - odporne so proti toči, dežju, snegu, vetru, soncu;
- **Estetski videz** - estetsko dovršena pločevinasta kritina v obliki strešnika združuje prednosti pločevinastih kritin in estetski videz klasičnih strešnikov.
- **Vsestranska uporabnost** - strešne plošče so primerne za pokrivanje tako individualnih kakor tudi industrijskih objektov z nakloni vse od 4 stopinj pa vse do popolnoma vertikalnih naklonov 90 stopinj. Stenske plošče oz. fasadne panele pa je možno vgrajevati tako vertikalno kot horizontalno ter omogočajo vidno ali skrito vijačenje.

Za svetovanje in pripravo ponudbe smo vam na voljo:

Tel.: 02/78 80 170, 01/53 03 406

E-pošta: info@meltal.si

www.meltal.si; www.metrapan.si

Prodaja: Meltal, d. o. o.

Gospodsvetska cesta 84, 2000 Maribor

Koliko energije še boste izpustili skozi vaša okna?

Spremišljeno izbiro oken in sistema vgradnje do občutnih prihrankov

AJM sistem vgradnje stavbnega pohištva piše novo poglavje energetske varčne gradnje. Ne glede na namembnost stavbe lahko z modro odločitvijo o izbiri oken, poleg estetskega videza privarčujemo še veliko energije.

V podjetju AJM, vodilnem slovenskem ponudniku stavbnega pohištva, se zavedajo pomena energetske varčnosti in svoja okna, vrata, senčila in zimske vrtove prilagajajo usmeritvam države in Evropske unije na področju učinkovite rabe energije. Temu so prilagodili tudi svojo montažo. Poimenovali so jo AJM energetska montaža, ki jo izvajajo po RAL standardu. Energetska montaža je na pasivni hiši, pred pridobitvijo certifikata "Znak kakovosti v graditeljstvu za montažo", preveril ZRMK d.d. iz Ljubljane. Pridobljeni certifikat strankam AJM zagotavlja kakovostno izvedbo montaže in garancijo.

AJM energetska montaža – montaža po RAL standardu

Uporaba kvalitetnih materialov, ki so preizkušeni v praksi, in kvalitetna montaža stavbnega pohištva sta nujna pogoja za zagotavljanje dolgoročne ter kvalitetne uporabe oken in vrat. Temu sledi tudi AJM energetska montaža, izvedena po RAL standardu. Elementi vgrajeni na tak način dosegajo odlično zvočno izolacijo, spoj med okvirjem in špaletu pa ne predstavlja toplotnega mosta. Spoj je vodotesen in zrakotesen.

AJM 8000 – za največje energetske prihranke

Okno AJM 8000 je eno najprimernejših za montažo po RAL standardu v vse tipe energetske varčnih objektov in pasivnih hiš. Pohvali se lahko s trikratno zaščito: toplotno, zvočno in protivlomno. Okna AJM 8000 so izdelana iz okolju prijaznega in razgradljivega PVC, ki je odporen proti ultravijoličnim žarkom, ekstrudirana tesnila so elastična in zelo odporna proti staranju.

Zaradi svojih izrednih lastnosti, ki omogočajo varčevanje z energijo, ustrezajo izdelki AJM pogojem za pridobitev državne subvencije Ekološkega sklada RS.

Spravo izbiro okenske police do zaključene celote okna

Okenske police zelo pripomorejo k prijetnem počutju v bivalnem prostoru, zato je izbira polic zelo pomembna. Izbirate lahko med različnimi materiali, oblikami in barvnimi odtenki notranjih in zunanjih polic.

Odločite se lahko za notranje ali zunanje police iz granita, naravnega in umetnega marmorja ter umetnega kamna. Lahko pa izberete notranje police, ki so izdelane iz plastične mase ali police Werzalit.

PVC PROGRAM AJM 8000

"Okno AJM 8000 je eno najprimernejših za montažo po RAL standardu v vse tipe energetske varčnih objektov in pasivnih hiš."

Boljši pogled na svet!

Z izbiro oken, vrat, senčil in zimskih vrtov AJM **privarčujete** pri porabi energije tudi do **24%** letno.

www.ajm.si

MODIRA ŠTEVILKA
080 14 01

AJM
OKNA - VRATA - SENČILA

Peči na trda goriva

Ko se odločamo za izgradnjo ali prenovu stanovanjske hiše, pogosto ne posvečamo dovolj pozornosti načrtovanju in izbiri sistema ogrevanja, ali pa to odločitev prelagamo na kasnejši čas, ko bomo imeli hišo "pod streho".

Glede na cene goriv, ki postajajo čedalje dražja, je zelo pomembno izbrati take sisteme, ki bodo v uporabi nudili največje izkoristke in vzdrževali prijetno toploto našega doma.

Na tržišču imamo možnost izbire med mnogimi variantami centralnega ogrevanja. Značilnost teh sistemov je, da uporabljajo za svoje delovanje poleg osnovnih goriv (olje, plin, sončna energija, ...) nujno potrebno električno energijo. Ob izpadih električne energije smo brez ogrevanja. Uporaba centralnega ogrevanja v prehodnih obdobjih (jesen, pomlad) je dokaj energetsko nesmotna, saj so izkoristki manjši kot pri polnem obratovanju.

Priporočljivo je, da se v fazi načrtovanja, izgradnje ali pa prenove hiše odločimo in predvidimo možnost kombiniranega ogrevanja s centralno kurjavo in pečmi na trda goriva - les, ki imajo možnost akumulacije toplote.

Najbolj smotrna je vgradnja lončene peči, saj nam zagotavlja majhno porabo drv (povprečno 4 – 5 m³ v kurilni sezoni), visoko akumulacijo in oddajanje toplote tudi po prenehanju kurjenja ter prijetno sobno toploto, poleg tega pa omogoča oblikovne in barvne prilagoditve vsem

okusom in tehničnim možnostim. Peči na trda goriva za svoje delovanje nujno potrebujejo dimnike za odvod dimnih plinov in pri nekaterih variantah izvedb tudi odvod svežega izgorevalnega zraka.

Kaj moramo upoštevati ob načrtovanju ogrevanja s pečmi na trda goriva?

Poznano nam je, da se je družinsko življenje od nekdaj dogajalo v pretežni meri ob ognjišču ali pa v njegovi neposredni bližini, zato je pomembno, da se predvidi možnost izgradnje peči nekje v sredini bivalnih prostorov. S pravilno izbiro lokacije peči na trda goriva bomo zagotovili najboljše možnosti oddajanja toplote in ogrevanje več prostorov hkrati.

Seveda, če želimo zgraditi eno od variant peči na trda goriva, potrebujemo na takem mestu dimnik z ustreznim velikostjo dimovodne cevi in cevi v tlaku za zajem izgorevalnega zraka od zunaj. V tlaku in na stenah, kjer bo postavljena peč, ne načrtujemo prehoda nobenih instalacij (elektrika, voda, telefon, ...). V tlaku na delu, kjer bo zgrajena peč, ne izvedemo toplotne izolacije. Plavajoči estrih dilatiramo od ostalega tlaka. Poudarjamo, da je zelo pomemben ustrezen profil dimovodne cevi in njena višina. Za večino peči zadostuje profil dimovodne cevi 200 mm in višina vsaj 4,5 m (računajoč od priključka do vrha). Seveda bi bilo najbolje že pred izgradnjo dimnika vedeti, kakšen tip in velikost peči bomo postavili.

Velikokrat se srečujemo z vprašanjem, na katero višino od tlaka postaviti priključek, vendar je to zopet odvisno od tipa, oblike, velikosti peči. Pogosto je priključek uporaben, če je na višini 1,70 m do 1,80 m od tlaka.

Za kakšno izvedbo peči se odločiti?

Izbira tipa in izvedbe peči je odvisna predvsem od:

1. namena uporabe:

- stalno ogrevanje,
- občasno ogrevanje,
- ogrevanje, kuhanje in pečenje,
- hitro ogrevanje in ustvarjanje ugodja ob prisotnosti ognja.

2. oblikovnih zahtev: saj je peč del ureditve opreme prostora.

Zelo težko se je odločiti in izbrati pravi tip in izvedbo peči. Zato oblikovalci v PEČI KERAMIKA, d. o. o., pozorno prislusnejo vašim željam in pričakovanjem ter vam glede na vaše tehnične možnosti pomagajo oblikovati najustreznejšo peč ali pa kamin. Z izbiro ustrezne peči lahko privarčujete tudi 40 odstotkov in več kurilnega olja na eno kurilno sezono. Glede namena uporabe vam bodo v družbi PEČI KERAMIKA, d. o. o., v Novem mestu svetovali eno od naslednjih izvedb peči: lončene peči, krušne ali kmečke peči, toplozračne peči, kombinacijske toplozračne peči, zidani štedilniki, toplozračni kamini.

PEČI - keramika

Proizvodnja keramičnih pečnic d.o.o.

TOPLOZRAČNE PEČI IN KAMINI • LONČENE PEČI IN KAMINI

• PIZZA PEČI • KRUŠNE PEČI, ŠTEDILNIKI

Pooblaščen prodajalec
in izvajalec SUPRA,
SCHMID in KOBOK
kaminov za Slovenijo

Podbevškova 18, Tel.: 07/393 57 50, fax: 07/393 57 68
www.peci-keramika.si, E-pošta: peci-keramika@siol.net

www.posta.si

**Opremljeni za hitrost!
Znotraj mest.
Po Sloveniji. V tujino.**

Hitra pošta znotraj mest.
Dostava najkasneje v **2 urah**
po naročilu.

Hitra pošta po Sloveniji.
Dostava pošiljk v **istem dnevu.**

Hitra pošta v tujino. V več kot
200 držav, v zagotovljenih
kratkih rokih.

Brezplačni telefon
080 14 00

Zanesljivo vsepovsod
POŠTA SLOVENIJE
LOGISTIKA

**SVETOVANJE, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING, MONTAŽA**

**NUDIMO VAM NAJVEČJI IZBOR KAMINSKIH VLOŽKOV
IN PEČNIC V SLOVENIJI**

**50 let tradicije v pečarstvu
PEČARSTVO HROVAT**

Hrovat Jure s.p.
Gobeljska 2, 1234 Mengeš
(nasproti gasilskega doma)

Tel.: 01/729 11 96

Faks: 01/729 11 97

GSM: 031/625-885

jure.hrovat@siol.net

www.pecarstvo-hrovat.si

ZASTOPAMO:

- ☑ **SPARTHERM**
kaminski vložki
- ☑ **BRUNNER**
kaminski vložki
toplozračni in toplovodni
ogrevalni sistemi
- ☑ **ORTNER**
fugirne mase, malte in ometi
- ☑ **WIENERBERGER**
pečarski materiali in pečnice
- ☑ **PEČNICE**
domaćih in tujih proizvajalcev

IZDELUJEMO:

- ☑ lončene peči in kamine
- ☑ krušne peči
- ☑ toplozračne peči in kamine
- ☑ pizza peči
- ☑ štedilnike

**GROSISTIČNA PRODAJA
ŠAMOTNEGA MATERIALA IN
OSTALE OPREME ZA PEČARJE**

PREDSTAVNIŠTVO RADOVLJICA - NOVA LOKACIJA: Prešernova 4, Radovljica (nasproti davčnega urada), tel./fax: 04/531 00 96, gsm: 040/415 245

Priprava tople vode s sprejemniki sončne energije - SSE

Letna poraba povprečnega gospodinjstva je 10 do 40 tisoč kWh energije za ogrevanje bivalnih prostorov ter dodatnih 4 do 6 tisoč kWh za pripravo tople sanitarne vode. Odločitev za investicijo v sprejemnike sončne energije je več kot racionalna odločitev. Je tudi ekološko ozaveščena in zato odgovorna odločitev. Roko na srce pa je to najboljša odločitev zanj, saj pomeni velik prihranek na letni ravni.

Način vgradnje in tipi SSE

Načinov vgradnje je več; od vgradnje v streho, postavitve na streho z ustreznimi nosilci do postavitve SSE nekje v bližini stavbe. Racionalna odločitev pa je tista, ki uporabniku doprinese največji prihranek napram vložku. Izbirate lahko med ploščatimi SSE, bazenskimi kolektorji za ogrevanje bazenske vode ter cevni vakuumski SSE, ki so izredno primerni tudi za ogrevanje prostorov - v primeru talnega gretja je lahko prihranek energije celo do 70 odstotkov. Na Primorskem so najbolj razširjeni ploščati SSE, v

drugih koncih Slovenije pa se močno priporoča uporaba cevni vakuumski SSE, saj delujejo neodvisno od zunanjih vplivov. Zelo priporočljivo je, da se pred odločitvijo posvetujete s strokovnjakom, da vam lahko svetuje optimalno izbiro. Za optimalno delovanje ni pomembna le izbira tipa SSE, temveč tudi lega, naklon in pravilno dimenzioniranje sistema. Velik pomen pa igrajo tudi "možgani" sistema, kot radi pravimo regulaciji, ki uravnava delovanje sistema.

Dimenzioniranje sistema

Najpogostejša je v Sloveniji štiričlanska družina, zato bomo predstavili tak primer. Za štiričlansko družino se najpogosteje uporablja 300-litrski zalogovnik vode z dvema izmenjevalcema, v katerem lahko pozimi vodo grejemo s pomočjo kotla centralnega ogrevanja ali z elektriko. Takšna količina vode zadostuje za dva do tri dni. Za 300 l vode potrebujemo okrog 4 m² cevni sprejemnikov sončne energije. Stopnja pokritja letnih potreb po topli sanitarni vodi

je v takem primeru 80-odstotna, na Primorskem celo do 90-odstotna.

Doba vračila investicije

Življenjska doba sistemov ogrevanja s sprejemniki sončne energije je ocenjena na 20-25 let. Doba vračila za en sistem je okrog pet let brez nepovratnih sredstev in upoštevajoč današnjo ceno drugih energentov. Če pa izkoristimo nepovratna sredstva v višini do 25 odstotkov investicije ter upoštevamo napovedane dvige cen energentov, se doba vračila investicije kar prepolovi. Na tem mestu bi vas želeli opomniti še na dejstvo, da strmo naraščajoče cene energentov napovedujejo tudi dvig cen sprejemnikom sončne energije.

Drobčen nasvet: Kombinacija priprave tople vode s soncem in uporaba lesne biomase kot energenta se vse večkrat kaže kot zelo ugodna rešitev. Stopite v akcijo tudi Vi!

VRHUNSKI KOMPLETI ZA SEGREVANJE SANITARNE VODE IN CENTRALNO OGREVANJE

GARANCIJA DO 6 LET

10% popust do 15. 10. 2008

Vsaj 6 razlogov za nakup:

- 1. Občutno znižanje stroškov**
- 2. Prihranek do 1.248 EUR**
- 3. Državne subvencije 200 EUR/m² SSE**
- 4. Dodatnih 10 EUR/m² subvencije vam prinaša znak kakovosti Solar Keymark**
- 5. Brezplačna dostava v času akcije**
- 6. Strokovno svetovanje, montaža in servis zagotovljen**

Solarna energija za ogrevanje predstavlja izkoriščanje energije sonca za praktične aplikacije, kot so sanitarna voda, centralno ogrevanje in ogrevanje bazenov ali pa za pogon toplotnih obratov. Solarne inštalacije za ogrevanje lahko prihranijo do 70-80% glede na konvencionalne inštalacije. poleg precejšnjih prihrankov se doseže tudi znatno zmanjšanje izpustov emisij ogljika. Za solarne inštalacije ogrevanja ponujamo celoten program proizvodov za sanitarno vodo, centralno ogrevanje in inštalacijo ogrevanja bazenov. Ta program vsebuje sončne kolektorje, hranilnike toplote, pritrdilni sistem, regulacijo, solarno postajo in ostale komponente.

Svetovanje, prodaja, montaža, servis...
Izkoristite ugodne ekološke kredite z odplačilno dobo do 10 let.
Za več informacij pokličite **02 331 31 66**.

Prodaja in vgradnja
FEROL ENERGIJA d.o.o.
Jadranska 27, 2000 Maribor
tel: **02 331 31 66**, info@ferol.si, www.ferol.si

Previdnost pred nakupom nepremičnin

Mrtvilo na nepremičninskem trgu, ki je veljalo v prvih letošnjih mesecih, se le počasi umika sramežljivemu povpraševanju in prihajajoči ponudbi. Na Gorenjskem, predvsem pa v Kranju, bo v kratkem zgrajenih veliko novih stanovanj, na voljo bo tudi več zazidljivih zemljišč.

Z večjim prometom nepremičnin pa je, tako kot tudi drugod, tudi več priložnosti za nepridiprave. Kako se jih v čim večji meri ubraniti, sta nam odgovorila nepremičninska posrednika iz dveh pomembnih gorenjskih nepremičninskih družb - Thomas Krelj iz

Fessta in Andreja Kern Egart iz K3 Kern nepremičnine.

"Prvo pravilo, kupci nepremičnin naj bodo pozorni na dokumentacijo, torej na pravno stanje nepremičnin. Opazili smo, da se na trgu pojavljajo tudi ponudniki brez nepremičninskih po-

srednikov, ki na tak način (ni pa nujno) prikrivajo stvarne ali pravne napake na ponujenih nepremičninah," pravi **Thomas Krelj, Andreja Kern Egart** pa na enako vprašanje podobno odgovarja, da se položaj kupca razlikuje od položaja prodajalca, kljub temu pa je

Stanovanjska gradnja na Planini v polnem zamahu

Gradbeniki opazno napredujejo z deli, tako da nova stanovanjska soseska Planina jug že dobiva prve obrise nove podobe

Podjetje **Lokainvest d. o. o.**, ki je na Gorenjskem že uveljavljeno ime na področju stanovanjske gradnje, je kot eden izmed investitorjev v mesecu maju pričel z gradnjo večstanovanjskega kompleksa na Planini.

Kljub odločitvi za klasičen način gradnje z opeko, ki omogoča najkvalitetnejše pogoje bivanja, bodo z gradbenimi deli v grobem zaključili že v jesenskem času, tako da bodo z obrtniškimi in instalacijskimi deli nemoteno nadaljevali v zimskem obdobju, prvim kupcem pa bodo stanovanja predali v uporabo septembra 2009.

Za sodobno zasnovo objekta je poskrbel s Plečnikovo nagrado nagrajeni arhitekt Primož Hočevar, investitor z direktorjem Alek-

sandrom Scharo pa obljublja, da bo za kvalitetno izvedbo skrbel vse do dograditve objekta.

Novogradnja privablja tudi kupce iz Ljubljane

Kakor pravijo v Lokainvestu, za omenjeno novogradnjo že vsekozi obstaja precejšnje zanimanje med potencialnimi kupci stanovanj. Zato so hkrati z gradnjo pohiteli tudi s trženjem. Še večji odziv pričakujejo po ponudbi lastnega kreditiranja nakupa.

Kot zanimivost je potrebno omeniti, da se med kupci pojavljajo tudi Ljubljančani, s čimer se uresničujejo predvidevanja, da bo odlična lokacija privlačna tudi zaradi ugodne povezave z avtocesto. Zlasti pa gre omeniti ceno stanovanj, ki je v primerjavi s prestolnico precej ugodnejša. Cene stanovanj so različne z ozirom na lego in velikost, v povprečju pa ne presežajo 2000 evrov. Pri nakupu stanovanja je potrebno upoštevati tudi nakup parkirnega mesta v kletni etaži pod objektom.

Lokainvest d. o. o.
Kapucinski trg 7, Škofja Loka
P. E.: Laze 18a, Kranj
t: 04/251 99 70 , e: info@lokainvest.si
www.lokainvest.si

pametno poiskati strokovnjaka, tako kot avtomatika za popravilo vozila: "Nekateri se tovrstnih zadev lotevajo sami, včasih gre posel lepo, lahko pa se tudi zaplete. Nepremičninske agencije oziroma agenti pregledamo dejansko stanje nepremičnine, saj si ne moremo privoščiti nezakonitega posla, ki bi oškodoval kogarkoli."

Oglaševalne cene niso enake prodajnim

Ugotavljanje dejanskega stanja nepremičnine pomeni, da agenti najprej pregledajo stanje stanovanja, hiše oziroma zemljišča in ne zaupajo na besedo kupcu. Marsikdo lahko reče, da ima luksuzno stanovanje, z dobro streho, novim stavbnim pohištvom, po ogledu pa se ugotovi, da je streha stara 30 let in potrebna zamenjave, nova okna so stara "komaj" deset let, luksuz pa si tako ali tako vsak predstavlja po svoje. Razen agentov. Ti tudi vedo, kakšne cene veljajo za posamezne nepremičnine, tudi to, da oglaševalne cene niso enake prodajnim. Brez nasveta strokovnjaka lahko kupec preplača nepremičnino tudi za deset odstotkov, čeprav ga prodajalec ni želel ogoljufati.

"Pred nakupom se morajo kupci tudi prepričati, da so plačilno sposobni, saj je odgovor banke, da ne odobri posojila na dan podpisa pogodbe, lahko zelo drag. Če ne drugega, kupec izgubi plačano aro," pravi Krelj. Še ena previdnost je za kupce bistvena: kadar kupujejo od zasebnih (manjših) investitorjev, naj preverijo, da ima objekt uporabno dovoljenje. Velikokrat se namreč zgodi, da investitor pridobi gradbeno dovoljenje za dvostanovanjsko hišo, zgradi pa objekt s štirimi stanovanji. Kupiti takšno stanovanje lahko pomeni ogromen strošek, ki se ne pokaže takoj, saj je potrebno za objekt pridobiti novo gradbeno dovoljenje. Lahko se zgodi, da upravna enota novega gradbenega dovoljenja ne izda!

Na ceno najbolj vpliva lokacija

"Pred nakupom morajo kupci pregledati pravno stanje nepremičnine, kdo ima lastninsko pravico, ali so vknjiže-

na bremena in plombe," pojasnjuje Kern Egartova in nadaljuje: "Naša dolžnost je, da vse to preverimo še pred prodajo." Če pri stanovanjih s tem ni večjih težav, pa so pri hišah lahko težave z dostopom, raznimi priključki, tudi kanalizacijo in podobno. Tudi Krelj meni, da je najprej potrebno ugotoviti dejansko stanje: "Ne zaradi mojega poklica, ampak tudi sicer bi vsakemu predlagal najem nepremičninskega agenta, saj dvodstotna provizija ni velik strošek v primerjavi z nepredvidenimi posledicami nepre-

verjenega nakupa. Tudi nam se to lahko zgodi, zaenkrat se na srečo še ni, pa vendar so naši pravni posli zavarovani."

Strokovnjaki prometa z nepremičninami svojim strankam obrazložijo tudi tržne razmere oziroma določijo razpon cen. Najlažje jo je določiti pri stanovanjih, pri hišah in zazidljivih zemljiščih je že težje. Pri ceni je najbolj pomembna lokacija, vpliva pa tudi stanje nepremičnine in vse bolj tudi oprema. Urejenost hiše ali stanovanja velikokrat igra le psihološko vlogo, saj

PRESELILI SMO SE V BIVŠO PLANIKO (PRITLIČJE)

Nepremičnine Hrvaška in Gorenjska

PE nepremičnine, Savska loka 21, 4000 Kranj, Tel.: 04/20 18 145, GSM: 040/688 366, 041/305 955

Caroline 66, d.o.o., Oglaševalna 35, Kranj

bolje urejene nepremičnine kupci raje kupijo. Vse več je tudi kupcev, ki želijo skupaj s stanovanjem kupiti tudi pohištvo ali obnovljeno stanovanje, saj nimajo ne časa ne energije, da bi po nakupu urejali še obnovo kopalnice, kuhinje, inštalacij, ... Po drugi strani so tudi kupci, ki želijo, da prodajalci pred predajo ključev stanovanje v celoti izpraznijo.

"S ceno se kupec spozna še pred ogledom nepremičnine, ob prvem stiku pa s prodajalcem o njej ne baranta. Če gre za obojestranski interes, skličemo pogajanja, največkrat o ceni, drugi pa se pogajajo tudi o pripravljenosti prodajalca, da določeno opremo pusti v stanovanju," pojasnjuje Andreja Kern Egart. Včasih se pri prometu z nepremičnino tudi zatakne. V Sloveniji veliko nepremičnin še ni vpisanih v zemljiško knjigo, kar ni nepremostljiva ovira, vendar mora imeti prodajalec v roki vse lastninske listine - od prve, ponavadi je bila nepremičnina v lastni gradbenega podjetja, do zadnje kupoprodajne pogodbe. "Dokumenti so izjemno pomembni predvsem za kupce, ki nepremičnino

kupujejo s pomočjo kredita, ki jih je danes skoraj 95 odstotkov. Kadar lastninsko stanje ni urejeno, banka kredita ne uredi," pravi Kern Egartova.

Trg je uravnotežen, cene padajo

"Trenutno je ponudba uravnotežena s povpraševanjem, vendar promet še vedno ne steče, kot bi moral. Razlog so visoke cene nepremičnin, veliko potencialnih kupcev (v Kranju) čaka na številne novogradnje. Ko bodo te sproščene, bo več tudi prometa s starejšimi stanovanji," trenutne razmere na trgu ocenjuje Thomas Krelj. Po drugi strani v K3 Kern nepremičninah ugotavljajo, da je bil avgust že popolnoma prebujen, prvi septembrski teden pa je bil znova mlačen. "Trg bo pokazal, kako se bodo gibale cene, enake pa zagotovo ne bodo več. Kjer prave ponudbe ni bilo, se tudi cene niso spustile, ko bodo več gradili, pa bodo tudi cene starejših nepremičnin hitro padle," primer ponudbe in pov-

praševanja za območje Škofje Loke razloži Andreja Kern Egart.

Ali je danes pravi čas za promet z nepremičninami? "Za prodajo je danes ugoden čas, za nakupe pa ne. Sam priporočam prodajo in najem stanovanja. Zakaj? Ker bodo cene starejših stanovanj padle, zato bo kupnina večja kot čez dve leti. Najem stanovanja pa je manjši strošek, kot znašajo obresti," pravi Krelj. Izračun pokaže, da 60 kvadratnih metrov veliko stanovanje v Kranju danes kupec lahko proda za približno 100.000 evrov, z vezavo na banki bi pridobil okoli 6.000 evrov, najemnina pa znaša okoli 4.500 evrov. Stroški vzdrževanja so na ramenih lastnika. Cene nepremičnin v Kranju sicer padajo, od začetka leta do danes za 10 odstotkov, v Kranjski Gori so cene zemljišč padle za več deset odstotkov. Tudi v drugih turističnih biserih cene rahlo padajo, na območjih, kot je Škofja Loka, kjer novogradenj ni (se pa že gradi), pa cene stagnirajo in ne rastejo več.

Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič

ENOINPOLSOBNO:

KRANJ - Zlato polje: Zgornje Zlato polje, prodamo enoinpolsobno stanovanje v manjšem nizkem bloku, 50,67 m², 2./4 nad., popolnoma renovirano 2003. Obsega: hodnik, kopalnico z wc, eno veliko sobo, eno manjšo sobo in kuhinjski del z jedilnim delom ter dnevno

sobo. Stanovanje je lepo in sončno, ima manjši balkon in klet, telefon, CK. ZK urejena. Vseljivo je po dogovoru. Vredno ogleda in nakupa. Cena: 97.000 EUR

POLOVICA HIŠE:

KRANJ - Sr. Bitnje: Prodamo 1/2 hiše v lepem vaškem okolju, zelo mirna in sončna lokacija, je popolnoma obnovljena 2005, 174 m², parcela 300 m², kabelski internet, telefon, CK. Obsega - v pritličju: predsobo, shrambo, garažo, pritlično teraso z izhodom na zelenjavni

vrt; v 1. nadstropju: večjo sobo z balkonom; v 2. nadstropju: veliko kopalnico, kuhinjski del z jedilnico in dnevno sobo - po vsej dolžini velik prostori balkon, dve veliki sobi, velik wc s pralnico in hodnik. Zunaj

sta še dve garažni nadstrešnici za štiri avtomobile. Etažna lastnina je urejena in pogodba o razdelitvi medsebojne lastnine tudi. Vredno ogleda. Cena: 170.000 EUR.

DVOSOBNO:

KRANJ - Planina I: Zelo prijetno in svetlo dvosobno stanovanje, popolnoma prenovljeno 2005, na vzhodni strani večstanovanjskega bloka, 61,49 m², 10./10 nad., dvigalo, kabelska TV in internet, domofon, telefon, toplovod, balkon. Razporeditev: hodnik, dnevni prostor z

izhodom na balkon, kuhinja z jedilnico, spalnica, kopalnica z WC-jem. Stanovanje se prodaja opremljeno, oprema je skoraj nova. Vredno nakupa. ZK urejena. Cena: 125.500 EUR.

ENOINPOLSOBNO:

KRANJ - Planina II: Zelo sončno enoinpolsobno stanovanje, popolnoma obnovljeno 2003, 2./8 nad., 53,27 m², dvigalo, domofon, kabelska TV, klet, balkon. Stanovanje je funkcionalno razporejeno: predsoba, kopalnica z wc, kuhinja, jedilnica in velik osrednji prostor. Kuhinja in jedilnica sta med seboj ločeni z drsnimi vrati. Iz predsobe ali jedilnice je vhod v osrednji prostor, kjer je tudi izhod na balkon, ki je večino dneva obsijan s soncem. Zelo lepo stanovanje, vredno nakupa. Cena: 97.500 EUR.

ITD NEPREMIČNINE, d.o.o., Maistrov trg 7, 4000 Kranj

telefon: 04/23-81-120, 04/23-66-670, 041/755-296, 040/204-661, 041/900-009

e-pošta: itd.nepremicnine@siol.net, www.itd-plus.si

Gradvestova prodaja stanovanj in hiš v Komendi v polnem teku

V podjetju Gradvest intenzivno poteka prodaja prvega dela objektov v sklopu novega bivalnega naselja Šmidov log v Komendi.

V naravi prijazno zasnovanem naselju 21 individualnih hiš in 15 večstanovanjskih objektov s skupno 105 stanovanj je kupcem v tem trenutku na voljo še 90 stanovanj in 15 individualnih hiš, ki bodo za znane kupce zgrajene do III. podaljšane gradbene faze. Prva vseljiva stanovanja bodo kupci lahko prevzeli v prvem tromesečju naslednjega leta.

Lokacija naselja je od mestnega vrveža oddaljena ravno toliko, da lahko novim prebivalcem Šmidovega loga, v objemu narave, ponudi varen in udoben dom. Seveda pa to ne pomeni, da se bodo kupci mestnemu vrvežu morali odpovedati za vselej, saj je Komenda s solidnim cestnim omrežjem dobro povezana

z vsemi bližnjimi občinami (Kamnik, Domžale, Kranj), kot tudi z Ljubljano, od katere je oddaljena vsega 20 km oziroma 25 minut zmerne vožnje.

Vse, kar bodo prebivalci Šmidovega loga potrebovali za sproščen užitek v naravi, poudarjajo v Gradvestu, so sončna očala, morda ležalnik, kolo, rollerji ali pa pohodni čevlji ... Otroci bodo lahko varno in nadzorovano uživali v družbi prijateljev v naravi prijaznem okolju, bližina gozda in hribov pa jih bo s svojo energijo podpirala in jim dajala dodatno moč za zdravo in uspešno odraščanje.

Direktor investicijskega podjetja Gradvest, podjetja za izgradnjo in upravljanje objektov, gospod Marijan Fras, je prepričan, da je edina prava prihodnost sodobne gradnje prav v snovanju in iz-

vedbi projektov, ki po eni strani podpirajo ohranitev naravnega okolja kot takega, po drugi strani pa s svojo zasnovo omogočajo ljudem, da ponovno vpostavijo ali pa ohranijo tisto primarno lastnost, ki podpira življenje – povezanost z naravo. Le-ta v človekovo življenje prinaša harmonijo, ustvarjanje katere pa je izvirno poslanstvo tistega, čemur pravimo Dom.

Ker se v Gradvestu zavedajo, da je stvaritev novega, človeku prijaznega doma za kupca pogosto življenjski projekt in velik finančni zalogaj, so tudi finančne vidike projekta zasnovali karseda prijazno. Ob že tako cenovno ugodni ponudbi nepremičnin so v sodelovanju z Gorenjsko banko, d. d., prav za kupce enot v Šmidovem logu poskrbeli za posebno, ta hip na področju stanovanjskih kreditov najbolj ugodno ponudbo pri nas.

V Komendi gradimo in prodajamo enodružinske hiše in stanovanja

GRADVEST

ŠMIDOV LOG

Dom je več kot naslov. Je način življenja.

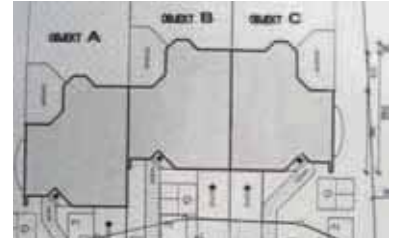
[podprt z najugodnejšo shemo financiranja ta hip pri nas]

Informacije: 01/542 13 18 • 041/316 750 • www.mojnovidom.eu

Bodite korak naprej na poti do novega doma

NOVOGRADNJA HOTE MAŽE - TROJČEK

Na robu naselja Hotemaže, v sončnem in zelenem okolju, prodamo novozgrajenega trojčka z začetkom gradnje l. 2008. Neto površine 225 m² + terasa in balkon. Vse enote so podkletene, bivalno pritličje + mansarda. Vsaka enota ima pripadajoče zemljišče od cca. 350 m² do 413 m². Objekti so zgrajeni do III. gr. faze (voda, elektrika, telefon - na objektu), strešna kritina Bramac. Cena za enoto je od 183.000 EUR do 205.000 EUR. Prezvem 15. nov. 2008.

NOVOGRADNJA SAMOSTOJNIH STANOVANJSKIH HIŠ - SV. DUH

V naselju Sv. Duh odmaknjeno od glavne ceste, prodamo samostojni enodružinski hiši v III. gr. fazi, z začetkom gradnje l. 2007, zaprti s PVC okni in vhodnimi vrati. Hiši imata 377 m² in 470 m² zemljišča, vsaka hiša zase ima 163,94 m² uporabne površine. Električna in voda v hišah, nadstrešek za dva avtomobila, prevzem možen takoj. Cena 185.000 EUR in 195.000 EUR.

korak v naravo

naselje LANOVO ŠKOFLJICA

EKSKLUZIVNO NA GORENJSKEM POSREDUJEMO ZA VAS

ZAŽIVITE V NARAVI!

Želite pobegniti iz mestnega vrveža in se preseliti v okolico Ljubljane?

V zelenem, mirnem okolju, južno od potoka Škofeljščica nastaja prijetno naselje LANOVO Škofljica, ki bodočim stanovalcem nudi kakovostno in udobno bivanje z vso potrebno infrastrukturo v neposredni bližini.

Naselje LANOVO sestavlja 183 stanovanj v 12 objektih - od tega 3 lamele in 9 vila blokov, s skupno 183 stanovanjskimi enotami ter 45 vrstnimi hišami. Cene stanovanj s shrambo, parkirnim prostorom ter DDV-jem je od 120.633 do 477.284 EUR.

Ne boste si ogledali projektov, temveč že zgrajena stanovanja. O kakovosti gradnje se lahko prepričate na lastne oči, otipate kakovostne materiale, si predstavljate novo pohištvo v zares funkcionalnih tlorisih in nas vprašate vse, kar Vas zanima. V prvi fazi poteka gradnja ene lamele in štirih vila blokov, kjer bo na razpolago 75 stanovanj različnih velikosti (pet garsonjer, šestintrideset 2ss, sedem 2,5ss, trinajst 3ss, deset 4ss ter štiri 4,5ss) ter del garaže in pripadajočih pokritih parkirišč. **PROVIZIJE NI!!!**

Pokličite podjetje JUR-TAN, d. o. o.: 04/236-92-14 in si čimprej rezervirajte termin za ogled.
Z veseljem vas bomo peljali na ogled nepremičnine in poiskali VAŠ novi dom.

Oskrbovana stanovanja v Kranju - investitor in prodajalec družba Gradbinec, d. o. o.

V Sloveniji je opazen trend staranja prebivalstva z vedno očitnejšimi zahtevami za zagotovitev socialnega varstva starejših. V želji po sodobnejši obliki oskrbe zanje so se domovom za ostarele v zadnjih letih pridružila še oskrbovana stanovanja. Namenjena so tistim, ki še ne potrebujejo domskega varstva, pa vendar ne morejo živeti povsem samostojno, saj potrebujejo delno pomoč ali nego. Ta stano-

vanja so arhitektonsko prilagojena starejšim in funkcionalno oviranim osebam ter opremljena z gumbom za klic v sili (rdeči gumb), ki zagotavlja 24-urno pomoč in oskrbo. Najpogosteje se nahajajo v bližini domov za ostarele, ki so običajno izvajalec oskrbe in so namenjena starejšim od 65 let ali drugim odraslim osebam s posebnimi potrebami, katerih zdravstveno stanje mora dopuščati sa-

mostojno bivanje. Družba Gradbinec Gip, d. o. o., bo na območju Gorenjske zgradila prva oskrbovana stanovanja (na razpolago za nakup bodo enosobna in dvosobna stanovanja), ki bodo olajšala bivanje starostnikom in osebam s posebnimi potrebami.

Nakup stanovanj bo možen pri investitorju na sedežu družbe, Nazorjeva 1 v Kranju.

* slike so informativne

Gradbinec Gip gradi s poudarjenim odnosom do okolja

Naselje stanovanjskih dvojčkov so naše lastne nepremičnine.

Lokacija naselja: Stražišče pri Kranju

Leto izgradnje: 2009

Velikost: od 117,71 m² do 135,41 m² neto površine

Cena: od 227.800 EUR/enoto do 258.100 EUR/enoto (cene vključujejo DDV).

Investitor:

Gradbinec GIP, gradbeništvo d.o.o.,
Nazorjeva 1, 4000 Kranj
www.gradbinec-gip.si

Prodaja:

tel.: 04/271 10 27

fax.: 04/271 10 72

prodajanepremicnin@gradbinec-gip.si

Jesenice - Ob vznožju gora

Gradnja stanovanj je na lokaciji obstoječih samskih domov in bivše uprave Gradisa Jesenice, na Prešernovi cesti na Jesenicah. Na zemljišču med železniško progo in občinsko cesto na severni strani in Savo Dolinko na južni strani bodo zgrajeni štiri stanovanjski bloki s po 23 stanovanji in s pripadajočimi zunanji parkirnimi mesti.

Na voljo so še prosta stanovanja v velikosti od 30,16 m² do 103,48 m² stanovanjske površine s pripadajočimi pomožnimi prostori in zunanji parkirnimi mesti. Seznam le-teh je objavljen na spletni strani www.stanovanjskisklad-rs.si pod rubriko 'Prodaja tržnih stanovanj'. Primeri so navedeni desno, v končni ceni je že vključen 8,5 % DDV.

- G, 3. nad., 30,16 m² + pomožni prostori + parkirno mesto, **54.420,00 EUR**
- 2s, 1. nad., 49,28 m² + pomožni prostori + parkirno mesto, **82.154,00 EUR**
- 3s, 1. nad., 59,79 m² + pomožni prostori + 2 parkirni mesti, **102.834,00 EUR**
- 3s+k, 2. nad., 72,29 m² + pomožni prostori + 2 parkirni mesti, **123.764,00 EUR**
- 4s, P, 84,95 m² + pomožni prostori + 2 parkirni mesti, **134.082,00 EUR**

Informacije:

Sektor za trženje Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, javnega sklada

Telefon: 01/4710 500

Telefax: 01/4710 503

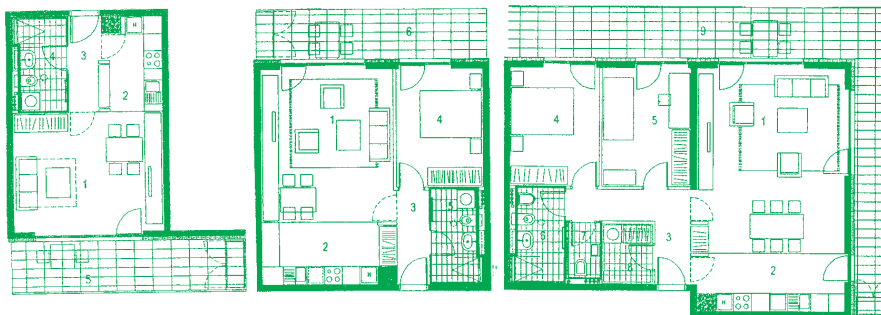
E-pošta: ssrsinfo@stanovanjskisklad-rs.si

Kranj, Sotočje - Ob sotočju Save in Kokre

Stanovanjski blok bo stal v mestu Kranj. Na voljo so še prosta stanovanja v velikosti od 34,5 m² do 87,42 m² stanovanjske površine s pripadajočimi pomožnimi prostori in parkirnimi mesti oziroma parkirnimi napravami. Seznam le-teh je objavljen na spletni strani www.stanovanjskisklad-rs.si pod rubriko 'Prodaja tržnih stanovanj'. Primeri so navedeni desno, v končni ceni je že vključen 8,5 % DDV.

- 1s, P, 34,5 m² + pomožni prostori + parkirno mesto, **83.500,80 EUR**
- 2s, 3. nad., 52,55 m² + pomožni prostori + parkirno mesto in naprava, **117.124,00 EUR**
- 2,5s, 2. nad., 69,91 m² + pomožni prostori + parkirno mesto, **139.395,60 EUR**
- 2s+2k, 2. nad., 87,42 m² + pomožni prostori + parkirno mesto in naprava, **184.422,40 EUR**
- 3s, 1. nad., 81,92 m² + pomožni prostori + parkirno mesto in naprava, **186.216,40 EUR**

Informacije:

Sektor za trženje Stanovanjskega sklada
Republike Slovenije, javnega sklada

Telefon: 01/4710 500
Telefax: 01/4710 503
E-pošta: ssrsinfo@stanovanjskisklad-rs.si

Še zadnjič ... Ali nebi želeli stanovati prav tukaj, v naši Tinkari?

Nadstandardna nova stanovanja, lastna parkirna mesta, zasebnost, mir, zelenje in bližina centra.

Kdo pa ne bi ...?

Na voljo je le še nekaj manjših stanovanj in luksuzno mansardno stanovanje s prekrasnim pogledom:

- dvosobno, VP, 57,55 m², **121.165,00 EUR** (P-S4)
- enosobno, VP, 41,95 m², **94.293,75 EUR** (P-S5)
- Garsonjera, 1/3, 47,90 m², z balkonom, **99.816,25 EUR** (N1-S2)
- Garsonjera, 1/3, 50,25 m², z balkonom, **105.162,50 EUR** (N1-S3)
- Garsonjera z atrijem, 58,85 m², **112.682,50 EUR** (P-S2)
- Mansarda s terasama, 195m², 2x parkirno mesto, **374.400,00 EUR** (M-S1)

Informacije: Aleksandra Jerkič: Mtel.: 031/394 254; e-pošta: alex.jerkic@siol.net

Vsem našim strankam se za nakup in zaupanje iskreno zahvaljujemo in upamo, da smo ujeli vaše želje in jih vstavili v stanovanja kot del mozaika vašega življenja.

**Vaš investitor
DOMINO ING, d.o.o.**

www.adriatic-slovenica.si

NAGRAJUJE!

ČAKA VAS
352 zanimivih
nagrada

Nezgodno zavarovanje otrok, šolske mladine in študentov 2008/2009

Več informacij na vseh
poslovnih enotah AS, na
www.adriatic-slovenica.si in
modrem telefonu 080 11 10.

MODRA ŠTEVILKA
080 11 10

AdriaticSlovenica **as**
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

V šolskih klopeh tudi vse več odraslih

V letošnjem šolskem letu je na področju izobraževanja odraslih razpisanih 52.425 vpisnih mest.

LJUĐSKA UNIVERZA KRANJ
Center za izobraževanje in kulturo
www.luniverza.si ☎ 280 48 00

vabi k vpisu v izobraževalne programe za
šolsko leto 2008/09

IZREDNI ŠTUDIJ

➤ DODIPLOMSKI ŠTUDIJ

- V sodelovanju z Ekonomsko fakulteto Ljubljana Program 3 + 2: Visoka poslova šola - EQUIS - evropski standard kvalitete

Smeri:

- management
- mednarodno poslovanje
- turizem
- trženje
- računovodstvo

➤ V sodelovanju s Fakulteto za strojništvo Maribor Visok strokovni študij strojništva

Smeri:

- proizvodno strojništvo
- konstrukterstvo in gradnja strojev
- energetika in procesno strojništvo
- vzdrževanje
- orodjarstvo

➤ VIŠJEŠOLSKI ŠTUDIJ

Zavod HERA Ljubljana v sodelovanju z LU Kranj organizira program:

- **RAČUNOVODJA** (za najmanj 20 udeležencev)

➤ SREDNJEŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE

- Bolničar - negovalec
- Trgovec
- Ekonomski tehnik - PTI

NOVO

➤ NPK

- Socialni oskrbovalec

NALOŽBA V ZNANJE - NALOŽBA ZA PRIHODNOST

”Za študij logistike sem se odločil najprej zaradi povečanja kariernih možnosti, saj menim, da ima to področje še velike perspektive. Delno pa je temu botrovala tudi želja že iz rane mladosti, da bi se s tem ukvarjal, a takrat, ko sem sam obiskoval srednjo šolo, ni bilo konkretne ponudbe s tega področja,” nam je zaupal sogovornik, ki se je v sistem formalnega izobraževanja znova vrnil pri 39 letih. Vse pridobljeno znanje mu bo prišlo prav tudi pri njegovem sedanjem poklicu, predvsem pa se mu zdi pomembno, da je pridobil veliko novih spoznanj iz prakse. ”Všeč mi je, da pri strokovnem študiju ne gre zgolj za neke visokoleteče teorije, s katerimi si ne moreš nič pomagati, ampak pridobiš zelo praktično uporabna znanja,” je še dodal. Vedno več odraslih čuti potrebo, da dopolnjujejo svoja znanja, ugotavljajo tudi v Biotehniškem centru Naklo, v katerem nudijo zelo širok spekter izobraževanj za odrasle.

EVROPSKA
PRAVNA FAKULTETA
V NOVI GORICI

razpisuje v študijskem letu 2008/2009
naslednje študijske programe:

DODIPLOMSKI ŠTUDIJ:

- ★ triletni dodiplomski študijski program PRAVO 1. stopnje,

STROKOVNI MAGISTERIJ:

- ★ dvoletni magistrski študijski program PRAVO 2. stopnje,
- ★ dvoletni magistrski študijski program PRAVO IN MANAGEMENT NEPREMIČNIN 2. stopnje,

DOKTORSKI ŠTUDIJ:

- ★ triletni doktorski študijski program PRAVO 3. stopnje IN
- ★ triletni doktorski študijski program PRAVO IN MANAGEMENT NEPREMIČNIN 3. stopnje.

Fakulteta vpisuje v REDNI in IZREDNI način študija.

Prijave zbiramo do 3. 10. 2008.

Študij se bo letos prvič izvajal tudi na GORENJSKEM V KRANJU.

Vse informacije v zvezi s prijavi in vpisnimi pogoji za študijsko leto 2008/2009 najdete na spletni strani www.evro-pf.si. Pokličete nas lahko tudi po tel. 05/338 44 00 ali 05/338 44 03

"Za formalne oblike izobraževanja, ki omogočajo končanje srednje šole in pridobitev poklica, se odločajo tako dijaki, ki ne končajo šolanja v rednem roku, do petdesetletnikov, ki se odločijo recimo za prekvalifikacijo," je razložil organizator izobraževanja odraslih **Andraž Kalamar**. Starejše, dodaja Kalamar, nazaj v šolo pogosto pripelje želja po napredovanju v službi oziroma lastna želja, da bi izpopolnili svoja znanja na določenih področjih. Kot pravi Kalamar, so očitno tudi starejši že ponotranjili dejstvo, da današnja družba od zaposlenih zahteva vedno nova znanja, zato se jim ni težko tudi kasneje, ko so že končali formalno izobraževanje, vrniti v šolske klopi. Ta čas pri njih formalno izobrazbo pridobiva okrog osemdeset odraslih, največ v programih s področja kmetijstva in cvetličarstva, pa tudi živilstva. Medtem ko je število udeležencev tovrstnega izobraževanja v zadnjih letih več ali manj ustaljeno, pa se je močno povečalo število udeležencev njihovih tečajev. "Ti tečaji so vedno bolj priznani, saj jih izvajajo naši profesorji, ki so stalno v stiku z novostmi na svojem področju," je poudaril Kalamar. Izobraževanje odraslih je v porastu tudi v Tehniškem šolskem centru Kranj. "Še pred desetimi leti je bilo udeležencev poklicnega in tehniškega izobraževanja med 50 in 100. Pred petimi leti je njihovo število začelo naraščati in v zadnjih letih imamo med 150 in 200 udeležencev na leto," je razložila organizatorica izobraževanja odraslih **Beti Vučko**. V okviru izrednega izobraževanja lahko pridobijo srednjo poklicno, srednjo strokovno ali višjo strokovno izobrazbo.

**Postanite štipendist(ka)
Slovenske vojske**

Informacije dobite:
Uprava za obrambo Kranj,
Bleiweisova cesta 32,
Telefon: 04/202 31 00

Pisarne:
Kranj, Nazorjeva ul. 1, 04/281 73 10,
Škočja Loka, Poljanska c. 2, 04/512 75 80,
Tržič, Cankarjeva c. 1, 04/596 30 80,
Jesenice, C. maršala Tita 78/a, 04/586 02 78,
Radovljica, Gorenjska c. 15, 04/531 51 11

Rok prijave:
DIJAKI IN ŠTUDENTI
do 6. oktobra 2008
www.slovenskavojska.si

Tudi učenje je lahko prijetno

Priročnik za samostojno učenje

Knjiga stane:

10,43 €

za naročnike Gorenjskega glasa
20% popusta.

Gorenjski Glas

naročanje na telefon: 04 201 42 41,
e-pošta: narocnine@g-glas.si, www.gorenjskiglas.si

LJUDSKA UNIVERZA KRANJ
Center za izobraževanje in kulturo
www.luniverza.si ☎ 280 48 00

AN - NE - IT - FR - ŠP - SL
in drugi jeziki, ki jih potrebujete

Vpis: 8. 9. do 19. 9.
Začetek: 22. 9. 2008

➤ **60-urni splošni tečaji**

NOVO :

- **ANG - NEM - visok nivo**
- **individualni tečaji**
- **tečaji za podjetja**
- **priprave na izpit za aktivno znanje**
- **priprave na maturo AN - NE**

ZAKAJ PRAV Z NAMI?

90 % vpisanih opravi javno veljavni izpit prvič
Ob znanju boste pridobili še:

- večjo kompetentnost in mobilnost
- zadovoljstvo
- nov elan in še
- popuste in ugodne plačilne pogoje
- ob "celoletni naročnini" prejmete praktično darilo!

"UČIM SE, KER SE CENIM IN KJER SEM CENJEN"
V A B L J E N I

Poleg pridobitve formalne izobrazbe pa se lahko pripravljajo na določene izpite, zaključni izpit in poklicno maturo. V preteklem šolskem letu so podelili tudi prvi certifikat za nacionalno poklicno kvalifikacijo. "Z letošnjim šolskim letom uvajamo izobraževalne programe po novih izhodiščih, ki vključujejo obvezne in izbirne strokovne module, kreditni sistem vrednotenja, priznavanje predhodno pridobljenega znanja in podobno. Za kandidate, ki imajo delovne izkušnje, bo gotovo zanimiva možnost priznavanja delovnih izkušenj in neformalno pridoblje-

nega znanja. Postopek priznavanja se še razvija, saj za to še ni nekih enotnih kriterijev, kot jih že poznajo ponekod v tujini. Prav zato smo vključeni v državni projekt, v okviru katerega bomo skupaj z drugimi partnerji pripravljali ta merila," je še dodala Beti Vučko.

Izobraževanje odraslih, pojasnjujejo pri Andragoškem centru Slovenije, obsega izobraževanje, izpopolnjevanje, usposabljanje in učenje oseb, ki so izpolnile šolsko obveznost in si želijo pridobiti, posodobiti, razširiti in poglobiti znanje, pri tem pa nimajo statusa učenca, dijaka ali študenta. "Izobraževanje odraslih lahko razdelimo na formalno in neformalno izobraževanje. Formalno izobraževanje omogoča pridobitev javno veljavne izobrazbe, poklicno kvalifikacijo ali javno veljavno listino, neformalno izobraževanje pa je namenjeno pridobivanju, obnavljanju, razširjanju, posodabljanju in poglobljanju znanja, vendar se ne dokazuje z javno veljavno listino," še razlagajo pri andragoškem centru. Na njihovih spletnih straneh se vsako leto predstavi več sto izvajalcev izobraževanja odraslih - od

ljudskih univerz, srednjih šol in enot za odrasle pri srednjih šolah, višjih in visokih strokovnih šol ter fakultet do zasebnih organizacij in zasebnih šol, izobraževalnih centrov, društev, knjižnic, muzejev, galerij in drugih, ki nudijo več tisoč izobraževalnih programov. Na področju formalnega izobraževanja sta ministrstvo za šolstvo in šport ter ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v letošnjem šolskem letu razpisali 52425 vpisnih mest. Prosta vpisna mesta je razpisalo 184 organizacij, od tega 97 srednjih šol, 38 ljudskih univerz in 49 zasebnih oziroma drugih organizacij. Po oceni ministrstva za šolstvo in šport tolikšno število razpisanih vpisnih mest za odrasle kaže na razmeroma velike možnosti odraslih za vključevanje v izobraževanje za pridobitev javno veljavne izobrazbe, nacionalnih poklicnih kvalifikacij ali javno veljavnih listin. Razpis ponuja odraslim vpis v nižje in srednje poklicne, srednje tehniške in druge strokovne šole ter gimnazije, ljudske univerze in druge izobraževalne organizacije za odrasle. *Mateja Rant*

- **Kakovosten, praktično usmerjen program,** ki spodbuja inovativnost študentov
- **Izkušeni predavatelji**
- **Sodobno opremljene predavalnice in računalniške učilnice**
- **Širok nabor izbirnih predmetov**
- **Evropska primerljivost strokovnih kompetenc**

**VISOKA
KOMERCIALNA
ŠOLA
CELJE**
www.vks-celje.si

**Privlačni poklici
s širokimi možnostmi zaposlitve:**

**VISOKA
KOMERCIALNA
ŠOLA
CELJE**

**DIPLOMIRANI EKONOMIST/
EKONOMISTKA (VS)**
Dodiplomski študij komerciale, I. stopnja

**MAGISTER/MAGISTRICA
POSLOVNIH VED**
Podiplomski študij komerciale, II. stopnja

Dobro počutje študentov in kakovostna izobrazba sta najpomembnejša. Poslanstvo šole je zagotavljanje ekonomsko visoko usposobljenih kadrov za potrebe gospodarstva in javnega sektorja.

Študij bo potekal na Višji strokovni šoli B&B v Kranju, na Ljubljanski cesti 30 na Laborah, za vse informacije lahko pokličete telefonsko številko **080 21 11**

Odraslim prijazna šola

B&B, izobraževanje in
usposabljanje d.o.o.
skupaj do cilja

Visokošolski strokovni
in magistrski študij:

- **Komerciala I**
- **Komerciala II**

Srednji strokovni
in poklicni program:

- **Voznik**
- **Prometni tehnik**

Višješolski
strokovni program:

- **Poslovni sekretar**
- **Ekonomist**
- **Logistično inženirstvo**

Vpisi že
potekajo

Informacije dobite vsak delovnik
med 8.00 in 17.00 uro
osebno na sedežu šole na **Laborah v Kranju,**
Ljubljanska cesta 30
ali po telefonu **04/ 28 08 304** ali **031/ 375 790.**

www.promet.info ((080 21 11))

Vodna elektrarna Moste

Revitalizacija Hidroelektrarne Moste - Rožičev team je proti ekološko čistemu okolju.

Sredi junija 2008 smo v sredstvih javnega obveščanja slišali in brali novico, da je Ministrstvo za okolje in prostor prekinilo pogajanja s predstavniki Odbora za varstvo Save Dolinke, ki ga vodi Janko Rožič o rekonstrukciji in doinstalaciji hidroelektrarne Moste. Ta novica je dala pobudo, da predstavim slovenski javnosti energetske, ekološko, ekonomsko in politično škodo, škodo za razvoj blejskega in slovenskega turizma, kratenje ugleda Slovenije v očeh Evrope in svetovne javnosti ter nemoralne metode, ki jih Odbor za varstvo Save Dolinke na čelu z gospodom Jankom Rožičem (v nadaljevanju: Rožičev team) izvaja za doseg svojega cilja, to je, preprečiti rekonstrukcijo in doinstalacijo hidroelektrarne Moste. Pokazati hočem, da je treba ukrepati takoj in zagotoviti, da se z revitalizacijo hidroelektrarne Moste začne takoj.

Z neizpodbitnimi argumenti lahko ugotovimo:

- Rožičev team nima nobenega realnega argumenta, s katerim bi lahko opravičeval nasprotovanje gradnji kompenzacijskega bazena in hidroelektrarne Moste III. Iz načina podajanja utemeljitev proti gradnji teh objektov, dobi normalen opazovalec vtis, da se gre Rožičev team navadno pobalinsko nagajanje, ki ga normalnemu, resnemu opazovalcu ni možno razumeti.

- Po končani gradnji bo okolica hidroelektrarne Moste III urejena in turistično zanimiva, kar sedaj ni.

- S številčnimi podatki lahko ugotovimo, kako in koliko bo doinstalacija prispevala k energetskim, ekološkim in ekonomskim učinkom in koliko škode je bilo že storjene.

- Rožičev team dela Sloveniji sramoto in politično škodo s tem, ko nasprotuje gradnji kompenzacijskega bazena za hidroelektrarno Moste III, ki je za proizvodnjo električne energije ekološko najbolj neoporečna in bo s svojo proizvodnjo prispevala k zmanjšanju toplogrednih plinov v premogovnih termoelektrarnah.

- Po končani gradnji in ureditvi okolice bo zaledje Bleda postalo dodatna turistična ponudba Bleda. Z dodatno ponudbo pa bodo gostom dane večje možnosti za daljše bivanje na Bledu.

- Če bi bila predlagana rekonstrukcija izvršena pred 10 leti, pa zaradi nasprotovanj ni mogla biti, bi bila sanacija usedlin za pregrado hidroelektrarne Moste že izvršena, s prihodki od dodatne proizvodnje pa pokrit velik del stroškov sanacije.

- Ker se predstavniki Rožičevega teama pod nobenim pogojem ne strinjajo z gradnjo kompenzacijskega bazena, se lahko predpostavlja, da v ozadju stojijo skrite in nepredvidene finančne špekulacije z zemljišči ali kakšne druge grdobije.

Hidroelektrarna Moste je začela obratovati leta 1952. To je edina akumulacijska elektrarna v Sloveniji in je namenjena proizvodnji električne energije z akumulacijskim bazenom, ki zadošča za tedensko izravnavo pretokov. Ker elektrarna kaže večje znake dotrajanosti, jo je treba obnoviti in posodobiti. Na osnovi strokovne študije je bil izoblikovan predlog obnove in doinstalacije, ki predvideva gradnjo nove hidroelektrarne Moste II in gradnjo kompenzacijskega bazena s hidroelektrarno Moste III. Prav nasprotovanje gradnji kompenzacijskega bazena predstavlja vsebino škodljivega delovanja Rožičevega teama.

Kompenzacijski bazen predstavlja dodatno, novo zajetje na Savi Dolinki, katerega pregrada bo locirana približno tri kilometre nižje od obstoječe hidroelektrarne Moste. Območje, ki ga bo novi jez poplavljal, je na obeh straneh Save Dolinke poraščeno z borovim in smrekovim gozdom in različnim grmovjem. Na brežinah Save Dolinke živijo razne močvirske, rastlinske in živalske vrste. Vodna zajetja in voda na sploh poživljajo okolico in predstavljajo vir življenja. V tem okolju pa bo kompenzacijski bazen še posebej prišel do izraza kot poživitev turistične ponudbe.

Z rekonstrukcijo in izgradnjo hidroelektrarne Moste III se bo instalirana moč od sedanjih 16,5 MW povečala na 46,8 MW, letna proizvodnja električne energije pa od 59 GWh na 98,1 GWh, ali za 39,1 GWh. To pa je toliko, kolikor znaša letna poraba občine Bled. Nadomestna proizvodnja električne energije v termoelektrarnah bi za to energijo letno zahtevala porabo 43.831 ton premoga, ki bi kot produkt izgorevanja spustila v zrak še 44.708 ton CO₂, 2016 ton SO₂ in 110 ton NO_x. V te podatke bi se moral temeljito poglobiti Rožičev team in o rezultatih razmišljanja obvestiti tisto blejsko javnost, ki je na referendumu slepo glasovala proti gradnji kompenzacijskega bazena.

Če ne bi bilo oviranja Rožičevega teama, bi bila rekonstrukcija hidroelektrarne Moste zaključena že pred desetimi leti. Ker se to ni zgodilo, smo izgubili dobrih 30 milijonov evrov prihodka. S tem denarjem bi lahko v veliki meri izvedli rekonstrukcijo, odstranili strupene usedline za pregrado hidroelektrarne Moste in ustrezno uredili okolico tako, da bi bila turistično

no zanimiva. Zdaj je ta lokacija mrtev prostor in takšna, kakršna je, turistično ni zanimiva. Prav aktivnosti, ki se bodo razvile ob kompenzacijskem bazenu in njegovi okolici, bodo povečale turistično ponudbo in prispevale k daljšemu zadrževanju gostov na Bledu.

Mnogo od idej za povečano turistično ponudbo Bleda, pa tudi Žirovnice, bi bilo možno realizirati prav v sklopu rekonstrukcije hidroelektrarne Moste tako, kakor se to izvaja pri gradnji hidroelektrarn na Spodnji Savi od Vrhovega do Mokric. In tako je tudi prav. Opomniti je treba tudi Ministrstvo za gospodarske dejavnosti in Ministrstvo za okolje in prostor, da posvetita in podpreta energetske in turistične aktivnosti tudi na Zgornji in ne samo na Spodnji Savi.

Rožičev team v javnosti prikazuje lepote vse okolice Savske doline in prepričuje ljudi, da bodo z gradnjo kompenzacijskega bazena vse te lepote uničene in napravljena bo ogromna ekološka škoda. Vse to je izmišljena laž in spretno zavajanje javnosti. Strokovne službe Hidrometeorološkega zavoda Slovenije so že zdavnaj pove-

dale, da zaradi nastanka novega 38 hektarjev velikega dodatnega jezera (površina Blejskega jezera meri 144 hektarjev) ne bo nobenih dodatnih klimatskih sprememb. Pri svojih propagandnih akcijah izredno poudarjajo nevarnost zbranih fenolnih usedlin za pregrado hidroelektrarne Moste, čeprav te usedline nimajo popolnoma nobene zveze z novo hidroelektrarno Moste III. O tem, da je v sklopu projekta predvidena tudi sanacija usedlin za pregrado hidroelektrarne Moste, nočejo niti slišati. Ni pa jim do širše ekološke akcije, da bi preprečili onesnaževanje struge Save Dolinke. Za tako akcijo pa je potrebno mnogo več napora ter fizičnega in duhovnega angažiranja. To pa jim ne diši, kajti take akcije zagotavljajo premalo družbene popularnosti.

Rožičev team se zaveda, da nas bo ekologija prisilila, da bomo hidroelektrarno Moste III v bližnji prihodnosti morali zgraditi. Kljub temu pa poskuša napraviti vse, da se to ne bi zgodilo. V ta namen je začel zbirati denar za odkup parcel na območju, kjer je predvidena lokacija hidroelektrarne Moste III. S tem računajo, da bodo kot lastni-

ki in posestniki parcel, lahko preprečili izdajo gradbenega dovoljenja in seveda s tem same gradnje. Analogija z odkupom zemljišč za avtocesto ni izključena. Kar nekaj let ni bilo možno določiti trase mimo Radovljice. Potem ko so posamezniki pokupili zemljo na eni od tras, je bila možna trasa samo po teh zemljiščih, čeprav je javnost tej trasi nasprotovala. Odkupljenih in dobro plačanih zemljišč je bilo skoraj trikrat toliko, kolikor jih zahteva avtocesta.

Na Bled se je priselilo kar nekaj ljudi, ki imajo tako moč, da lahko krojijo usodo Bleda. Obstaja možnost, da za odkupovanjem zemljišč in oviranjem gradnje hidroelektrarne Moste III stoji ista garnitura, kakor pri avtocesti in čaka, da bo zemljišče po nizkih cenah odkupljeno. Ko bo zemljišče v njihovih rokah, ga bo investitor lahko odkupil po visoki ceni in za gradnjo kompenzacijskega bazena ne bo več ovir in zadržkov. Obstaja pa tudi druga možna in verjetna špekulacija, da vplivni novi prišleki na Bled ne želijo nobenih sprememb, ki bi motile njihovo udobje, pa čeprav to pomeni oviranje razvoja turizma na Bledu in izboljšanje ekologije.

Nerazumljivo je, kako so Blejci lahko legalizirali veljavnost referendumu leta 2004, na katerem so Blejci glasovali o gradnji ali ne gradnji kompenzacijskega bazena. Na njem so glasovali samo ljudje z desnega brega Save Dolinke, z levega brega, ki spada pod občino Žirovnica, pa niso glasovali, ker nanj niso bili povabljeni. Če bi glasovala tudi občina Žirovnica, bi rezultat referendumu dobil nasproten predznak tistemu, ki ga je dobil.

Nerazumljivo je tudi, zakaj ob tako pomembnem projektu za elektroenergetski sistem molči Ministrstvo za gospodarske dejavnosti, zlasti še, ko vemo, da je minister človek od stroke. Je preveč zaseden? Ima slabe svetovalce? Ali pa je prevelik lokal patriot in je angažiran samo s Spodnjo Savo in za Zgornjo Savo ne utegne slišati? Minister bi moral vedeti, da je žlahtnost električne energije iz hidroelektrarne Moste zaradi njene možnosti shranjevanja električne energije v akumulacijskem bazenu mnogo večja od vseh drugih hidroelektrarn. Zato bi resnično moral tej elektrarni posvetiti večjo pozornost in jo v njenih razvojnih prizadevanjih bolj podpreti.

Svetovni znanstveniki (James E. Hansen) opozarjajo na nevarnost globalnega segrevanja ozračja, da je stanje zdaj tako kritično, da je edino upanje za svet drastičen poseg. Zaradi podnebnih sprememb, ki jih človek povzroča z ne nadziranimi izpusti toplo grednih plinov, nas čakajo večja suša in več gozdnih požarov ter močnejši orkani in hude poplave. Nekaj tega smo pred kratkim že občutili tudi v Sloveniji.

Slovenija je v programu vodenja Evropske Unije za eno od glavnih točk programa imela zmanjšanje toplogrednih plinov in to nalogo uspešno opravila in zanjo dobila lepo priznanje.

Rožičev team s svojimi akcijami proti gradnji kompenzacijskega bazena nedvoumno dokazuje, da očitno ni pripravljen sodelovati v akcijah za zmanjšanje toplogrednih plinov in se posmehuje celemu svetu, ki se prizadeva stanje izboljšati.

Projekt rekonstrukcije in doinstalacije hidroelektrarne Moste je iz energetskega, ekološkega, obratovalnega in gospodarskega vidika za Slovenijo takega pomena, da bi Ministrstvu za okolje in prostor ter gospodarske dejavnosti morali predlagati, parlament pa sprejeti, za-

kon, s katerim se referendum na Bledu leta 2004 razveljavi, investitorju, Savskim elektrarnam Ljubljana, pa izda soglasje za začetek gradnje v skladu z veljavno zakonodajo o graditvi investicijskih objektov. K izdelavi investicijskega programa naj investitor povabi tudi občino Bled in mejni občini Žirovnica in Jesenice, ki bodo povedale, kaj naj se pri gradnji upošteva in kako naj bo po končani gradnji okolica urejena. Rožičev team je povzročil toliko škode in izrazil toliko nepripravljenosti za strokovno sodelovanje, da bi bil pri izdelovanju tega programa moteči člen in zato pri tem programu ne bi smel nič več sodelovati. Tu ne gre za omejevanje demokratičnih pravic, ampak za zagotavljanje normalnih pogojev opravljanja družbeno koristnega dela.

Bled je lep. Bled je naša skupna slovenska last. Blejci uživajo privilegij, da lahko stalno in v miru uživajo lepote te naravne danosti. Njihova dolžnost pa je, da skrbijo za Bled in okolico tako, da bomo vsi Slovenci lahko vedno s ponosom in patosom govorili sebi in tujcem: Dežela kranjska nima lepšga kraja, kot je z okoliščino ta podoba raja.

Anton Koselj, Vrba

V vodniku je opisanih 76 vzponov: nezahtevnih, zahtevnih in zelo zahtevnih.

Jelena Justin

Pozdravljene gore

Cena 20 evrov,
za naročnike 15 evrov + poština

Naročanje: po telefonu št.04/201-42-41
ali po el. pošti: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

Avtohiša Odar

ASTRA že za
11.990 EUR

**UGODNE
JUBILEJNE
CENE**

FINANCIRANJE

SAMO 500 EUR POLOGA

Velja za posamezne modele Opel in Suzuki.

+

DARILO

ELEKTRO KOLO

ZA 1 EUR

499 EUR

SPONZORJI:

*Sara
Isakovič*

HK **ACRONI** JESENICE

AVTOHIŠA ODAR

Hraška 19
LESCE

- prodaja **OPEL**
04/ 53 37 022
- prodaja **CHEVROLET**
04/ 53 37 023
- prodaja **SUZUKI**
04/ 53 37 024

ENKRRATNE UGODNOSTI

**NOVI
CITROËN C4
NOVI STIL
NOVI MOTORJI**

že za

12.240 €*

minus **BONUS**
SVEŽINE
1.000 €!** ali **Brezobrestno***
financiranje**

Citroën C2

popust do

-1.600 € + **BONUS**
SVEŽINE
1.000 €!**

ali **Brezobrestno***
financiranje**

Citroën C3

popust do

-2.700 € + **BONUS**
SVEŽINE
1.000 €!**

ali **Brezobrestno***
financiranje**

Citroën Xsara Picasso

popust

-5.000 € + **BONUS**
SVEŽINE
1.000 €!**

ali **Brezobrestno***
financiranje**

Citroën Berlingo First

popust do

-2.000 € + **BONUS**
SVEŽINE
1.000 €!**

ali **Brezobrestno***
financiranje**

Pri večini modelov lahko Bonus svežine zamenjate za atraktivno **brezobrestno financiranje***** za triletno obdobje. Več informacij pri vašem prodajalcu ali na www.citroen.si

* Cena s cenika z že upoštevanim osnovnim popustom v višini 3.500 EUR.

** Bonus svežine je dodatni bonus v vrednosti 1.000 EUR, ki ga prejmete poleg rednih popustov ob nakupu kateregakoli novega vozila Citroën.

*** Primer informativnega izračuna za vozilo Citroën C4 (Attraction 1.4i 16V) - mesečno odplačevanje - brez obresti; maloprodajna cena z DDV 11.240 EUR; DDV je obračunan v obrokih; mesečni obrok je 218,56 EUR; EOM na dan 26.08.2008 znaša 1,98% pri 30% pologu in ročnosti 36 mesecev, kar ustreza stroškom dobaviteljskega financiranja v višini 1,75% (brez DDV) od maloprodajne cene vozila; EOM se spreminja, če se spreminjajo elementi izračuna. Za podrobnosti o natančni ponudbi se obrnite na svojega prodajalca vozil Citroën.

Ostali modeli Citroën po posebnih akcijskih cenah!

Ugodna ponudba
gospodarskih vozil

Avtohiša Kranj d.o.o.

Ljubljanska c. 22, 4000 Kranj - Labore
tel.: (04) 201 59 50 (prodaja), tel.: (04) 201 59 52 (servis)
e-mail: avtohis.a.kranj@a-1.si

www.citroen.si

CITROËN
KREDIT & LEASING
CITROËN priporoča TOTAL

Ugodna ponudba velja do 30. septembra 2008 za vozila iz zaloge za fizične osebe pri pooblaščenih prodajalcih Citroënovih vozil. Poraba goriva predstavljenih modelov: kombinirana vožnja od 4,2 do 8,9 l/100 km. Emisija CO₂: od 110 do 224 g/km. Slike so simbolne.

CITROËN

NITI PREDSTAVLJATE SI NE, KAJ VSE LAHKO CITROËN STORI ZA VAS

ENKRRATNE UGODNOSTI

Jesenska avtomobilska vročica

Tudi letošnja jesen prihajajo številni novi avtomobili, ki jih bodo proizvajalci predstavili na avtomobilskem salonu v Parizu.

Avtomobilski proizvajalci tudi za zadnjo četrtino letošnjega leta pripravljajo številne novosti, s katerimi bodo v prihodnjih mesecih začeli snubiti kupce. Novi modeli bodo zaznamovali avtomobilsko jesen v skoraj vseh razredih, avtomobilske tovarne pa vse bolj odkrivajo ali kar same ustvarjajo nove tržne niše. Energetsko neprijazni in okoljsko

vse bolj zaskrbljujoči časi so pospešili iskanje novih pogonskih tehnologij, s katerimi novi avtomobili postajajo vse bolj ekološko "ozaveščeni", porabijo manj goriva, hkrati pa svojim potnikom nudijo več prostora in prilagodljivosti. Seveda bodo na bližnjem salonu vroče tudi druge teme, na primer zmanjšanje prodaje novih avtomobilov v številnih evropskih državah in pa iskanje novih trgov in kupcev.

meri v dolžino 4,08 metra. V prtljažnik bo mogoče spraviti do 500 litrov brez podiranja zadnje vrste sedežev. Zadnje deljene sedeže bo mogoče ločeno vzdolžno pomikati za 15 centimetrov, zložijo se z eno roko in z enim samim gibom, s premičnim podom prtljažnega prostora pa omogoča popolnoma ravno površino za nalaganje do sprednjih sedežev. Potniški prostor, obdan s prvim steklenim ovojem, se bo kopal v svetlobi. Pogonu bodo namenjeni bencinski in dizelski motorji, bencinska bosta razvila 70 in 88 kilovatov (95 KM oziroma 120 KM), turbodizelska pa 66 in 81 kilovatov (90 in 110 KM). Avtomobil bo tudi pri nas naprodaj v marcu prihodnje leto.

Spomladi prihaja Citroën C3 Picasso

Francoski Citroën bo v Parizu postavil na ogled nov model z oznako C3 Picasso. Novinec nadgrajuje lastnosti manjšega enoprostorskega vozila, sicer pa

Matjaž Gregorič

SUBARU

NOVO
POPUSTI V MESECU SEPTEMBRU!
V KRANJJI!

VRHUNSKI ASIMETRIČNI ŠTIRIKOLESNi POGON Z
REDUKTORJEM IN 3 LETA GARANCIJE

Novi FORESTER

YAMAHA

FZ6 Naked
že od 5.950 EUR

Posezonski popust na ostale motocikle!
Ugodne cene moto pnevmatik in ostale opreme.

DAIHATSU

Pooblašeni prodajalec in serviser motociklov
YAMAHA, vozil SUBARU in DAIHATSU, servis
in nadomestni deli za vozila ŠKODA,
popravila, kleparstvo in ličarstvo

Servis Štern Kranj d.o.o.

Čirče - Šmidova 13
Prodaja in servis: 04/201 35 10

www.peugeot.si

PREIZKUSITE GA IN RAZUMELI BOSTE.

Da je novi Peugeot 308 SW atraktiven in prostoren družinski avto, lahko razberete s fotografije. Da pa bi spoznali njegovo izjemno oblikovano notranjost, izbrane materiale, inventivne prostorske rešitve in izjemen občutek, ki ga ponuja vožnja z njim, ga morate preizkusiti. Vabljeni na testno vožnjo. Pri vseh Peugeotovih pooblaščenih prodajalcih!

PEUGEOT partnerja TOTAL

Poraba (kombiniran način vožnje, l/100km): 4,7 - 7,7 (emisijski CO2 (g/km): 125 - 182.

novi
308 SW

AVTO PARTNER d.o.o. - Cesta železarjev 27, 4270 Jesenice - tel.: 04 583 66 60

Hyundai nadaljuje pot z novim i20

Južnokorejski Hyundai, ki v zadnjih letih odločno osvaja evropske kupce, ima za letošnjo jesen pripravljeno novo orožje med manjšimi avtomobili. Novinec ima oznako i20 in bo nadomestil sedanji model Getz, izdelan je v skladu s potrebami in željami evropskih kupcev, trdijo pri Hyundai-ju. Je tretji član Hyundaijeve i-generacije in bo predstavljal pomemben člen v modelni paleti tega avtomobilskega azijskega tigra. Novi i20 je bil v celoti oblikovan v Hyundaijevem oblikovalskem centru v Russelsheimu v Nemčiji, razvit je na popolnoma novi osnovi, ki omogoča odločno in okretno vožnjo v vseh voznih razmerah. Na voljo bo z bencinskimi in dizelskimi motorji, tovarna obljublja tudi precej opreme, ekonomično vožnjo, prostornost. M. G.

POOBlašČENI PRODAJALEC
IN SERVISER VOZIL

AVTOMEHANIKA LUŠINA Franc s.p.,
Gosteče 8, 4220 Škofja Loka

www.avto-lusina.si

Tel.: 04/50 22 000
e-mail: prodaja.lusina@siol.net

Hyundai Getz

Na dobo financiranja do 7 let brez pologa
obveznim in kasko zavarovanjem za 1 euro.

Oblikovanje in trženje,
Mateja Gruden s.p., Šuceva 5, Kranj
tel.: 04 20 41 879
e-mail: ikona@siol.com

grafično oblikovanje
trženje oglasnega prostora
promocija
poslovna in novoletna darila
vse vrste tiska

Ekskluzivni zastopnik trženja avtomobilizma
za Gorenjski glas in njegove priloge.

Svežina idej za
vaš uspeh in naše
zadovoljstvo!
www.ikona-sp.com

GRANDE PUNTO

Poraba goriva: 4,6 - 6,1 l/100 km. Emisije CO₂: 122 - 154 g/km.

Z BOGATO OPREMO ŽE ZA 8.980 EUR.

AVTO MOČNIK d.o.o.
Britof 162, Kranj
telefon: (04) 281 77 20

Slika je simbolična.

NISSAN NOTE
klima, 2 x airbag, ABS, el. paket ...
od 11.990 EUR dalje!

NISSAN MICRA
klima, 2 x airbag, ABS, el. paket ...
od 8.590 EUR dalje!

Navedene cene veljajo za posamezne modele vozil z bogato serijsko opremo do 30. 09. 08.

AVTO MOČNIK d.o.o., Britof 162, KRANJ
04 281 77 11

www.avtomocnik.si

Svetovni avto leta 2008!

Mazda2

mazda

PE AVTO MOČNIK, Jezerska c. 135, KRANJ
04 281 77 17

www.avtomocnik.si

Novi Megane bo zasenčil predhodnika

Pariški avtomobilski salon bo kraj premiere novega Renaultovega Megana, verjetno najbolj težko pričakovanega modela tega francoskega avtomobilskega proizvajalca. Novinec se bo najprej pojavil v podobi petvratne kombi-limuzine, modelna družina pa bo do leta 2010 skupaj štela šest članov v različnih karoserijskih izvedbah. Zu-

nanost novega avtomobila spodnjega srednjega razreda je povsem drugačna kot pri predhodniku, ki ni doživel izjemnega prodajnega uspeha, navezuje se na nove Renaultove oblikovalske smernice in izraža dinamične lastnosti v kombinaciji s prostornostjo, udobjem in inovativno tehnologijo. V notranjosti so ob povsem novi zasnovi

armaturne plošče poudarjeni kakovostni materiali, vozniku in potnikom pa bodo na voljo tudi sodobni komunikacijski sistemi. Nova generacija motorjev bo poleg izboljšanih zmogljivostih prijaznejša okolju, štirje pogonski stroji bodo turbodizelski. Megana bodo začeli prodajati že v novembru, še pred koncem leta bo tudi pri nas.

Matjaž Gregorič

Honda bo spet igrala Jazz

Po premieri na domačem japonskem trgu bo jesen pri Hondi tudi v znamenju nove generacije modela Jazz. Po osnovnih oblikovnih potezah novinec spominja na predhodnika, vendar je elegantnejši in tudi nekoliko večji. Na Japonskem sta pogonu namenjena 1,2- in 1,4-litrski bencinski motor (66 kW/90 KM in 81 kW/110 KM), močnejši bo poleg petstopenjskega ročnega lahko imel tudi samodejni menjalnik, verjetno bo na voljo tudi turbodizelski motor. Ob osvežitvi zunanosti so Hondini arhitekti obsežno prevetrili tudi notranjost, ki po novem ponuja več prostora in udobja za potnike, prtljažni prostor meri 399 litrov. Po napovedih naj bi bil novi Jazz na evropskih trgih naprodaj pozno prihodnje leto. *M. G.*

SEAT

Autoemoción

NOVA SEAT IBIZA.
KJER SE ZDRUŽITA LEPOTA IN TEHNOLOGIJA.

Fotografija je simbolična. Povprečna poraba: 4,5–6,6 l/100 km, emisije CO₂: 119–157g/km.

www.seat.si

Vaš trgovec z vozili SEAT:

AVTOHIŠA VRTAČ d.o.o. KRANJ, PE Primskovo, Ručigajeva cesta 10a, 4000 Kranj,
Tel.: 04/ 23 44 899, Fax: 04/ 23 44 890, E-mail: vrtac.seat@siol.net

PORSCHE
KREDIT IN LEASING

Ford Ka vozi v drugi krog

Dvanajst let potem, ko je originalni Ford Ka osupnil in navdušil uporabnike s svojim sodobnim značajem in brezčasnim dizajnom, je njegov naslednik pripravljen na vnovično osvojitvev voznikov. Fordov navihani mali avto bo svojo uradno premiero doživel na avtomobilskem salonu v Parizu, filmski krst pa v družbi lepote, vročega Bondovega dekleta Olge Kurylenko, ki igra vlogo Camille. Ka v 'Kvantu tolažbe' je edinstvene zlate barve, odlikuje pa ga tudi ekskluzivna kombinacija zunanega videza in notranje opreme. Novi model je ohranil vse značilnosti, zaradi katerih je bil Ka priljubljen, torej kompaktno velikost, simpatičen videz, živahnost in dinamičnost ter zabaven značaj, ki je zdaj v povsem novi, sveži 'embalaži'. Tehnične podrobnosti o novem Fordovem malčku za zdaj še niso znane. *M. G.*

Chevrolet z novo limuzino Cruze

Novo Chevroletova limuzina Cruze razkriva podobo dinamičnega štirivratnega kupeja. Usločena linija strehe, ki se razteza od strmega vetrobranskega stekla do položnih zadnjih stebrov in kratkega pokrova prtljažnika, kompaktni limuzini omogoča kupejevska razmerja. Profil dopolnjuje drzno oblikovanje sprednjega dela z velikimi ohišji žarometov, druge oblikovne značilnosti pa vključujejo vbočeno ramensko linijo, dvodelno rešetko hladilnika in široko držo s kolesi, ki segajo prek ravnine karoserije. Ob evropski predstavitvi bo Cruze na voljo s štirivaljnim 1,6-litrskim (112 KM/82

kW) ali 1,8-litrskim (140 KM/103 kW) bencinskim motorjem, opremljenim s prilagodljivim krmiljenjem ventilov na sesalni in izpušni strani, kar omogoča tako večjo moč kot tudi večjo varčnost porabe goriva in nižje emisije. Novi 2,0-litrski turbodizelski motor, ki razvije moč 150 KM/110 kW in navor 320 Nm, bo naravnani k varčnosti. Za prenos moči bodo skrbeli petstopenjski ročni menjalniki in popolnoma nov in hkrati prvi Chevroletov šeststopenjski samodejni menjalnik. Cruze bo v Evropi na voljo od marca prihodnje leto.

Matjaž Gregorič

SIMPLY CLEVER

Novi **Škoda Superb**
EDINI S SISTEMOM TwinDoor.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj, Delavska c. 4, tel.: 04 27 00 235

Povprečna poraba goriva in emisije CO₂: 5,7-7,6 l/100 km, 151-180 g/km

Njegovo veličanstvo, Golf šesti

Volkswagen je razkril svojo največjo letošnja skrivnost leta, novi Golf šeste generacije. Najbolje prodajani evropski avto (doslej je bilo prodanih več kot 26 milijonov vozil) je dosledno izpopolnjen v vseh pogledih. Izrazita zunanost razkriva prihodnjo oblikovalsko smer celotne znamke Volkswagen. Premik od prejšnje k novi generaciji se odraža tudi v novo oblikovani notranjosti, ki naj bi poskusila ustvariti vtis sedenja v vozilu, ki sodi razred višje. Izpopolnjena je tudi ergonomija notranjosti, vsi elementi omogočajo še bolj udobno upravljanje. Pomemben prispevek k akustičnim lastnostim predstavljajo motorji TDI z vbrizgavanjem preko skupnega voda, ki bodo za Golfa novost. Za miren tek brez neželenih tresljajev skrbita dve izravnalni gredi. Razpon moči motorjev bo segal od 66 kW (90 KM) do 125 kW (170 KM). Ob začetku prodaje bosta na voljo dva 2,0-litrska motorja TDI z močjo 81 kW (110 KM) in 103 kW (140 KM), oba serijsko opremljena s filtrom za trd-

ne delce. Ob začetku prodaje bo ponudba bencinskih motorjev vključevala štiri agregate z močjo 59 kW (80 KM), 75 kW (102 KM), 90 kW (122 KM) in 118 kW (160 KM). Motorji z močjo od 90 kW (122 KM) dalje temeljijo na tehnologiji TSI s kompresorjem in oziroma ali s turbinskim polnilnikom. Uvedba na evropske trge se bo začela oktobra, še letos naj bi bil novinec tudi na slovenskih cestah. Na nemškem trgu bo cena vstopnega modela znašala 16.500 evrov.

Matjaž Gregorič

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj

Pooblaščen prodajalec in serviser

Delavska cesta 4
4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200
faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Novi Audi A3 z izjemnim vstopnim paketom. Brez doplačila.

AVTOHIŠA VRTAČ, d.o.o. KRANJ
Delavska cesta 4, 4000 Kranj
telefon: 04 270 02 11, telefaks: 04 270 02 22
www.avtohisavrtac.si

Skupna emisija CO₂: 119 - 124 g/km.
Skupna poraba goriva: 4,5 - 9,4 l/100 km.
Ponudba velja za nakup do 30. septembra.

AVTOHIŠA VRTAČ, d.o.o. KRANJ, Delavska cesta 4, 4000 Kranj

www.novitransporter.com

Klimo vam podarimo. Volkswagen Transporter Iceman.

Za prijetno ohlajene dni vam ob nakupu kateregakoli modela VW Transporter, Caravelle ali Multivan podarimo klimatsko napravo.*

* Akcija velja za vozila z ročno nastavitveno klimatsko napravo. Pri modelih z vgrajeno avtomatsko klimatsko napravo Climatronic, vam bomo upoštevali razliko v ceni med ročno in avtomatsko klimatsko napravo. Ponudba velja za omejeno število vozil.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Transporter

Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, 1000 Ljubljana. Poraba goriva pri kombinirani vožnji: 7,5 - 14,0 l/100 km. Emisije CO₂: 206 - 336 g/km.

Plodovi in floristika

Jesen je čas, ko nas rastline obdarijo z različnimi plodovi. Ti plodovi so lahko zelo različnih oblik, velikosti in barv. Svojo dekoracijsko vrednost pa lahko pokažejo tudi v aranžmajih. Floristi v času jeseni spretno vključijo plodove v aranžmaje in jih kombinirajo s cvetjem in zelenjem. Različna struktura in tekstura plodov naredi aranžma bolj razgiban. Groba struktura, gladka površina in zaobljena oblika buč, hrušk, jabolk, jajčevcev ali paprik nam poudari težišče aranžmaje. Okrogla oblika deluje kompaktno, težje in stabilno. Zato aranžmaji s takimi plodovi v težišču delujejo stabilno in jih lahko podaljšamo v višino z raznimi drobnimi cvetovi ali travami.

Svojevrsten učinek so floristi letos ustvarili na cvetličarsko-vrtnarskem sejmu v Tüllnu v Avstriji. V hali, kjer so razstavljalci predstavljali različno zelenjavo, so pripravili modno revijo iz zelenjavnih oblačil. Nenavadna ideja je dosegla občudovanje obiskovalcev, saj si niso predstavljali, kakšna oblačila so lahko narejena iz zelenjave. Posamezni kosi oblačil so bili narejeni iz ene vrste zelenjave, tako so dosegli učinek združevanja manjšega materiala v skupine, ki so bolj opazne. Tako so oblačila iz svetlikajoče rdeče paprike najprej pritegnila pozornost in nato v kombinaciji z uporabljenimi listi izražala umetniški navdih ustvarjalcev.

Sabina Šegula, univ. dipl. inž. agr., učiteljica praktičnega pouka in strokovno teoretičnih predmetov in modulov na BC Naklo - Srednji šoli

Varstvo čebulnic

Poletje se počasi poslavlja in ni daleč čas, ko bomo nestrno pričakovali prvo spomladansko cvetje, ki bo pokukalo iz zemlje. Prve cvetoče spomladanske rastline so čebulnice, kot so zvončki, hrušica ali *Muscari*, hijacinte, narcise, žafrani in seveda številne sorte različnih vrst tulipanov. Vse te čebulnice posadimo jeseni v pognojene in prerahljane grede na ustrezno globino - ne pregloboko in ne preplitvo. Za sajenje uporabimo primerno debele in predvsem zdrave čebulice.

Čebulice lahko preko zime uničijo miši in voluharji. Ti glodalci privzdignejo zemljo, obgrizejo čebulice ali jih preprosto pojedjo. Voluharji imajo najraje tulipane in če imamo v našem vrtu stalne težave z voluharji, jih sadimo v mreže. Proti voluharjem lahko tudi nastavljamo pasti ali pa jih zatiramo s fitofarmaceutskimi sredstvi. Pri nas sta za zatiranje voluharja registrirana dva pripravka - vaba Plinska patrona Kemocid in odvračalo Weg.

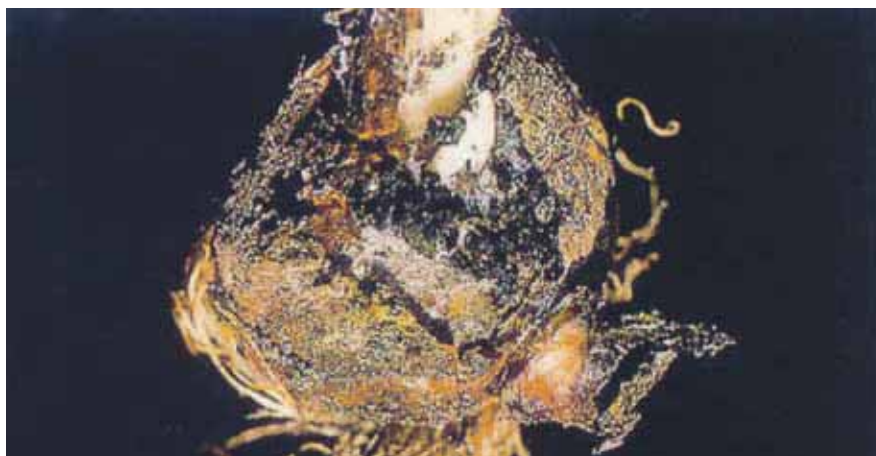
Nekoliko podrobneje si oglejmo bolezni tulipanov. Med glivičnimi boleznimi najdemo sivo plesen, sivo gnilobo in modro plesen. Sivo plesen (*Botrytis tulipae*), najnevarnejšo bolezen tulipanov, na čebulici prepoznamo po črnih zrnih - sklerocijih glive. Okužene čebulice gnijejo in jih moramo uničiti. Na vršičkih mladih listov se pojavi rjava ožig, močnejše okužene rastline se iznakazijo. Na okuženem tkivu se v vlažnem vremenu razvije siva plesniva prevleka. Okužbe se pojavljajo tudi na cvetovih. Škodo na tulipanih dela tudi siva gniloba tulipanov (*Rhizoctonia tuliparum*, sin. *Sclerotium tuliparum*). Povzročitelj je v tleh živeča gliva, ki okužuje čebulice na vrhu in iz takih čebulic zrastejo le nekaj centimetrov visoke rastline ali pa čebulice že pred vznikom propadejo. Modra plesen (*Penicillium spp.*) se najraje pojavi na poškodovanih čebulicah, posebno v shrambi. Na okuženih čebulicah, pa tudi listih, ki zrastejo iz manj okuženih čebulic, se pojavi modro zelena plesniva prevleka.

Za zatiranje glivičnih bolezni uporabimo npr. Antracol, s katerim škropimo rastline, za razkuževanje čebulic in tal pa lahko uporabimo Previcur ali Proplant.

Če sadimo čebulice tulipanov preplitko ali pa je zemlja presuha, se radi pojavijo koreninski izrastki tulipanov - to so skrajšane korenine, ki rastejo v obliki gobaste tvorbe od vrha čebulice navzdol v zemljo. Takšnim poškodbam se izognemo z dovolj globokim sajenjem čebulic in zalivanjem v sušnem vremenu. Če sadimo predrobne čebulice, pa se pojavi t. i. slepota. Cvetni popki se sploh ne oblikujejo, če pa se, porjavijo in se posušijo. Nekateri kot vzrok te motnje navajajo tudi presuho zemljo in pa shranjevanje čebulic pred sajenjem v pretoplem prostoru.

Včasih pa so čebulice trde - govorimo o krednatosti oz. trdoti čebulic. Ta se pojavi kot posledica prezgodnjega izkopa in nepravilnega shranjevanja. Čebulice pobiramo iz zemlje, ko se listi posušijo, če pa jih izkopljemo, ko so le-ti še zeleni, čebulice pustimo, da se listi posušijo in jih šele nato skladiščimo v suhem in hladnem prostoru.

Marija Urankar, univ. dipl. inž. agronomije, učiteljica strokovno teoretičnih predmetov in modulov na BC Naklo - Srednji šoli

Siva gniloba tulipanov (*Sclerotium tuliparum*)

Na naši trati bo spomladi cvetelo

Travnate površine - večje ali manjše - so pogost, skoraj obvezni, sestavni del okolice naših domovanj. Trata je dokaj enostavna za vzdrževanje. Sicer jo je potrebno redno kositi, ob suši zalivati, dognojevati in skrbeti, da se ne zaplevi, ni pa potrebno skrbeti za vedno nove ideje, kaj na neko površino saditi. Vendar pa smo včasih že malo naveščani dolgočasnega zelenila in - vsaj spomladi - si zaželimo nekoliko barvitosti. Kako si k uresničitvi te želje lahko pomagamo?

Med travno rušo si lahko - in zdaj je ravno pravi čas za to - zasadimo okrasne čebulice. Zakaj jih sadimo jeseni? Vzrok je v tem, da nam iz čebulic ne požene cvet, če v jesenskem oziroma zimskem času niso nekaj tednov izpostavljene nizkim temperaturam. Le mraz spodbudi rastline, da oblikujejo nastavke za cvet.

Katere čebulnice so primerne za na trato? Lepe so vse, vendar so nekatere manj pri-

merne, če jih na trati želimo občudovati več let zapored. Zakaj? Čebulnice cvetijo bolj ali manj zgodaj spomladi. Da cvetijo, potrebujejo dovolj rezervne hrane, ki se nahaja v čebulici. Hrana pa se v čebulici akumulira, če je rastlina po cvetenju dobro prehranjena in imajo listi dovolj dolgo možnost, da fotosintetizirajo. In tukaj se pojavi težava. Ko nam čebulnice odcvetijo, listi navadno še ostanejo, da bi opravili svojo nalogo, ki bi omogočila cvetočo trato naslednjo pomlad. Približno v istem času pa tudi trava zraste tako visoko, da jo je potrebno kositi. In če želimo, da čebulnicam listi ostanejo, je potrebno opraviti kar nekaj ročne košnje in striženja trave okrog cvetic. Če pa rastlinam s košnjo odrežemo liste, naslednje leto cvetov po vsej verjetnosti ne bomo več občudovali. Če ni listov, v čebulico namreč nihče ne "spravlja" rezervne hrane, ki bi omogočila življenje in cvet v naslednji pomladi. Iz istega razloga tudi ni priporočljivo listov vezati v vozle.

Mnoge pa potem sredi trate motijo tudi listi, ki kmalu začnejo izgubljati svojo lepoto in intenzivno zeleno barvo, sčasoma pa porumenijo in se povesejo.

Pri teh težavah si najlažje pomagamo s sajenjem čebulnic, ki liste izgubijo približno hkrati s cvetom. Odlični rastlini sta krokus in mali zvonček. Ko jima cvet propade, se tudi listi kar na hitro porazgubijo.

Mateja Kropec Šega, univ. dipl. ing. agronomije
učiteljica strokovno teoretičnih predmetov
in modulov na BC Naklo - Srednji šoli

Sodobno urejanje vrta

V današnjem času vrtovi postajajo vse naravnejši. Preprosto in naravno urejeno okolje postaja vse bližje človekovemu bivanju. Nekoč oboževano angleško trato sedaj nadomešča pisan travnik s cvetjem. V takem vrtu prevladujejo domače vrste dreves in grmov. Vrtno rastlinje je izbrano tako, da imajo v njem zatočišče številne, pogosto že ogrožene živali, ptice, ježi in razne žuželke, to so tiste koristne živalske vrste, ki nam v naravnem vrtu pomagajo pri zatiranju vrtnih škodljivcev. Ekološko ozaveščeni posamezniki usmerjajo vsa svoja prizadevanja v čim naravnejšo, za določeno okolje značilno ureditev. Tak vrt je namenjen predvsem prijetnemu bivanju in sprostitvi na prostem. Nič več ni pomembno, da je trata brez plevela, pomembneje je, da lahko po njej hodimo. Drevesa in grmi, ki obrobajo tak vrt, so različnih vrst in sort, kar omogoča pestrost in zanimivost bivalnega vrta. Enoletnice in trajnice pa s svojim cvetenjem omogočajo celoletno barvitost na vrtu. Izberimo vsaj nekaj najbolj znanih, pri nas v Sloveniji rastočih rastlin, npr. dlakavi sleč, kranjsko lilijo, kranjski jeglič, košutnik, kosmatinec. V vrtu ljubitelja narave ne smejo manjkati male čebulnice, zvončki, spomladanski žafrani, narcise, teloh, vijolice in šmarnice. Naše okolje je vse bolj obremenjeno, zato si skušamo vsaj na svojem koščku zemlje ustvariti čim bolj naravno bivanje in si zagotoviti čim naravneje pridelano sadje in zelenjavo, brez uporabe pesticidov. V skrbi za svoje zdravje ekološko usmerjen vrtnar prenaša to spoznanje tudi v svoj vrt.

Ljuba Erjavec, univ. dipl. inž. agr.,
učiteljica strokovno-teoretičnih
predmetov in modulov na
BC Naklo - Srednji šoli

Z novim šolskim letom spet odpiramo šolsko trgovino, v kateri vam nudimo naše ekološke izdelke. Posebej priporočamo naše nagrajene mlečne izdelke iz Kmetijsko živilskega sejma v Gornji Radgoni, kjer smo za skuto dobili srebrno priznanje, za maskarpone pa že tretjič zapored veliko zlato priznanje in tako dosegli šampiona za leto 2008.

DELOVNI ČAS TRGOVINE:

TOREK: 13.00 - 18.00
ČETRTEK: 9.00 - 13.00
TELEFON: 04/277 21 26
041/499 935

Več informacij najdete na naši spletni strani.

www.bc-naklo.si

Biotehniški center Naklo, Višja strokovna šola, Srednja šola
Medpodjetniški izobraževalni center, Strahinjški trg 99, 4202 Naklo
Tel. št.: 04/277 21 11, info@bc-naklo.si, www.bc-naklo.si

Jesen v zdraviliščih

Ljudje se vse bolj zavedamo, kako pomembna je skrb za naše zdravje, počutje, za telo. Vse več se ljudje odločajo za obisk zdravilišč vsaj enkrat na leto, nekateri pa jih obiščejo vsak konec tedna. Gost zahteva kvaliteto.

V Sloveniji je vse več želje po aktivnih počitnicah po eni strani, po drugi pa je tudi wellness iz dneva v dan popularnejši. Ponudba je pestra, dostopna tudi tistim, ki se morda v nasprotnem primeru niti ne bi odločili za počitnikovanje v zdravilišču, kjer bi kombinirali plavanje z obiskom savna vasi, morda dietno prehrano in gibanjem ali pa le izkoristili oddih za dobro knjigo in dolgo jutranje poležavanje.

Tudi jesenske ponudbe so mamljive. Prihajajo t. i. krompirjeve počitnice, zdravilišča ponujajo zanimive vikend in tedenske jesenske pakete, v ponudbi že zasledimo prve ponudbe za božič in praznovanje novega leta.

Ptujske Terme tako na primer ponujajo preživljanje krompirjevih počitnic v

apartmajih, bungalovih ali počitniških hišicah; njihovi wellness tri- ali petdnevni paketi vključujejo posebne kopeli in masaže; spet tretji paketi so namenjeni zdravju; v jesenskih dneh ostaja tudi ponujena kulinarika gostom zanimivejša, zunanje aktivnosti se počasi opuščajo. Jedilnik ponuja pester izbor jedi, od hitre hrane do slow fooda, jedi naših babic in evropskih kuhinj, vnaprej pripravljenih malic in kosil ter izbor slovenskih vin. Pri njih že lahko rezervirate tudi božične in novoletne programe.

First minut rezervacija silvestrovanja v Termah Lendava pa je do 15. novembra celo pet odstotkov cenejša. Vključuje lahko polpenzion, neomejeno ko-

panje, možnost celodnevnega kopanja na dan odhoda, kopalni plašč, nočno kopanje v petek in soboto, vstop v svet savn v času bivanja, gala silvestrovske večerje, novoletni ples. Zanimiv je tudi njihov tridnevni paket, ki so ga poimenovali Jesenski sonček in vključuje polpenzion ter med drugim enkrat obisk savn in fitnesa ter neomejeno kopanje.

V Termah 3000 lahko izbirate med kar nekaj privlačnimi ponodbami. Tu so ponudba za družine, pa program za dva, kjer je za drugo osebo upoštevana samo polovična cena, ponujajo počitnice za vsak žep - z minimalno tremi nočitvami, zanimiva je tudi ponudba (do konca novembra) prestiž-

Toplice Sveti Martin Vam podarjajo!

(Od nedelje do petka)

- 4 ali 5 polpenzionov, namestitev v vrhunsko opremljenih apartmajih Regina ****
- neomejena uporaba vseh bazenov – notranjih in zunanjih ter whirlpoola s termalno vodo in vrhunskimi učinki hidromasaže
- 25 % popusta na turško in finsko savno

4 polpenzionov samo 154 EUR na osebo
5 polpenzionov samo 199 EUR na osebo

www.toplicesvetimartin.hr

Dobitnik priznanja EDEN za leto 2007
(Evropska destinacija odličnosti)

Toplice Sveti Martin d.d. | Grkavešček b.b. | 40313 Sv.Martin na Muri, Hrvaška | Tel. +385 40 371 111 | Fax. +385 40 371 171 | info@toplicesvetimartin.hr

nega golfskega doživetja - pet noči, hotel Livada Prestige, že od 353 evrov dalje. Ponudba vključuje petkrat nočitev z zajtrkom v izbrani sobi, neomejeno kopanje v hotelu, neomejeno kopanje v Termah 3000, termalno vodo v sobi (Prestige), neomejen vstop v svet savn, neomejen vstop v fitness studio, izposojajo kopalnega plašča, izposojajo kopalnih brisač ob hotelskem bazenu in gratis igralne karte (brezplačno igranje golfa od ponedeljka do četrтка). Tudi za krompirjeve počitnice in noč čarovnic so pripravili posebne aranžmaje.

Osebe Term Dobrna pa si šteje v čast, da obisk njihovih term narašča. Vedno poskrbijo, da gostje odidejo sproščeni, zadovoljni in polni energije. Pri njih se namreč zavedajo, da je jesen čas, ko se človek in narava pripravljata na počitek, zato je zelo pomembno, da se na hladnejše mesece in pomanjkanje sončne energije ljudje primerno pripravijo. Iz tega razloga so pripravili znižanja aparaturnih storitev v vrhunskem lepotnem centru Hiša na travniku, v kavarni hotela Vita, kopa-

nja v termalnih bazenih in kopelih. Ni čudno, da Terme Dobrna nekateri poimenujejo kar 'žensko zdravilišče', saj so ogromno svojih programov posvetili ženskam. Nudijo sprostivne storitve, lepotne storitve obraza, dlani in stopal, storitve za telo, vrhunske aparature za vrhunske storitve, programe Hiše na travniku, oblikovanja telesa, anticelulitni program, svileni dotik, uredijo vam lahko lase, tu je tudi estetska medicina, v deželi savn pa se lahko odločate med parno, finsko, infrardečo savno, ledeno sobo, kneipp programi, imajo zanimiva počivališča, teraso in vitaminski bar. Tudi plavanje in kakšna kopel nista slaba odločitve.

Ponedeljek je v Termah Dobrna ženski dan. Začne se z gongom v avli hotela Vita ob 16. uri. Program je pester, cene določenih storitev pa so znižane. V Dobrni ponujajo tudi program za aktivne, ki so ga poimenovali V stiku z naravo, kjer kolesarji lahko spoznajo obronke občine Dobrna ter poti Vinske gore, pohodniki pa v tri-, pet- ali sedemdnevnem programu Loško,

Anino pohodniško pot ali se odpravijo na Kunigundo, Paški Kozjak.

Na voljo sta tudi igrišči za tenis in balinanje ali pa preprosto uživanje v zavetju parka. Kar seveda radi izkoristijo upokojenci, za katere so tudi pripravili ugodne programe. Zanimiv je tudi Jesenski Boom, ki velja od 1. do 24. oktobra in 3. do 23. novembra letos. Vsebuje štiri dni, tri nočitve s polpenzionom, cene programa pa ne presežejo dvesto evrov na osebo. Do konca septembra pa je aktualna še njihova ponudba Najino poletje.

Toplice Sv. Martin so v severozahodnem delu medžimurske županije, nedaleč od kraja Sv. Martin na Muri. Pestra ponudba privabi tudi slovenskega gosta iz drugega konca države. Rekreativni bazen z vodnimi efekti, termalni bazen s hidromasažo, otroški bazen, trije whirlpooli, pub, apartmajsko naselje Regina, restavracija, wellness center z zanimivimi programi in vikend paketi, športna igrišča, steze za sprehajanje in tekanje, samopostrežna zajtrk in večerja, izleti po okolici, ogled vinske kleti in degustacijo vin, obisk kmečkega turizma.

Jesenska pravljica v Termah Dobrna

JESENSKI BOOM

4 dni/3 noči

Velja od 15. 9. do 24. 10. 2008 in od 02. 11. do 23. 11. 2008

Cena programa na osebo **že od 129 EUR**/v dvoposteljni sobi.

Vključene storitve: 3 x nočitev s polpenzionom (bogat samopostrežni bife - vsi obroki)

4 dni neomejenega kopanja v termalnih bazenih, 1 x vstop v Deželo savn, 1 x barvita obloga telesa, vodna aerobika, jutranja gimnastika in animacijski program.

EDEN za DVA, plača EDEN - bivata DVA

Velja od 15. 9. do 24. 10. 2008 in od 02. 11. do 21. 12. 2008

Velja od nedelje do petka pri bivanju minimalno 2 noči.

Cena programa dnevno za **DVE osebi že od 70 EUR**.

Vključene storitve: polpenzion za dve osebi (bogat samopostrežni bife - vsi obroki), neomejeno kopanje v termalnih bazenih, kopalni plašč, vodna aerobika, jutranja gimnastika in animacijski program.

HURA, JESENSKE POČITNICE!!!!!!

Velja od 24. 10. do 02. 11. 2008

Cena velja pri bivanju minimalno dveh noči.

Cena programa dnevno na osebo **že od 41 EUR** v dvoposteljni sobi

Vključene storitve: polpenzion, neomejeno kopanje v termalnih bazenih, vodna aerobika, jutranja gimnastika in animacijski program.

ZELO UGODEN POPUST ZA OTROKE V DVOPOSTELJNI SOBI Z DODATNIM LEŽIŠČEM (omejeno število sob):

BREZPLAČNO BIVANJE

(polpenzion) prvi otrok do 12. leta v sobi z 2 odraslima brezplačno ter 2. otrok do 4. leta.

Ostali popusti za otroke:

- 50% popusta za otroke do 12. leta starosti, ki uporabljajo lastno ali dodatno ležišče, v sobi z najmanj eno odraslo osebo.
- 30% popusta za otroke do 15. leta starosti, ki uporabljajo lastno ali dodatno ležišče, v sobi z najmanj eno odraslo osebo.

Informacije in rezervacije:

Terme Dobrna, d. d., Dobrna 50, 3204 DOBRNA, T: 03/78 08 110, info@terme-dobrna.si, www.terme-dobrna.si

Krompirjeve počitnice počitnice

(24. 10. - 2. 11. 2008)

V Grand Hotelu Primus

- 3 x polpenzion
- Neomejeno kopanje v hotelskih bazenih
- 1 x delna ročna masaža ali kopel po izbiri
- 1 x 2-urni vstop v svet savn Flavia
- 2 x dnevno vstop v Termalni Park
- Brezplačna uporaba savn v Termalnem Parku
- Animacija za odrasle in otroke

Prvi otrok do 12. leta in drugi otrok do 4. leta v sobi z dvema odraslima **brezplačno**.

Cena 3-dnevnega paketa po osebi: **209 €**
dodatni dan (polpenzion): **65 €**

V apartmajih, bungalovih ali počitniških hišicah

- 3 x polpenzion, prehrana v restavraciji Zila
- 2 x dnevno vstop v Termalni Park
- Brezplačna uporaba savn v Termalnem Parku
- Animacija za odrasle in otroke

Prvi otrok do 12. leta in drugi otrok do 4. leta v sobi z dvema odraslima **brezplačno**.

Cena 3-dnevnega paketa po osebi: **149 €**
dodatni dan (polpenzion): **48 €**

Wellness - Živite bolje
TERMIN: 13.7. – 24.12.2008
(ne velja od 15.9.- 20.9. in od 24.10. – 2.11.2008)

3 dnevni paket (3 x polpenzion):

- polpenzion
- nastanitev v dvoposteljni sobi
- neomejeno kopanje v hotelskih bazenih
- 2 vstopa dnevno v Termalni Park Term Ptuj
- Prosti vstop v savne v Termalnem Parku
- 1 x 2 urni vstop v svet savn Flavia v GH Primus v času bivanja
- biserna kopel (30 min)
- delna Aroma ali Relax masaža (20 min)

Dodatno pri 5 dnevnem paketu:

- 1 x 2 urni vstop v svet savn Flavia v GH Primus v času bivanja
- Lotosova obloga

Cena:

3 dnevni paket po osebi: **229€**
5 dnevni paket po osebi: **379€**

Doplčila: 1/1 – 14€, turistična taksa

Popusti za otroke se obračunajo po rednem ceniku in od redne cene iz kataloga!

TERME
PTUJ

SAVA HOTELS & RESORTS

Terme Ptuj, d.o.o., Pot v toplice 9, 2251 Ptuj, telefon: 02 74 94 500, telefaks: 02 74 94 524
e-mail: info@terme-ptuj.si, wellness@terme-ptuj.si, www.terme-ptuj.si

DDV vključen v ceni, SI za DDV SI20241275

Za podrobnejše informacije in rezervacije pokličite na
tel.: 02/577 44 00 oz. 02/577 41 00

Pošljite nam e-pošto:
info@terme-lendava.si
 oz. nas obiščite na spletni strani
www.terme-lendava.si

JESENSKI SONČEK V TERMAH LENDAVA

Akcija velja do 24. oktobra 2008

Apartmajsko naselje Lipov gaj***

3 noči: 115,20 EUR 5 noči: 192 EUR 7 noči: 268,80 EUR

V ceno ni všteta turistična taksa, ki znaša 0,92 EUR na osebo na noč (otroci od 7. do 18. leta 50%)

Cena vključuje: polpenzion na osebo v dvoposteljni sobi, neomejeno kopanje, 1x vstop v svet savn, 1x dnevno vstop v fitnes, uporabo kopalnega plašča. Pri bivanju 5 noči in več vam podarimo še wellness storitev meseca in posvet pri zdravniku. Dodatni popusti ne veljajo.

Čudežna kitajska masaža

Kitajski maser **Hongxin Wu** Gorenjcem že vrsto let pomaga odpravljati raznovrstne bolečine in druge zdravstvene težave. Obisk v njegovih v masažnih studiih na Bledu in Kokrici pri Kranju se vam bo zagotovo obrestoval, saj kitajska Tui na masaža omogoča naravno in učinkovito samoobnovo telesa, zato uspešno odpravlja mišične težave, bolečine v vratu, ramenih in kolenih, težave s hrbtenico, išias in depresijo, priporočajo pa jo tudi vsem, ki so izčrpani zaradi vsakodnevnega stresnega življenja ali preobremenitve.

Da njegove roke delajo čudeže, vam lahko zatrdirajo številne njegove stranke. Zelo hvaležna na mu je tudi 52-letna **Vilma** iz Kranja, ki jo je dolgo pestila huda bolečina v desni rami in zato roke sploh ni mogla več dvigati. To je bilo pri njenem delu čistilke in kuhinjske po-

močnice še dodatna težava. "Ker čakalna vrsta pri ortopedu traja kar nekaj mesecev, sem obiskala Wuja z upanjem, da mi bo odpravil vsaj bolečino. Sedaj sem izredno presepečena, da me je v tako kratkem času ne samo nehala boleleti, ampak celo roko brez težav dvignem že na tri četrtine višine. Tudi če je ob koncu terapije ne bom mogla povsem dvigniti, sem mu neizmerno hvaležna. Zaradi njega me ne boli več, ponoči spet mirno spim, skoraj normalno opravljam službo, pa tudi psihično se veliko bolje počutim."

"Poskusila sem že vse vrste masaž, a pomagala mi je edino masaža gospoda Wuja," je pojasnila 43-letna **Alenka** iz Radovljice. Pri svojem delu veliko stoji, zato pogosto čuti bolečine v hrbtu. "Zaradi te masaže se počutim veliko bolje, me pa zaradi obrabe hrbtenice še

vedno nekoliko boli leva stran hrbta. A sedaj je veliko bolje, nobenih analgetikov ne potrebujem več, le dvakrat na teden grem na kitajsko masažo," pojasni.

Podobne izkušnje ima 74-letni **Pavle** z Jesenic, ki se je k Wuju zatekel po pomoč zaradi hudih težav s hrbtenico in kolkom. "Zadnja dva meseca me je tako bolel kolk, da nisem mogel ne spati ne hoditi. Zdravnik mi je pojasnil, da težave s kolkom izvirajo iz hrbtenice, kaj več pa mi niso znali pomagati. Ker je Wu že pomagal moji hčerki odpraviti težave z išiasom, sem se odločil, da poskusim še s kitajsko masažo. Po sedmih masažah se počutim enkratno, razlika v mojem počutju je kot dan in noč. Pravim vam, res ima zlate roke," nam je zaupal.

Vsi, ki ste v stresu ali depresiji, vas pestijo glavoboli ali boleči-

Kitajski maserj Hongxin Wu

ne v hrbtenici, izkoristite izjemno priložnost in se naročite na kitajsko masažo pri gospodu Wuju. Gospod Wu dela **vsak dan med 9. in 12. uro ter med 14.30 in 19. uro. V hotelu Krim na Bledu** je masažni studio odprt v ponedeljek, sredo in petek, na masažo pa se lahko naročite po telefonu **031/229 041**. **V Prenočiščih Dežman na Kokrici pri Kranju** Wu masira vsak torek, četrtek in petek (naročila po telefonu **040/352 388**).

Zmagovalna kombinacija

Nekatere stvari se preprosto ujemajo. Ko se združijo, ustvarijo nepozabne kombinacije. Še več, postanejo zapoved. Kakor visoke pete in seksapil. Črna barva in eleganca. Elegantna obleka in rdeča preproga.

Ali kakor Zlata radgonska penina in lepota.

In kaj je tvoja zmagovalna kombinacija?

Svoj odgovor nam zaupaj na www.radgonske-gorice.si
in zadeni privlačne modne nagrade!

RADGONSKE GORICE
since 1852

Agencija: FRONTAL | Celovarske: INCOJA

Radgonske gorice d.d., Jakobova 5, 8250 Gompa Radgona

Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

V SLOGI JE MOČ!

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga, z.o.o.

AKTUALNA PONUDBA

- semena trav
- velika izbira čebulnic
- možen nakup posameznih čebulnic

ZA JESENSKA OPRAVILA

- posode za vino
- kadi za zelje in sadje
- PVC posoda in vreče
- mlini in stikalnice za sadje
- zaboji za krompir, zelenjavo in sadje

PREVERJENA KAKOVOST

- čebulček in česen
- vrtno in ročno orodje
- semena, gnojila in zemlja
- darilni program in aranžiranje
- trajnice, lončnice in okrasni lonci

VSE ZA KMETOVALCE

- fitofarmacijska sredstva
- gnojila in semena žit
- hlevska oprema in folija Silotite
- vrhunska kmetijska mehanizacija

KVC KRANJ: Šuceva 27, 4000 Kranj, tel.: 04 20 14 960

KVC NAKLO: Cesta na Okroglo 1a, Naklo, tel.: 04 59 51 943

KTC ŠENČUR: Kranjska c. 29, Šenčur, tel.: 04 25 19 772

DOBRA IN ZDRAVA ZELENJAVA

Praktični nasveti za vrtničarje

CENA:

3,70 €

Za naročnike
Gorenjskega glasa
20% popusta

www.gorenjski-glas.si

Gorenjski Glas

naročanje: telefon: 04 201 42 41
e-pošta: narocnine@g-glas.si

Kozmetika iz domače kuhinje

Tako moški kot ženske smo vajeni vsakodnevne nege z različnimi kozmetičnimi izdelki, ki jih ponuja tržišče. Pri tem pa pozabljamo, da "industrijska" kozmetika vsebuje mnogo sintetičnih snovi (dišave, parafin), ki v najslabšem primeru izzovejo alergične reakcije in povzročijo nepopravljivo škodo na koži. Mogoče se zdi malce nenavadno v vsakodnevni negi uporabljati sestavine, ki smo jih navajeni jesti. Pa vendar postavljajo negovalna sredstva iz kuhinje kemične preparate po njihovem učinku v senco. Ta spoznanja tudi niso nova, kajti že Kleopatra je bila slavna zagovornica naravne kozmetike in tudi marsikatera babica pozna kakšno skrivnost brezčasne lepote ...

Jajce je dragocen vir beljakovin, vsebuje vitamine A in D, uravnoteženo količino vitaminov B kompleksa ter nekatere minerale, kot so kalcij, magnezij, železo in cink. Kot vsi vemo, so te snovi potrebne za normalno rast in razvoj telesa. Ker vsebuje tudi lecitin in druge krepilne snovi, je jajce nepogrešljiv vir v boju proti mozoljem, gubam, prhljaju in celo proti izpadanju las.

Rumenjak proti gubam in mozoljem

Če je vaša koža podhranjena, izsušena, razpokana in nečista, ji vsaj enkrat na teden privoščite rumenjak. Lecitin, ki ga vsebuje rumenjak, ima globinski učinek in deluje hranilno. Kožo gladi in jo naredi prožno.

Priprava maske: V rumenjak umešamo sok pol limone in čajno žličko olivnega olja. Nanesemo na obraz in pustimo delovati vsaj dvajset minut. Nato jo odstranimo s kosmom vate, ki smo ga prej namočili v mleko.

Rumenjak proti izpadanju las

V dva rumenjaka umešamo sok pol limone in nekaj kapljic ruma ali vinjaka. Dobro zmasiramo v lasišče in pustimo delovati pol ure. Nato lase temeljito izperemo s toplo vodo in ne uporabljamo drugih šamponov in fena.

Rumenjak proti prhljaju

V dva rumenjaka umešamo sok pol limone in nekaj kapljic olivnega olja.

Zmasiramo v lasišče in pustimo delovati deset do dvajset minut. Speremo s toplo vodo, ki smo ji dodali nekaj kapljic limoninega soka. Postopek ponovimo vsakih osem dni.

Beljak - naravni lifting za obraz

Beljak preprosto stepemo in ga nanesemo na obraz. Ko se pojavi občutek napetosti, odstranimo zmes s toplo vodo, ki smo ji dodali nekaj kapljic limoninega soka.

Izjemen recept proti uveli koži in razširjenim poram, ki hitro in dobro deluje. Uporabljali naj bi jo enkrat na mesec.

V današnjem času gremo preprosto v drogerijo in si brez velikega razmišljanja kupimo kozmetične izdelke, ki jih v vsakodnevni negi potrebujemo. Pri tem pa sploh ne vemo, da kozmetične industrije uporabljajo več kot 6000 sestavin in okoli 1200 dišav, katerih velika večina ni dermatološko testiranih. Posledice so kožne reakcije (srbečica, rdečica) in razne alergije. Pri vsem tem pa nam lastna kuhinja (posebej v poletnem času) nudi pravo zakladnico različne kozmetike ...

Kumarica

Kumarica (CUCUMUS SATIVUS) izvira iz Indije in je bila pomemben del prehrane in kozmetike že v antiki. Mogoče nam daje vtis vitaminsko manjvredne zelenjave. Vendar vsebuje kljub veliki količini vode (97 odstotkov) tudi nekaj beljakovin, ogljikovih hidratov, vitamina A in C, kalcij, železo in nekaj balastnih snovi. Bazična lastnost kumarice pa je tudi razlog njene velike priljubljenosti v naravni kozmetiki. Če jo zaužijemo surovo, neolupljeno in nesoljeno, deluje očiščevalno in zdravilno ter pomlajuje kožo.

Kumarična maska za čvrsto in svežo kožo

Naribamo pol kumarice in vanjo umešamo tri jedilne žlice kisle smetane. Zmes naneseemo na obraz in pustimo delovati deset minut. Speremo s toplo vodo. Koža bo videti neverjetno sveža in sijoča.

Kumarični olupki za lep vrat

Ko boste naslednjic pripravile kumarično solato in preden zavržete olupke, si jih raje dajte na vrat. Presenečene boste, kako gladek in svež bo po tem videti. Olupke preprosto "nalepite" na vrat in ga obvežite z ruto. Pustite delovati vsaj 10 minut.

Kumarični olupki za čisto in svežo kožo

Olupke kumaric si položimo na dobro očiščen obraz in pustimo delovati vsaj 20 minut. Ne speremo! Ta maska deluje hranilno, osvežujoče in kožo gladi. Primerna je za vse vrste kože in jo lahko uporabljamo tudi vsak dan. To je tudi priljubljen recept igralke Sofije Loren.

Kumarični sok proti pegam

Recept se je obdržal več stoletij in marsikatera babica prisega nanj. Kogar motijo pege, naj si večkrat na dan omoči obraz s kumaričnim sokom.

Kumarični sok je tudi izvrsten tonik in blagodejno vpliva na kožne nečistosti.

Kumarični sok za mehke ustnice

Zjutraj in zvečer si ustnice ščetkamo eno minuto z mehko zobno ščetko in si nato ustnice namažemo s kumaričnim sokom. Ustnice bodo postale mehke in prožne, istočasno pa se bodo zgladile male gubice.

Mleko in med

V današnjem kaosu kozmetike, ki nam jo ponuja tržišče, preprosto ne vemo več, za katere negovalne pripomočke bi se odločili. Stojimo pred prenapolnjenimi policami in slepo zaupamo različnim reklamam, ki nam obljublajo večno mladost in napeto kožo. Kozmetična industrija uporablja več kot 6000 sintetičnih snovi, ki niso niti dermatološko testirane. Posledice so pogosto razne kožne alergije, kot so srbečica in rdečica. Pri vsem tem pa pozabljamo na domačo kuhinjo, ki nam ponuja "vrhunsko" kozmetiko in je vsakomur dostopna ...

Mleko

Mleko je od vseh živil najpopularnejše hranilo, saj spremlja človeka od rojstva do pozne starosti in je pomemben vir hranilnih snovi. Dejstvo, da mleko človeka krepiča in pripomore k rasti, najdemo v mnogih mitih o stvarjenju. Najbolj znana je verjetno legenda o Romulu in Remu, ki jima je volkulja dala piti svoje mleko, da sta preživela, dobila moč in tako ustvarila večno mesto

Rim. Mleko ima svojo tradicijo tudi v kozmetiki. Za Kleopatru je bilo mleko prvo in najpomembnejše lepotilo, za ohranjanje njene lepote, katere sloves sega še v današnji čas. Večkrat na teden si je privoščila mlečno kopel in razvajala svojo kožo z raznimi maskami iz mleka in medu. Tudi soproga razvpitega imperatorja Nerona je prisegala na mleko kot vrhunsko kozmetiko. Če se je podala na kakšno potovanje, je seboj vzela okoli 500 oslov, ki so ji nosili dragoceno tekočino, izvor njene lepote. Kar sta Kleopatra in Popeja le slutili, je današnja znanost dokazala: mleko je pravi lepotni eliksir!

Mleko ščiti kožo

Mleko vsebuje poleg maščob, mlečnega sladkorja, beljakovin in mineralnih snovi tudi pomembne vitamine za lepoto kože, kot so vitamini A, D, E, določeno količino B1, B2 (riboflavin) in vitamin C. Poleg tega so strokovnjaki v mleku našli tako imenovani faktor rasti, ki spodbuja stare celice k obnovi.

Med

Med - imenovan tudi "tekoče zlato", so odkrili kot pomembno živilo že pred 40 tisoč leti. Oče medicine Hipokrat pa je kaj kmalu spoznal, da z medom lahko znižujemo telesno temperaturo in ga uporabljamo za zdravljenje odprtih ran. Med je vse kaj več kot le nasičena sladkorna raztopina.

Znanstveniki so dokazali, da vsebuje okoli 180 pomembnih hranilnih snovi in posebne encime, ki uničijo mikrobo. Med njimi je eden najpomembnejših PINOCEMBRIN, ki uživa sloves naravnega antibiotika.

Med - popolna prehrana za kožne celice

Med vsebuje visok delež fruktoze, grozdnega sladkorja. Zaradi tega veže vlažnost v koži in jo ščiti pred izsušitvijo. Med pospešuje prekrvitev kože in jo gladi. V kozmetiki je posebno cenjen, ker ima podoben PH-faktor kot koža in deluje antibakterijsko. Tudi stari Egipčani so ga uporabljali za celjenje ran in za kozmetiko.

Privoščite si mlečno kopel za nežno in napeto kožo

Brez skrbi! Da bi si privoščili mlečno kopel, ne boste potrebovali 500 oslov, ki bi vam nosili mleko od kmeta do kopalnice. Dovolj sta že dva litra polnomastnega mleka in nekaj soli.

Potrebujemo:

- 250 g medu
- 2 l polnomastnega mleka
- prgišče morske soli

Mleko segrejemo in vanj umešamo sol in med. Mešanico zlijemo v vodo za kopanje in se prepustimo užitku. Temperatura vode naj ne presega 36 stopinj Celzija. Po takšni kopeli vam bo vaša koža izkazala hvaležnost z neverjetno svežino in napetostjo. Kopel se priporoča vsaj enkrat na teden.

Mleko in med proti gubam

Gube nastajajo predvsem takrat, kadar je koža suha in izsušena. Kadar koži primanjkuje vode, je videti bleda in utrujena. Za preprečevanje in glajenje gub je sledeča maska iz kisle smetane in medu prava senzacija. Med preprečuje izsušitev, mlečne maščobe in beljakovine pa ji nudijo dodatno vlažnost.

Potrebujemo:

- 1 žlica medu
- 3 žlice kisle smetane
- 1 rumenjaki

Sestavine zmešamo in zmes naneseemo na obraz. Pustimo delovati 20 minut in nato speremo s toplo vodo. Kakovostne naravne substance nahranijo kožne celice z novo energijo in koža bo videti sveža in pomlajena. Maska se priporoča vsaj enkrat na teden.

Med za lepe roke

Tudi roke so prav tako kot obraz izpostavljene vsakodnevni zunanji vplivom. Izkažimo jim hvaležnost in jim privoščimo vsaj enkrat na teden posebno nego in pozornost.

Potrebujemo:

- 1 žlica medu
- 1 žlica olivnega olja
- par bombažnih rokavic

Med in olivno olje zmešamo in namažemo na roke. Nadenemo si bombažne rokavice in pustimo delovati čez noč. Mogoče zahteva ta recept malce več potrpljenja, saj je dokaj neprijetno spati z rokavicami. Toda verjemite, vaše roke vam bodo hvaležne.

Anita Di Grazia

foto: pixelius.de

NOVO - MASAŽA CELEGA TELESA 50 MIN - 19 EUR

BODY WRAPPING - hujšanje:
posamezni obisk 50 EUR, v paketu samo 24 EUR

- ODVEČNIH KILOGRAMOV SE BOSTE REŠILI HITRO IN BREZ NAPORA!!!
- s konfekcijske številke 46 na številko 40 samo v 3 tednih

Pomladimo se v Kozmetičnem studiu
Hrast Ksenija s.p., Ul. Rudija Papeža 5, Kranj, tel.: 04/23 52 570

SUPER UGODNO!! • BODY WRAPPING 24 EUR • SOLARIJ do 20 min. 6 EUR • POMLAJEVALNA NEGA OBRAZA 29,90 EUR • NEGA MLADE KOŽE 19,90 EUR

Novi vodniki po naravi

NOVO

256 do 320 strani, 1800 do 2200 fotografij

Cena za posamezni vodnik: **19,90 €**
(za naročnike Gorenjskega glasa 20% popust)

Cena za komplet: **79,60 €**
(za naročnike Gorenjskega glasa: **69,65 €**)

Gorenjski Glas *Za vas beležimo čas*

www.gorenjskiglas.si

tel. **080 10 56**

V Kranju, Ljubljani, Grosupljem, Murski Soboti in na Ptuj!

OTVORITEV SEZONE
SMUČARSKA VOZOVNICA V CENI

zabava na snegu, na odprti terasi
 prava »bosanska« zabava
 apres ski zabava

BIH
JAHORINA

HOTEL BISTRICA 3*
 2 dni polpenzion + 2 x smuč. vozovnica
 Možnost avtobusnega prevoza 79 €
12.12. 08–14.12. 08 **99 €**

NA SMUČIŠČU
SMUČARSKA VOZOVNICA V CENI
 pijača dobrodošlice

BIH
VLAŠIČ

APARTMAJI AMNA 3*
 7 dni najem app 1/4 + 6 x smuč. vozovnica
13.12. 08–09.05. 09 **od 159 €**

Avstrija
BAD KLEINKIRCHHEIM

PENZION EDENHOF
 7 dni polpenzion
 Otok do 5 let brezplačno!
06.12. 08–14.04. 09 **od 249 €**

Italija
MARILLEVA-OSSANA

APARTMAJI CASA ANDREOTTI 3/4*
 7 dni najem apartmaja 1/4
10.01. 09–28.02. 09 **od 249 €**

Egipt
HURGADA

HOTEL RED SEA SAHARA 3*
 8 dni polpenzion, letalo iz Ljubljane
25.10. 08–02.11. 08 **699 €**

Egipt
HURGADA

KRIŽARJENJE PO NILU
 8 dni, po programu, letalo iz Ljubljane
25.10. 08–02.11. 08 **899 €**

Češka
ZLATA PRAGA in BRNO

IZLET Z AVTOBUSOM
 2 x nočitev z zajtrkom, avtobus, hotel 3*
24.10. 08–27.10. 08
30.10. 08–02.11. 08 **129 €**

Hrvaška
UMAG

DEPANDANS PARK 3*
 2 dni polpenzion
27.09. 08–02.11. 08 **59 €**

TURISTIČNA AGENCIJA ODISEJ www.odisej.si

Oven 21. marca - 21. aprila

Ljubezen: Začeli se boste čustveno odpirati in kar naenkrat bo prišlo do sprememb, na katere ne boste mogli vplivati, kar je tudi prav.

Finance: S tem, ko načrtujete nove projekte, se morate zavedati, da morate najprej dokončati stare.

Nasvet: Ko ne vemo, kaj bi in kaj je pravzaprav tisto, kar hočemo, in kaj od sebe tisti trenutek pričakujemo, ne naredimo nič.

Lev 23. julija - 23. avgusta

Ljubezen: Dobili boste očiitek, da imate za svoje bližnje vedno premalo časa. Premislili boste in naredili vse, da popravite.

Finance: Obeta se vam denarni vzpon, pa tudi delovno boste neutrudljivi. Cilj, ki ste si ga zastavili, boste dosegli.

Nasvet: Vsak dan nam prinese kaj novega, zato se je treba prepustiti in biti v pozitivnem pričakovanju.

Strelec 23. nov. - 21. dec.

Ljubezen: Naj bodo to zvezde ali pa vesolje, v vsakem primeru je pred vami dobro obdobje za čustva oziroma ljubezen.

Finance: Pred vami je začetek čisto novega posla. Izkoristili boste vse možnosti, ki se vam bodo ponujale, in uspeli.

Nasvet: Veliko težav ne rešite ravno zato, ker se težko prilagajate. Trmo porabite raje za kaj bolj koristnega.

Bik 22. aprila - 20. maja

Ljubezen: Prihajate v obdobje, ko ne boste vedeli, kaj hočete. Objem vas bo prej obremenil, kot pa sprostil.

Finance: Še naprej boste veselo zapravljali brez slabe vesti. Denar je zato, da kroži, in tega se boste še kako držali.

Nasvet: Nikar se toliko ne upirajte usodi, saj vam prinaša tudi lepe trenutke. Dvome odstranite brez strahu.

Devica 24. avg. - 23. sept.

Ljubezen: Pogovorili se boste z ljubljeno osebo in marsikaj bo postalo bolj jasno. Bližina vam bo dala nove energije.

Finance: Poslovni uspehi iz prejšnjega obdobja se vam bodo še naprej nadaljevali. Malo bodite le pazljivi, komu zapuate.

Nasvet: S tem, ko vidite več metrov naprej v prihodnost, ne smete pozabiti na sedanost, ki je tudi zelo pomembna.

Kozorog 22. dec. - 20. janu.

Ljubezen: Odločili se boste za večje spremembe v svojem življenju. S tem boste naredili velik korak naprej za svojo ljubezen.

Finance: Denar ni vse, je pa veliko. Delali boste v to smer in se brezmejno trudili. Če uspeha ne bo takoj, ne bodite razočarani.

Nasvet: Izkoristite ugodne možnosti in nikar preveč ne razmišljajte, saj se vam zaradi tega priložnosti umikajo.

Dvojčka 21. maja - 21. junija

Ljubezen: Usodo boste vzeli v svoje roke in nič več se ne boste prepuščali zgolj naključjem in čakali, da se kaj zgodi samo od sebe.

Finance: Ker ste bili varčni, se vam bo začel kupček počasi večati. Pravilno, saj so tudi vaše želje vedno večje.

Nasvet: Tudi dobrim ljudem se dogajajo dobre stvari. Le včasih je treba malo dlje čakati.

Tehtnica 24. sept. - 23. okt.

Ljubezen: Prijateljska zveza, ki traja že kar nekaj časa, ima možnost, da se razvije v pravo in trdno ljubezen.

Finance: Ne delajte si nepotrebnih in neutemeljenih skrbi glede denarja, ker se bo vse uredilo tako, kot je treba in ob pravem času.

Nasvet: Vse ni belo in vse ni črno. Je rožnato pisano, vsekakor pa ne črno belo. Spoznanje vas pripelje do ciljev.

Vodnar 21. jan. - 19. feb.

Ljubezen: Ko se vam bo v partnerstvu približeval prepirček, se mu boste znali uspešno izogniti. A naj to ne postane navada.

Finance: Nekdo vas bo nagovarjal k čudovitemu poslu, vendar bodite pozorni na drobni tisk, saj se tam marsikaj skriva.

Nasvet: Včasih se preteklost, prihodnost in sedanost križajo. Katera smer je prava, je odvisno samo od vas.

Rak 22. junija - 22. julija

Ljubezen: Odziv ljubljene osebe ne bo tak, kot boste pričakovali. Sprva vam bo vzelo voljo, a po razmisleku boste spregledali.

Finance: Finančne zagate se vam bodo reševale proti pričakovanju. Res ste imeli kar nekaj izdatkov, a vseeno se boste dobro znašli.

Nasvet: Velik čar se lahko razleti zaradi nezaupanja, pa naj bo še tako sijoč. Bodite malo bolj pozitivni.

Škorpion 24. okt. - 22. nov.

Ljubezen: Prav vsa prijatelna pričakovanja se vam bodo uresničila, tako da boste v ljubezni več kot zadovoljni in končno srečni.

Finance: Še dobro, da ne iščete sreče v denarju, saj bi drugače čisto obupali. Denar bo prišel ob pravem času, brez skrbi.

Nasvet: Pravijo, da so tudi naključja v naprej namenjena, a to ne pomeni, da je vsaka stvar samoumevna.

Ribi 20. februarja - 20. marca

Ljubezen: Še vedno se boste spraševali, kaj, kako in zakaj. S tem ne boste nič rešili, le še bolj se boste zapletli v mrežo sprenevedanja.

Finance: Čeprav ste dokaj brez denarja, vam to ne bo spremenilo načrtov.

Nasvet: Že dalj časa se odločate za daljše potovanje. Nikar ne čakajte na druge in se končno odpravite.

IZBERITE SI NADSTREŠEK LAHKOTNEGA VIDEZA, KVALITETNE IZDELAVE, Z GARANTIRANO OBSTOJNOSTJO

**NADSTREŠKI
OBSTOJNI
PROTI TOČI**

**Nadstreški za avtomobile s stranskim vpetjem poleg drugega omogočajo
lažje parkiranje in prihranek dragocenega prostora**

**SINTEX, d. o. o., Župančičeva 34, 1290 Grosuplje
gsm: 041 621 473, tel.: 01 786 55 80, fax: 01 786 15 34,
www.sintex.si, sintex@sintex.si**

PODALJŠAJTE SI KOPALNO SEZONO IN PRIHRANITE ČAS ZA VZDRŽEVANJE BAZENA

- Nadkritja bazenov
- Teleskopske strehe
- Pomične strehe za bazene
- Kupole za masažne bazene
- SPA nadkritja

TROPEA

ELEGANT

IMPERIA

ORIENT

RAVENA

STYLE

Pokličite nas! Tel.: 01/786 55 80 Gsm: 041/621 473

Sintex, d. o. o., Župančičeva 34, 1290 Grosuplje

www.sintex.si , sintex@sintex.si

možnost najema strojev

Naše podjetje zastopa naslednje proizvajalce strojev iz skupine **WIRTGEN GROUP**: **Wirtgen GmbH**, **Vögele AG**, **Hamm AG** in **Kleemann GmbH**. Zastopamo tudi zimsko opremo proizvajalca **Giletta Spa** in nabijalno tehniko **Weber GmbH**. Za vse navedene proizvajalce nudimo kvaliteten servis in dobavo originalnih nadomestnih delov.

Ukvarjamo se tudi s sanacijo asfaltnih in betonskih razpok.

Wirtgen - asfaltne freze, finišeji za izdelavo betonskih cestišč, stroji za reciklažo cestišč

Vögele - asfaltni finišeji

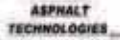
Hamm - valjarji za zemljine in asfalt

Giletta - zimska oprema, posipalci in plugi

Weber - vibracijska nabijala in vibracijske plošče, valjarji za jarke

Asphalt technologies - asfaltne baze z možnostjo reciklaže

Kleemann - drobilna in sejalna tehnika

RO.Tehnologija d.o.o.

Poslovna cona A 49 SI-4208 Šenčur Slovenija
tel + 386 4 2559 580, fax +386 4 2559 589
www.rotech.si, e-mail: info@rotech.si